

V

333

12004

6.10050

15004

ՀԵՄԵՒՈՏ
 ԿԱՐԳԱՆԴՈՐՈՒԹԻՒՆ
 Հասարակաց սղուց
 թից հայաստանեաց
 սուրբ եկեղեցւոյ,
 հանգերձ հայոց
 թուականու :

՚ի ոլէտու աշխարհական
 նաց :
 ՚ի բար էուծ Յ Յ
 Օրբելիի :

՚ի Մանկու
 ՚ի 1835. ս.Մ.ՁԴ.

884-CHG

4983-mh

41439-68

՚ի Հայրապետութեան Տն
ՅՈՎ ՀԱՅՆԱՈՒ ար-
ժանընտիր կաթողիկոսի
ամ Հայոց և ասպետի:

Յառաջնորդութեան Ռու-
սիաբնակ Հայոց Տեառն
Ներսիսի սրբազն Արք
Եպիսփ և ասպետի:

՚ի Տպագրատան Ճեմա-
լանի Լազարեան Իշխա-
նապետաց :

Հըամայեցաք տպագրել.

Դատաքննիչ գրոց Մե-
քայէլ Արքեպիսկոպոս Սալլան-
թեանց. միաբան և Նու-
իրակ սրբ Խջմիածնի:

՚ի 10 դեկտ. 1834.

՚ի Մոսկով.

Հ Ա Յ Ո Ւ Թ Ա Յ Ո Ւ Թ Ա Յ Ո Ւ Թ :

Հրաժարիմք ՚ի սատա-
նայէ, և յամ խաբէու-
թենէ նը, ՚ի պատրանաց
նը, ՚ի խորհրդոց նորա-
՚ի գնացից նորա, ՚ի չոր
հրեշտակաց նը, ՚ի չար
սլաշտօնէից նը, ՚ի չար
կամարարաց նը, և յա-
մենայն չար զօրութենէ
նորա հրաժարելով հրա-
ժարիմք :

Դ Ա Յ Ո Ւ Թ Ա Յ Ո Ւ Թ Ա Յ Ո Ւ Թ :

Հ Ա Յ Ո Ւ Թ Ա Յ Ո Ւ Թ Ա Յ Ո Ւ Թ :

Խղստովանիմք և հա-
ւատամք ամենակասար

սրտիւ զ՞այըն Ա՞ծ՝
 անեղ, անծին և անըս-
 կիզըն. այլև ծնօղ որդ-
 ւոյ և բղխօղ հոգւոյն
 սրյ: Հաւատամբ զիշանն
 Ա՞ծ՝ անեղ, ծնեալ և
 սկսեալ ’ի հօրէ նախ քան
 զյաւիտեանս • ոչ յետոյ
 և ոչ կրտսեր • այլ՝ որ-
 քան հայըն՝ հայը, ընդ-
 նմին և որդին՝ որդի: Հա-
 ւատամբ զաբ Հոգին՝ ա-
 նեղ, անժամանակ • ոչ
 ծնեալ, այլ՝ բղխել ’ի
 հօրէ. էակից հօր՝ և փա-
 ռակից որդւոյ: Հաւա-

տամբ զիշըրորդութին սը՝
 մի բնութի, մի ածութի.
 ոչ երեք անձք, այլ մի
 լուծ, մի կամբ, մի թագա-
 ւորութի, մի իշխանութի,
 արարիչ երևելեաց և ա-
 ներևութից: Հաւատամբ
 յեկեղեցի սը՝ զթողութի
 մեղաց, հաղորդութիւն
 սրբոց: Հաւատամբ զմին
 յերից անձանց զբանն ած-
 ծնեալ ՚ի հօրէ նախքն
 զյաւիտեանս: ՚ի ժամա-
 նակի իջեալ յածածին
 կոյսն Մարիամ: առեալ
 յարենէ նը՝ միաւորեաց

Ը իւրում ածուեն . ին-
 նամսեայ ժուժկալեալ
 յարգանտի անարատ կու-
 սին . և եղեւ ածն կատա-
 րեալ՝ մարդ կատարեալ
 հոգւով և մտօք և մար-
 մնով . մի անձն , մի դէմ ,
 և միաւորեալ մի բնուի :
Ածն մարդացեալ առանց
 փոփոխման , առանց այլայ-
 լութեան . անսերմն յլու-
 թիւն , և անապական
 ծնունդ . ող ոչ է սկիզբն
 ածուեն նորա՝ և ոչ վախ-
 չան մարդկութեան նո-
 րաւ (զի Յ Ֆ Ե Ե Կ Ե Կ Ե)

այսօր՝ նոյն և յաւի -
 տեան :) Հաւնմբը զնիքն
 մեր ՅԱ ՔԱ ՀՐՃԵալ 'ի
 վեր երկրի : Յետ երեսուն
 ամաց եկեալ 'ի մկրտու-
 թիւն . Հայր 'ի վերուստ
 վկայեալ՝ դա է Որդի
 իմ սիրելի . և Հոգին սբ
 աղաւնակերպ իջեալ 'ի
 վերայ նորա : Փորձեալ
 'ի սատանայէ , և յաղ-
 թեալ նմ : Քարոզեալ
 մտրդկան զփրկութիւն :
 Աշխատեալ մարմնով ,
 վաստակեալ՝ քաղցեալ և
 ծարաւեալ : Յետոյ ե-

կեալ կամաւ ՚ի չարչա-
 բանս, խաչեալ՝ մեռեալ
 մարմնով. և կենդանի աս-
 տուածութեամբ։ Մար-
 մինն եղեալ ՚ի գերեզ-
 մանի՝ միաւորեալ աստուա-
 ծութեն, և հոգւովն ե-
 զեալ ՚ի դժոխս՝ անըա-
 ժանելի ածութեամբ։
 Քարոզեալ հոգւոյն՝ ա-
 ւերեալ զդժոխս, և ա-
 զատեալ զհոգիսն։ Յետ
 երից աւուրց յարուցեալ
 ՚ի մեռելոց, և երևեալ
 աշակերտացն։ Հաւա-
 տամբ զտէրն մեր յա քա

նովին մարմնովն համբար-
 ձեալ յերկինս, և նստեալ
 ը աջմէ հօր : Այլ և
 դալոց է նովին մարմնովն՝
 և փառօք հօր 'ի դատել
 զկենդանիս և զմեռեալս:
 Որ և յարութիւն ամե-
 նայն մարդկան : Հաւա-
 տամբ և զհատուցումն
 գործոց՝ արդարոցն կե-
 անք յաւիտենական • և
 մշղաւորացն տանջանք
 յաւիտենական:

Q ԱՅՀԻ ՖԻ :

Մեղայ ամենասուրբ
 Երրորդութիւն՝ հօր և
 Որդւոյ և Հոգւոյն սըյ.
 Մեղուցեալ եմ Ա.Յ.։
 Խոստովանիմ առաջի այ՝
 և սրբուհւոյ ածածնին,
 և առաջի քո հայր սուրբ.
 զամ մեղս՝ զոր գործեալ
 եմ։ Քանզի մեղայ խոր-
 հըրդով, բանիւ և գոր-
 ծով, կամայ և ակամայ,
 գիտութիւն և անգիտութիւն
 մեղայ այ։ Մեղայ հոգ-
 ւովս՝ և զօրութիւն սորա,
 մտօքս՝ և շարժմամբ սր,

մարմնովս՝ և զգայու-
թեամբ սորա :

Մեղայ զօրութեամբ հոգ-
ւոյս՝ խորամանկութեամբ,
անզգամութեամբ, յանդգ-
նութեամբ և երկչոտու-
թեամբ, շուայլութեամբ
և ժլատութեամբ, զեղխու-
թեամբ, անիրաւութեամբ,
չարահաւանութեամբ, յու-
սահատութեամբ և թերա-
մտութեամբ մեղսոյ այ :

Մեղայ չար խորհրդով
մտացս՝ նենգութեամբ,
ատելութեամբ, խեթիւ,
մտխանօք, յաչաղանօք

Թուլութեամբ պոռնը-
 կական խորհրդով՝ արուա-
 կան, իդական, անասնա-
 կան, գրաստական, գազա-
 նական. ՚ի գիշերի և ՚ի
 տունջեան. երազական գի-
 ճութեամբ, և անրջական
 գարշ աղտեղութք մեղայ
 այ: Մեղայ ցանկութք
 մարմնոյս՝ հեշտութք,
 պղերգութեամբ յօրանչ-
 մամբ քնոյ, շարժութք
 մարմնոյս, և զազըագոր-
 ծութեամբ ՚ի պէսպէս
 ախոս . հեշտալըութք
 լսելեացս, արատութք

աչացս , ցանկութեամբ
 սրտիս, իգութը ռնդայս,
 պագշոտութեամբ բե-
 րանոյս , անժուժկալու-
 թեամբ, շուայտութը և
 աբբեցութեամբ մեղայ
 այ: Մեղայ չարաբանու-
 թեամբ լիզուիս՝ ստա-
 խօսութեամբ, սուտ երդ-
 մամբ , երդմազանցու-
 թեամբ , հակառակու-
 թեամբ, վիճաբանութը,
 բասնարկութը , շոդմո-
 գութը , քսու , դատար-
 կաբանութը և ծաղու ,
 զրախօսութը, հերձախօ-

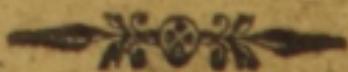
սութեամբ և անիծտ-
 բանութեամբ, տրտնջե-
 լով, դժգոհելով, բամ-
 բասելով և հայհայելով
 մեղսոյ այս: Մեղայ դողու-
 թեամբ ձեռացս՝ ագա-
 հելով, զըկելով, հարկա-
 նելով, սպանանելով և
 ընդ գարշո ածելով մե-
 ղսոյ այս: Մեղայ ամենայն
 յօդուածովք շինուածոյս,
 և ամ անդամօք մարմ-
 նոյս, եօթնեակ զգայտ-
 րանօքս, և վեցեկի շարժ-
 մամբս, վերամբարձ ոտ-
 նահարութիւն, և վայրա-

Քարշ մեղկութեամբ ,
 յաջ և յահեակ խոտո-
 րելով՝ առաջնոցն մեղան-
 չելով , և վերջնոցն չաք
 նշաւակ գոլով մեղսի աս-
 տուծոյ : **ԱՅԼ** մեղայ
 եօթնիցս յանցանօք՝ մա-
 հացու մեղօք . **Հ**սլարտու-
 թեամբ՝ և մասամբ նո-
 րին . **Ն**ախանձու՝ և մա-
 սամբ նորին . **Բ**արկու-
 թեամբ՝ և մա . **Ծ**ու-
 լութք՝ և մա . **Ա**գահու-
 թեամբ՝ և մա . **Ո**բկրա-
 մալութ՝ և մա . **Բ**աղախո-
 հութ՝ և մասամբ նո-

բին մեղայ այ: Այլև մե-
 ղայ ամ պատուիրնցն այ՝
 յանձնառնլեացն և հրա-
 ժարելեցն.զի ոչ զյանձնա-
 ռականմն կատարեցի, և
 ոչ 'ի հրաժարելեացն հե-
 ռացայ: Զօրէնս առի, և
 յօրինացն հեղդացայ. 'ի
 կարգս քըիստոնէութեան
 հրաւիրեցայ, և գործովս
 անարժան գտայ • գիտե-
 լով զչարն՝ կամաւ կորա-
 ցայ, և 'ի բարեաց գոր-
 ծոց ինձէն հեւացայ: Վայ.
 ինձ. Վայ ինձ. Վայ ինձ:
 Զորն ասեմ՝ կամ զորն

խոստովանիմ . զի ան-
թիւ են յանցանք իմ .
անասելի' են անօրէնու-
թիւնք իմ , աններելի' են
ցաւք իմ . և անբժշկելի'
են վէրք իմ մեղայ աս-
տուծոյ :

♦ այր ոք՝ զքեզ ու-
նիմ միջնորդ հաշտու-
թեան , և բարեխօս առ
միածին որդին ոյ . զի
իշխանութիւն՝ (որ տունը
է քեզ՝) արձակեսցես զիս
՚ի կապից մեղաց իմոյ .
աղաչեմ զքեզ :

ՕՐՀԱՅԻԼ ՏԵՐ ԱԵՐ Խ ՔՐԻՍ
ՅԵՒՈՒՆ ՔԻՇ ԱՌԵՆ:

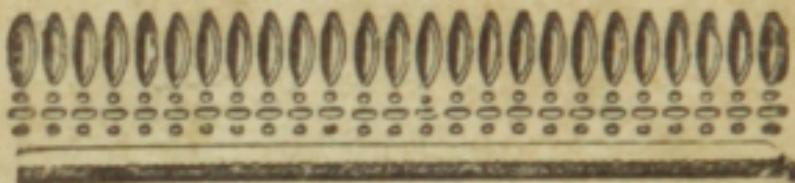
Հայր մեր՝ որ յերկինս
ես. ոք եղիցի անուն քո.
եկեսցէ արքայութի քո.
եղիցին կամք քո որպէս
յերկինս և յերկը :

Զհաց . մեր հանապա-
զորդ տուր մեղ սյսօր •
և թող մեղ զպարտիս
մեր. ող և մեք թողումք
մերոց պարտապահաց • և
մի տանիք զմեղ ’ի փոր-
ձութիւն • այլ փրկեա
զմեղ ’ի չարէ: Զի քո
է արքայութի, և զօրութի,
և փառք յաւիտեանս •
ամէն:

the: the: the: the: the: the: the: the:

ԿԱՐԳԱԴՐՈՒ- ԹԻՒՆ

Համարականութիւնը պահանջում է յ-
առաջարկեալ է հեղաշտութիւն = Ու
չափազը ՚ն հէջ գիշերն ՚ն
գիշեալ դօք ույ:

ՏՐ Ե Թ Ի Լ Զ
ԸՐԹՈՒՆՍ ԻՄ
բանաս, բերան իմ եր-
գեսցէ զօրհնութիւն քո =
ՏՐ ԵԹԷ զըթունս իմ
բանաս, բերան իմ եր-
գեսցէ զօրհնութիւնս քո =
ՕՐՀՆԵալ համագոյ, և

Միամնական անբաժանելի սր Երրորդութիւնն՝
Հայր և որդի և հոգի սր.
այժմ և միշտ և յաւի-
տեանսյաւիտենից : Ամէն :

ՏԻ զե՛ բազում եղեն
նեղիչք իմ, և բա-
զումք յարեան 'ի վերայ
իմ :

Բազումք ասէին զանձնէ
իմմէ, թէ չե՛ք փրկութի
սորա առ ած իւր :

ԱՅԼ դու մը օդնական
իմ ես, փառք իմ, և
բարձրացուցիչ գլխոյ ի-
մոյ :

Զայնիւ իմով ես առ տր
 կարդացի. և լուաւ ինձ
 ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ:
 Ես ննջեցի և 'ի քուն
 եղէ. զարթեայ և տէր
 ընդունօղ իմ է:
 Ու երկեայց ես 'ի բիւ-
 րուց զօրաց նոցա. ոյք
 շուրջանակի սլատիլ պա-
 շարեալ պահէին զիս:
 Արի տր և փրկեած զիս
 ած իմ. զի դու հարեր
 զամենեսեան. ոյք էին ընդ
 իս թշնամութեամբ 'ի
 տարապարտուց. և զա-
 տամունս մեղաւորաց
 Փշըեսցիս:

Տեառնդ է փրկութիւն
 'ի վերայ ժողովրդեան
 քոյ օրհնութիւն քո :
ՏՐ ած փրկութե իմոյ ,
 'ի տուէ կարդացի և 'ի գի-
 շերի առաջի քոյ :

Մտցեն աղօթք իմ ա-
 ռաջի քոյ տը • խոնար-
 հեսցի ունկն քո 'ի խըն-
 դըուածս իմ :

Զի լցաւ չարչարանօք
 անձն իմ . և կեանք իմ
 'ի դժոխս մերձեցան , և
 համարեցայ ես ը այնո-
 սիկ՝ որք իջանեն 'ի գուբ:
 ելէ ես որպէս մարդ ա-

ուանց օգնականի . և 'ի

մեռեալս ազատ:

Ու վերաւորս որբ ննջեն
'ի գերեզմանի :

Զորս դու ոչ յիշեցեր,
նոքա 'ի ձեռանէ քում -

մէ մերժեցան :

Եղին զիս 'ի գըե ներք-
նումն 'ի խաւարի , և 'ի
ստուերս մահոււ

Յիս հաստատեցաւ սրտ-
մըտուի քո • զամ զբօսանս
քո ածեր 'ի վերայ իմ:
Ճեռի արարեր յինէն
զծանօթս իմ . և եղին
զիս նշաւակ իւրեանց :

26. ԳԵՂԵՐԱՅԻՆ ՃԱՅՏ:

Մատնեցայ և ոչ ելա-
նէի. աչք իմ տկարացան
յաղքատութէ:

Աղաղակեցի առ մը զօր-
հանապաղ, և համբարձի
առ քեզ զձեռս իմ:

Մի թէ մեռելոց առնի-
ցես զսքանչելիս քո, կմ
բժիշկը յարուցանիցեն
և խոստովան առնիցեն
առ քեզ:

Մի թէ պատմեսցէ ոք եր
բէք 'ի գերեզմանի զո-
ղորմութիս քո. կմ զջշմար-
տութիս քո 'ի կորստեան:
Մի թէ ճանաչիցին 'ի

խաւարի սքանչելիք քո ·
 կամ արդարութիւն քո
 յերկիր մռացեալ:
 Ես առ քեզ տը սղաղա-
 կեցի · առաւօտու աղօթք
 իմ ժամանեցեն առ բեզ:
 Ընդէ՞րտը մերժես զանձն
 իմ · կամ դարձուցանես
 զերեսս քո յինէն:
 Տնանկ և վաստակաւոր
 եմ ես 'ի մանկութենէ
 իմմէ · 'ի բարձրուէ խո-
 նարհեցայ և ափշեցայ ·
 Յիս հաստատեցաւ բար-
 կութի քո · արհաւիրք
 քո խռովեցուցին զիս ·

28 ԳԻշէլային Ժամա

Ըրջեցան զինև ուղ ջռւը.
զօր ամ պաշարեցին զիս
՚ի միասին։

Հեռի արարեր յինէն
զբարեկամս իմ, և զծա-
նօթս իմ վե թշուառու-
թեան իմոյ։

Օրհնեա անձն իմ զտը.
և ամ ոսկերք իմ զանուն
սբ նորա։

Օրհնեա անձն իմ զտը.
և մի մոռանար զամենայն
տուրս նորա։

Ո քաւէ զմեղս քո ·
բժշկէ զամ հիւանդու-
թիւնս քս։

Ո' ՓԵՂԵՐԱՅԻՆ ԺԱՄ:
 Պատմութեան քո. պատմէ զբեզ
 ողորմութեան և գթութեան:
 Ո' Անու ՚ի բարութեան-
 կութի քո. նորոգեսցի ող
 արծուոյ մանկութի քո:
 Առնէ ողորմութիս ար. և
 իրաւունս ամ զըկելոց:
 Եցոյց տէր զՃանապարհս
 իւր մովսէսի. և որդ-
 ւոցն իսրայէլի զկամս իւր:
 Գթած ողորմած է տէր.
 Երկայնամիտ և բազում
 ողորմ:

Ո' Հ իսպառ բարկանայ
 մեղ տէր. և ոչ յաւի-
 տեան պահէ ոխս:

Ո՞չ ըստ մեղաց մերոց արար
 մեղ տր. և ո՞չ ըստ անօրէ-
 նութեան մերում հատոց
 մեղ :

Այլ ովկ բարձր են եր-
 կինք յերկրէ՝ այնպի զօ-
 րացոց տէր զողորմութի
 եւը ՚ի վերայ երկիւղա-
 ծաց իւրոց:

Որչափ հեռի են արևելք
 յարևմտից. այնչափ հե-
 ռի արար ՚ի մէնջ զանօ-
 րէնութիւնս մեր:

Որպէս գթայ հայր ՚ի վե-
 րայ որդւոց իւրոց. այն-
 պէս գթասցի տէր յեր-
 կիւղածս իւր:

Զի նա գիտաց զստեղ-
ծուածս մեր, և յիշեաց
թէ հող եմք:

Մարդոյ ողլ խոտոյ են ա-
ւուրք իւր, ողլ ծաղիկ
վայրի՝ այնպէս ծաղկի:
Ընչէ ՚ի նմա հողմ, և
ոչ է և ոչ ևս երևի տեղի
նորա:

Բայց ողորմութիւն տն
յաւիտեանս յաւիտենից
՚ի վերայ երկիւղածաց իւ-
րոց, և արդարութի նը
յորդւոց մինչև յորդիս:
Ոյք պահեն զուխտս նը •
յիշեն զպատուիրանս նը
և առնեն վնա:

ՏԵՐ յերկինս պատրաս-
տեաց զաթոռ իւր • ար-
քայութի նորա ամենեցուն
տիրէ:

ՕՐՀՆԵԳԷՔ զնը ամենայն
հրեշտակը նորա • հղօրք
զօրութ, որք առնեք զբան
նը 'ի լսել ձայնի պատ-
գամաց նորա:

ՕՐՀՆԵԳԷՔ զնը ամենայն
զօրութիք նը • պաշտօ-
նայք նը, և տրաբողք
կամաց նորա:

ՕՐՀՆԵԳԷՔ զնը ամենայն
գործք նորա • ընդ ամ
տեղիս է տէրութի նը •
օրհնեալ անձն իմ զնը :

ՏՌ ԼՌԵՐ աղօթից իմոց.
ունկն զիր խնդրուածաց
իմոց Ճշմարտութեամբ
քով :

ԼՌԵՐ ինձ արդարութե
քով . և մի մտաներ ՚ի
դատաստան ընդ ծառայի
քում . զի՞ ոչ արդարա-
նայ առաջի քոյ ամենայն
կենդանի :

Ճալածեայ Ծշնամին
զոնձն իմ . խոնարհ ա-
րար յերկրի զկեանս իմ,
և նստոյց զիս ՚ի խուտ-
րի ոոկ մէռեալ յաւիտե-
նից :

34 ԳԵՂԵՐԱԿՅԵՒ ՃԱՄՏ :

Չանձրացաւ յիս հոգի
իմ. և սիրո իմ խռովե-
ցաւ յիս:

Յեշեցի զաւուքսն զա-
ռաջինս. խորհեցայ յամ
գործո քո. յարարածո
ձեռաց քոց խորհեցայ, և
համբարձի առ քեզ զձեռա
իմ:

Անձն իմ ող երկիր՝ ծա-
րաւի է առ քեզ. վաղ-
վաղակե լուր ինձ տէր.
զի հուաղեցաւ յինէն հո-
գի իմ:

ՄԵՇԱՐՁՈւցաներ զերեսս
քո յինէն. նմանիցիմ

այնոցիկ՝ ոյք իջանեն ՚ի
գուբ:

Լսելի արած ինձ առաւօ-
տուց զողորմութիս քո •
զի ես ՚ի քեզ տը յու-
սացայ:

Յոյց ինձ ճանապարհ •
յոր գնացից • զի առքեզ
տէր համբարձի վանձն
իմ •

Փրկեած զիս ՚ի Ծշնամեաց
իմոց տը • զի զքեզ ասլա-
ւէն ինձ արարի:

Ուսո՞ ինձ առնել զկամս
քո • զի դու ես աստուած
իմ:

36 ԳԵՂԵՐՄԱՅԻՆ ԺԱՄՏ :

Հոգի քո բարի առաջ-
նորդեսցէ ինձ ՚ի յերկիր
ուղիղ :

Վասն անուան քոյ տէր
կեցուսցես զիս • արդա-
րութիւն քով հանցես ՚ի
նեղութէ զանձն իմ :
Ողորմութիւն սատակես-
ցես զթշնամիս իմ • և կո-
րուսցես զամ նեղիչս ան-
ձին իմոց • զի ես ծառայ
քոյ եմ :

Փառք Հօր, և Որդւոյ
և Հոգւոյն սլըսոյ • այժմ
և միշտ, և յաւիտեանս
յաւիտենից • Ամէն :

ԳԻշելային Ժամ: 37

Երգ Տեսան Նելոհոն
Հայոց Առնեղինուի:

Յեշեսուք ՚ի գիշելի
զանուն քո տէր:
Բղխեսոցեն սիրով մեր
զբան բարի . և լեզուք
մեր ալատմեսցեն զգործո
երկնաւոր թագաւորիդ:
՚ի մէջ գիշերի յարու-
ցեալ խօստովանեսցուք
զքեղ տէր:

Զաղօթս մեր տացուք
քեղ տէր. ՚ի գաւիթս
քո ՚ի մէջ նոր երուսա-
լէմի :

՚ի գիշերի համբարձուք
զձեռս մեր սբբութ առ
քեզ տէր:

՚ի ճայն գոհութեամ
հոգիք օրհնեցէք դար:
Զարթիք փառք իմ,
զարթիք, և ես զարթեայց
առաւօտուց • ալէլուիա :
Զարթիք ընդ զուար-
թունս, մանկունք վերինն
սիօնի • ալէ :

Զարթիք որդիք լուսոյ՝
՚ի յօրհնութի հօրն լուսոյ •
ալէ :

Զարթիք փրկեալք ա-
բեամբ • և տուք զփառա
փրկողին • ալէ :

Զարթիք նոր ժողովուրդնք, նոր երգս առեալ նորոգողին. ալէ:

Զարթիքհարսունք հողակ սպասեալք գտլոյ ոք փեսային. ալէ:

Զարթիք վառեալք լուսով ըստ իմաստուն ոք կուսանացն. ալէ:

Զարթիք պատրաստեցէք իւղ լապտերաց ջերմ արտասուս. ալէ:

Զարթիք և մի ննջէք, նման յիմար կուսից ներհէք. ալէ:

Զարթիք երկիրպագ -

40   **ԳԵՂԵՐԱՅԻՆ ԺԱՏ:**

ցուք. և արտասուօք զայս
ասացուք. ալէլուիա:
Զարթիք ընդէր ննջես.
տէր մի մերժեր զմեղ իս-
պառ:

Արի տէր օդնեա մեղ.
տացուք անուանդ քում
զիառս:

Այժմ և յաւէտ. չօր
և Որդւոյ և սը չոգւոյն.
Ամէն:

Զարթուցեալքս ՚ի
զբաղմանէ գիշերային հան
գըստենէ:

Ընորհեսցէ մեղ մարդա-
սէր տը միսիթարութիւն

ԳԵՂԵՐԱՅԻՆ ՃԱՅՏ: 41

և 'ի սփոփանս եկեղեց-
ւոյ:

Ահեւ և դողութիւն կաց-
ցուք 'ի յաղօթաւ:
Եկեւ խոստովանեսցուք
զյանցանս:

Եւ գտցուք 'ի քնէ զքա-
ւութիւն և զմեծ զողոր-
մութիւն:

Ամէն • ալէլուիա • ալէ-
լուիա • ալէլուիա:

Ամէն • ալէլուիա • ալէ-
լուիա • ալէլուիա:

ՔԹՐԻՒ:

Զարթուցեալքս ամե-
 նեքիւն 'ի հանգստենէ
 քնոյ, զոր շնորհեաց մեզ
 մարդասէրն ած ՚ի միսի-
 թարուի և ՚ի սփոփանս
 տկարութե մերում. և ե-
 կեալքս միաբան հոգեոր
 երգով ՚ի փառաբանուի
 և ՚ի պատիւ ամենասը-
 անուան ան մերոյ և փրկչին
 յաի քաի: Ահիւ և դողութը-
 կայցուք յաղօթս առա-
 ջի նորա: Եւ գոհացարնեք
 զնմանէ ՚ի կիշերային ժա-

մուս յայսմիկ, վե իրաւանց և արդարութեան նորա: Որ ընտրեաց զմեզ ողորմութեն իւրով. և շնորհեաց մեզ բերել զնմանութիւն երկնային հրեշտակացն, փառաբանիս տն այ ամենեցուն և մեզ լինիւ: Եւ մեք այսուհետեւ սրբելով զանձինս մեր 'ի խղչէ և 'ի չար գործոց: Համբարձուք զձեռս մեր 'ի սրբութիւն առանց բարկութե և երկմտութե: Հաւատով խնդրեսցուք 'ի նմա-

44   **ԳԵՂԵՐԱՅԻՆ ԺԱՌ:**

ՆԵ զքաւութիւն և զթու-
թութիւն յանցանաց մերոց,
խոստովան լինելով զգաղտ
նիս սրտից մերոց ծած-
կագիտին այս Ողջ զի ըն-
դունելով զպաղատանս
մեր աղօթիւք և բարե-
խօսութ ամենայն սրբոց :

Ընորհեսցէ մեզ մար-
դասէրն ած կետը առա-
քինութը, և անարատ
վարուք ըստ կամաց նը
յայսմ աշխարհիս : Եւ
արժանաւոր լինելով յա-
ւիտենական և երկնային
խորանացն : **Զ**որ խոստա-

ցաւ սիրելեաց իւրոց՝
Ճշմարիտն ած՝ յա քա •
որ մեր կեցն և ողջը •

Կեցն տը:

Ω ֆացուած գիշերիս
խաղաղութիւ անցուցա-
նել՝ հաւատով ՚ի տնէ
խնդրեսցուք :

Ը նորհեան տը:

Ω հրեշտակի խաղաղութեն
պահապան անձանց մե-
րոց. ՚ի տնէ:

Ω քաւութիւ և զժողութիւ
յանցանաց մերոց . ՚ի
տնէ :

Ω սրբոց խաչին մեծ և

կարող զօրութիւնն՝ յօդ-
նութի անձանց մերոց •
՚ի տնէ :

Եւ ևս միաբան վասն
Ճշմարիտ և սուրբ հա-
ւատոյս մերոյ՝ զոր աղա-
չեսցիւք : տէր ողորմեած:
Զանձինս մեր և զմի-
մեանս՝ տն այ ամենակա-
լին յանձն արասցիւք :
Քեզ տնդ յանձն եղի-
ցուք :

Ողորմեաց մեզ տէր ած-
մեր՝ ըստ մեծի ողորմութե-
քում • ասասցուք ամենե-
քեան միաբանութեամբ :
տրողորմեած • տը ողոր •

Նորին Աեղոհոն հայոց Հա-
մազնի հոսք: Ուշնելու լուծ-
ական ջեղ առջապնդութիւնը նույնա-
կան է առաջանալու մասին:

Աշխարհ ամ: առ իս
նայեցեալ: ախտակից լե-
ռուք: Բանամ զշրժու-
նը: բարբարիմ լեզուաւս:
բողոքիմ զանձնես: Տէր
ողովմեա: Մը ողորմեա:
տէր ողորմեա:

Գող եղէ մեղաց: գտօշ
կորստեան: գուք ինձ փո-
րեցի: Գաւեցի զանձն
իմ: դաւաճանեցի: դա-

ըան գործեցի. տէր ողոր-
մեաւ:

ԵՐԵԵՑ էի լոյս. և այժմ
եմ խաւար. և ստուեր
մահու: Զիարդ պատ-
մեցից. զթիւ մեղաց ի-
մոց. զի բազում են յոյժ.
տէր ողորմ.

ԵՐԿԻՆք և երկիր. եկոյք
ողբացէք. եղկելի զանձն
իմ: Ըստրեցի զչարե. ըն-
կալայ կամաւ. զհոյլս մե-
ղաց. տէր ողորմ:

Թռաթաւիմ տղմով. թա-
ւալիմ ՚ի մեղս. թօթա-
փել չկարեմ: Ճանտ ախ-

տիւ լցեալ • ժահահոտ
եղէ • ժամանակս բա -
զումս • տէր ողորմ:
'ի բաց մեկնեցայ • 'ի սը
խորհուդոց • 'ի բարեաց
գործոց : Լաւ վարկաւ
անձն իմ • լուսոյն հեռա -
նալ • լինիւ ընդ խաւար •
տէր ողորմ:

Խորհուրդը չարին խա -
բեն զհոդիս • խորասոցզ
առնեն: Օածկեն անդն -
դօք • ծիծաղին գլումամ -
բըս • ծանակ զիս առնեն.
տէր ողորմ:

Կամաւ կորացայ • կարկա -
ն:

50 ԳԵՂԵՄՊԱՅԻՆ ԺԿՄ:

ԱԵՎ անձամբս • կանդ-
նիլ ոչ կարեմ: Հուր
մեղաց կիզող • հրդեհեաց
որ յիս հոգեոր բարիս •
տէր ողորմ:

Չաղկեցայ մեղօք • ձաղե-
ցին տեսօղք • ձանձրացաւ
հոգիս: Աեղի դառնու-
թեան. դօղեալ ՚ի սիրտ
իմ. զամբար իմ շիջաւ.
տէր ողորմ:

Ճաշակմամբ մեղաց. Ճա-
շեցի զմահ. Ճոխս աղքա-
տացայ: Մեռեալ եմ
հոգւովս. մոլորեալ մտօքս.
միայն կամ մարմնովս. որ
ողորմ:

Յորոգայթ մահու. յոր-
սողին անկայ. յաղթեցայ
յախտից: Նետից թշնամ-
ւոյն. նշաւակ եղէ. նոր
միշտ խոցոտիմ. տէր ո-
ղորմ:

Ըուրջ պատեալ զինե.
շունք բազումք եղեն.
շաղախին արեամբս:
Ուս եղէ չարին. ուռկա-
նաւ մեղաց. որսացաւ
զանձն իմ. տէր ողորմ:
Չարաչար վշտօք. չարչա-
րի անձն իմ. չունիմ դա-
դարումն: Պարտապան
գտայ. պարտուց յանցա-

նաց • պարտեալս ՚ի մե-
ղաց • տէր ողորմ:

Զանամ զղանալ • զե-
ռանիմ դարձեալ • զեռ-
նում հըով մեղաց: Ուաբ-
բի կոչեցայ • ռակայ ա-
նուանիմ • ռամկական վա-
րուքս • տէր ողորմ:

Սիրով ցանկութե՞ • սաս-
տիկ բարկութեան • սիրտ
իմ խոցեալ է: **Վ**իրօք
յանցանաց • վշտանայ հո-
գիս • վտրանեալ շրջիմ •
տէր ողորմ:

Տիրեցին ինձ չարք • տա-
լակիր հանին • տիրական

ԴԵԼԿԱՊՆ : Բաբունւոյն
Բարւոյ. ըախճական ձայ-
նին . ըոտինս ոչ լուայ.
տէր ողորմ:

Ցանկութիւն չարեաց .
ցանկալի դիմօք. ցաւե-
ցոյց զաջո իմ : Խիւրա-
քանչիւրոց . ւիւսմամբ
լսուռն ախտից . ւիւծեալ
է հոգիս. առ ողորմ:
Փութացի՞ր անձն իմ .
Փախչիւ ՚ի չարեաց. փա-
փաթեիւ բարեաց : Քեզ
միշտ մերձ ծանիր . քուն
մահու եկեալ . քննօղ
դատաւոր . տէր ողորմ:

54 Գիշելոյն Ժամ:

Անձածնին բարեխօսու-
թեամբ. յիշեա տէր և
ողորմեա:

Նորին դն Նէսոհէն հայոց
համազարի հասնի: Երգ աղօմա-
հան ՚ի պէտք սընդու Երանու-
դու լեռնի:

Առաւօտ լուսոյ. արե-
գակն արդար. առ իս լոյս
ծագեա: Բղխութի ՚ի հօ-
րէ. բղխեա ՚ի հոգւոյս.
Բան քեզ ՚ի հաջոյս:
Գանձդ ողորմութեան.

գանձիդ ծածկելոյ. գտօղ
զիս արան : Դրուռն ողոր-
մութեան . դաւանողիս
բաց . դասեցու վերնոցն:
Երրեակ միունք . եղելոյ
խնամօղ . և ինձ ողորմեան:
Զ արթիք տէր յօդնել.
զարթողթմունէլս.զուարթ
նոց նմանիլ :

Է՛տ հայր անսկիզըն. էտ-
կից որդի . է միշտ սը
հոգի: Ընկան զիս դթած.
ընկան ողորմած . ընկան
մարդասէր:

Թաղաւոր փառաց. ժո-
ղունց առւօղ . ժող ինձ

ղյանցանատ Ժողովօղ բա-
րեաց • Ժողովեան և զիս •

Ժողովս անդրանկաց :
 ’Ի քէն տէր հայցեմ • ’Ի
մարդասիրէդ • ինձ բժըշ-
կութիւն : Լեր կեանք
մեռելոյս • Լոյս խաւարե-
լոյս • լուծանօղ ցաւոյս :
 Խորհրդոց գիտող • Խա-
ւարիս շնորհեան • Խոր-
հուրդ լուսաւոր : Ծը-
նունդ հօր ծոցոյ • ծած-
կելոյս ստուերաւ • ծագեան
զլոյս փառաց :

Կենարար Փրկիչ • կեցն
զմեռեալս • կանգնեան ըլ-

ԴԼՈՐԵալո: Հաստեա հա-
ւատով. հաստատեա յու-
սով. հիմնեցն սիրով:
Չայնիւս աղաչեմ. ձե-
ռօքս պաղատիմ. ձիր բա-
րեաց շնորհեան: Ղամբա-
րամբ լուսոյ. զեկավար
ճարտար. դոլեալս ամ-
բացո:

Ճառագայթ փառաց .
Ճանապարհ ինձ ցոյց .
Ճեպել ՚ի յերկինու: Մե-
ածինդ հօր . մոյծ զիս
յառագաստ. մաքուր հար-
սանեացդ:

Յորժամ դաս փառօք .

Ιωάνναρχον αποτέλεσμα . Ιερόνομός
ηρώις ηρώις Φίλος Τοποθετητον
ζητεῖται . οπροφέλεια . η
ηρώις . οπροφέλεια παραπομένη :
Τοποθετητον επιβεβαγ .
ζητεῖται ηρώις πρωτοπομένη .
ζητεῖται ηρώις προπομένη :
Περιβασιογόνος τετράρχος . οπρομένη
φρέκτητον . ηρώις παραπομένη :
οπροφέλεια :

Ωαρ μετακομήν . ξαρ ονερ-
μανηγ οπρομήν . ξορωγόνος επι-
αποτομήν : Παραφέλεια επι-
ρεβαγ . ηρώις παραπομένη :
ηρώις πρωτοπομένη :
Σοτέρ ζητεῖται ηρώις παραπομένη ,

ԶԵՐՄ ՀԵՂՈՒԼ զարտօսը •
ՉՆՉԵԼ զյանցանս : ՈՒ-
ԹԻՆԴ քաղցու • ռամ հոգ-
ւոյս արբի • ռահ ցոյց
ինձ լուսոյ:

ԱԵՐ անուն յ՛ • սիրով
քով Ճմլեան • սիրտ իմ
քարեղին: Վ՝ պթուե՞.
Վ՛ ողորմութե՞ • վերստին
կեցի:

ՏԵՆՀԱԼԿՈՂ տեսլեամբ •
տհւր ինձ յագենալ • տէր
յ՛ ք՛: Պաբունդ երկնա-
ւոր • ըոտեան զաշակերտս •
ըամից երկնայնոց:

ՅՈՂ արեան քոյ տէր •

յօղեան ՚ի հոգիս. ցնծաս-
ցէ անձն իմ: Եփւծեալս
մեղօք. ւփւծեալ աղաչեմ.

ւիւսել ինձ բարիս:
Փըկիչ բոլորից. փութան
զիս փըկել. փորձութեց
մեղաց: Քաւիչ յանցա-
նոյ. քաւեան զօրհնա-
բանս. քեղերգել զփառս:
Աճածնին բարեխօսու-
թեամբն՝ յիշեան տէր և
ողորմեա:

ԱՌՈՒՏ:

Չըեն գոհանամբ տէր
ած մեր, որ շնորհեցեր
մեղ հանդիսաւ քնոյ խա-

Պաղութք: Եւ զարթու-
 յիլ ժամանեցուցեր զմեզ
 կանխել յերկրպագութի
 ահաւոր և փառաւորեալ
 անուանդ քում սըբոյ:
 Տուր մեղ տէր աղաչեմք
 զքեզ՝ զմնացուած գիշե-
 րիս խաղաղութք անցու-
 ցանել. և զամ ժամա-
 նակս կենաց պանդ խու-
 թեան մերոյ, երկիւղիւդ
 քո ամրացն, և պահեամ:
 Ուկ զի զգուշութք՝ և
 անարատ վարուք կրօնա-
 ւորեալք յայսմ աշխար-
 հիս՝ ժամանեսցուք յան-

Քոյթ և 'ի խաղաղ նա-
ւահանգիստյաւիտենական
'ի կեանսդ: **Ը**նորհօք և
մարդասիրութ ան մերոյ՝
և Փրկչին յահ քոյի: **Ը**նդ
որում քեզ հօր և հոգ-
ւոյդ սրբոյ վայելէ փառք՝
իշխանութիւն և պատիւ-
այժմ և միշտ, և յաւի-
տեանս յաւիտենից • ա-
մէն :

Խաղողութի ամյն:

Այ երկիրպագեսցուք:

Կայեաց տէր բարերար
ողորմութի քով յերկը-
պաղուս և 'ի փառաբա-

նիչս անուանդ քում սլյ.
 տէր զօրութեանց՝ խաղա-
 ղացի զանձինս մեր յամ
 սատանայական խռովու-
 թեանց. և յաշխարհական
 կը օսանաց : **Զ** հրեշտակ
 խաղաղութեան քոյ առա-
 քեան առ մեղ . որ եկեալ
 պահեսցէ զմեղանխռովս
 'ի տուէ և 'ի գիշերի՝
 յարթնութեան և 'ի
 հանգստեան մերում: Որ-
 պէս զի բարեպաշտուը՝
 և արժանաւորապէս քեղ
 թնդնդառայելով 'ի կեա-
 նըս յայսոսիկ , ժամա

Նեսցուք յաւիտենական
 երկնից արքայութե քոյ.
 զոր պատրաստեցեր ՚ի
 սկզբանէ աշխարհի սրց
 քոց: Եւ ընոսին գոհա-
 նալով փառաւորեսցուք
 զհայր և զՈրդի և զսբ
 հոգիդ, այժմ և միշտ.
 և յաւիտեանս յաւիաե-
 նից:

Օրհնեալ տէր մեր ՅԱ
 ՔԱ. Ա. մէն:

Մաղթանք պահոց :

Ք է իմած, և փառաւոր տռնեմ զսա . ած հօր իմոյ, և բարձր արուրեց զսա : Արագասէր տէր :

Տ ուք փառս Աստուծոյ . տուք օրհնուի մարդասիրին՝ ժագաւորին յաւիտենից . որ Փրկէ զծուայս իւր, և կեցուցանէ :

Արագասէր :

Դու ես տէր մեր . ու ես քո Փրկիչ մեր, զքեզ օրհնեն տնձինը մեր, Արագասէր :

Բարձրացաւ եղջիւր իմ
յած փրկիչ իմ. Հաստա-
տեցաւ սիրտ իմ՝ ի տէր.
տըամբ և հաւատով: Մար
դասէր:

Խաղաղութեց տուօղքա,
զխաղաղութիւն և զողոր-
մութիւն քո պարգևեան
մեջ: Այսուդա:

Յոս կենդանութ յոս և
առլուէն փրկութեց տէր
յա, փրկիան և փարասեցն
զցաւսանձիս իմոյ: Մարդ:
Եկեսցն աղօթք մեր՝ ի
առձար ոք քո, խոնար-
հեցի ունին քո՝ ի լու-

ԴՐՈւածս մեր : Մարդա :
 Լուր մեղ տէր՝ լուր մեղ
 ածային ողորմութեամբ,
 և գլժութ քով խնայեան
 յարարածս քո : Մար-
 դաս :

Քարոզ էրանեալ և ի՞նչ
 էանռանցն :

Ա ՚ի վերո: ստ խաղա-
 լութեան և փրկութեան
 անձանց մերոց • զոր ա-
 ղաշեսցուք :

Ա ասն լսելի լիսելոյ ան-
 ոյ ձայնի աղաշանաց մե-
 րոց • զեր ալ :

Ալասն քաւիչ և ներօղ
լինելոց ոյ ՚ի վերայ մե-
ղաց մերոց • զոր աղ:
Ալասն թողլոց մեզ զամ
յանցանս մեր զկամայ և
զակամայ. զտէր :

Ալասն զի մի ը խօստանս
զտանիցիմք յաւուրն պա-
տասխանատուութե. • զոր:
Ալասն հոգւոյն հանգու-
ցիոց որբ Ճշմարիտ և
ուղիղ հաւատով ՚ի քա-
նչջեցին. • զոր:

Եւես միտքան վասն
Ճշմարիտ և սուրբ հա-
ւատոցս մերոց • զտէր :

Զանձինս մեր և զմի-
մեանս առ այս ամենակա-
լին յանձն արասցուք:
Ողորմեաց մեզ տէր ած
մեր՝ ըստ մեծի ողորմու-
թեան քում։ ասասցուք
ամենեքեան միաբանու-
թեամբ։ ՏՌ ողորման,
տէր ողորման, տէր ողոր-
մեան։

Աշուք։

ՏՌ տունջեան և գոյա-
ցուցիչ գիշերոյ, որ արա-
բեր զտիւ ՚ի զբօսանս բա-
րեգործութեան ՚ի փլկու-
թիւն անձանց մերոց։ և
զդիշեր ՚ի հանգիստ քնն

տկարացեալ բնութեանս
 մերոյ : Իսկ այժմ զար-
 թուցեալ բացեր զբե-
 րանս մեր յօրհնարանու-
 թիւն ահաւոր և փառա-
 ւորեալ անուանդ քում
 սըյ: Ընկած և այժմ զա-
 զաշանս մեր: և յաջողեա
 մեղ ուղիղ հաւատով և
 առաքինասէր վարուք ՚ի
 նոյն պաշտօն քո կանխել
 միշտ : Եւ նովին կանո-
 նիւս անդադար փառա-
 ւորել զհայր և զորդի և
 զեւ հոգիւ : Այժմ և
 Փիշտ :

ԽՅԱՀՈՒՅԹՆ Ա-ԼԻՆ Ա ԽԵՆՔՄԱՆ :

Զքեզ՝ որ յամի գթած
և մարդասէր տրդ ես,
աղաչեմք հանապազ. զի
զօրացուսցես զմեզ օր ը
օրէ կալ ՚ի կարդի կրօ-
նաւորութեան մերում :
Թռեթեացն տէր զքաղցը
լուծ քո՝ զոր եղեր ՚ի
վերայ մեր. • զի կարաս-
ցուք կալ ՚ի պատուիրանի
քում, և զհաճոյսն առ-
նել առաջի քոյ յամե-
նայն ժամ ՚ի տուէ և ՚ի
զիշերի : Հըեշտակային
երգակցութք զքեզ օրհ-

ՆԵԼ • ՊՔԵՂ ՊՈՎԵԼ • և ՔԵՂ
 ԿՈՀՈՒԹԻՒՆՍ և ՓԱՌՈ
 ՄԱՏՈՒԾՈՆԵԼ ամենազօր
 ԹՐՈՒթիղ: ԱՅԺՄ ՓԻՉԻ:
 Աաղմոսիւք և օրհնութք
 և երգօք հոգեորօք ան-
 դադար փառաւուեմք ըզ-
 հայր և զորդի և զսք հո-
 գին : Այժմ և ՓԻՉԻ:
 ՕՐՀՆԵՍԼ տէր մեր յա
 քա. Ամէն: Հայր մեր որ
 յերկինս

Քարոզ էլ ինչ պատճեն, և
ահը առաջեն հանդապացն :

Աս ՚ի ղեշերի և ՚ի
տունջեան և յամ ժա-
մու խօսիւ մեզ զբան ուն-
կար:

Աս շանկանելոյ մեզ ՚ի
փոլութեան, որում ոչ
կարեմք հանդուժել .
զար:

Աս անքիծ և անդատա-
սլարտ կալ մեզ առա-
ջի ահեղ ատենին քար:

Աս առաջնորդելոյ մեզ

՚ի նաւոհանդիսոն կենաց
անվախճանից • զտէր:
Առ արժանի լինելոյ մեզ
վերին կոչմանն , և երկ-
նից արքայութեան • զբր:
Ատսն հոգւոցն: Եւ ևս
միտքան: **Զ**անձինս մեր:
Ողովմեաց:

ԱՌԴԾԵՎՔ:

՚ի զեշերի և ՚ի տուն-
ջեան և յամենայն ժա-
մու դքեզ աղաչեմք . և
՚ի քէն խնդրեմք մար-
դասէր տէր: **Լ**ուր մեզ
ած փրկեց մեր • խոնար-
հեսցի ունկն քո ՚ի խնդ-

բուածս մեր • զի մի ու-
նայն լիցին վաստակը ծա-
ռայից քոյ: **Ա. Յ. Համա-**
րեան զաշխատութիս մեր
՚ի գործ արդարութեան,
և ՚ի սլտուղ անտալաշ-
տութեան : **Ը.** Կնկան տէր
զաղօթս և զերկրպագու-
թիւնս մեր. և հատու մեզ
զողորմութիւն քո առա-
տալէս : **Ծ.** Անկեան զմեզ
ընդ հովանեաւ ամենապօք
տջոյ քոյ: **Զ.** օրացն զմեզ
տէր զօրութ սը հոգւոյդ:
Պ. ահեան զմեզ ոչ բիբա-
կան . և արան առ մեզ
նշան բարի ՚ի գովեսա ,

և 'ի փառաբանութիւն
անուածող քում սըյ: Զի
'ի քո փառս կատարի ամ
արարածոց մշտնջենաւոր
փառաբանութի 'ի բար-
ձունս հօր և որդւոյ և հոդ
ւոյդ սըյ: Այժմ և միշտ

Խաղաղութիւն անենեցուն :

Հովիւ քաջ՝ հովիւ բա-
րի և յախւտենական, նա-
յեաց և այց արա բա-
նաւոր հօտի քոյ, զոր ժո-
ղովեցեր առ քեզ կթու-
թեամբ քուլ: Զի քոյ
առաջի կամբ տէր, և առ

՚ի քէն ողորմութեանցդ
և կժուհցդ ակնունիմք:

Զամենեսեան օրհնեալ •
զամենեսեան խմաստնացն •
զամենեսեան լուսաւորեալ •
և ամենեցուն պարզեեալ
զերկնից արքայութիւնդ:

Առ զի դու ես տէր կե-
նաց, և ած ողորմուհց •
և քեզ վայելէ փառք
իշխանութիւն, և պատիւ:

Ա. յժմ և միշտ:

՚ի գեղերի և ՚ի տուն-
ջնան. և յամենայն ժա-
մու անդադար փառաւո-

ԸՆՄՔ ՊՀԱՍՅՐ և զորդե, և
զսք հոգին:
Ե. ՃԺՄ և միշտ:

Քաղաքաց մը նախաձեռ և լու-
սավուն է ունունաց:

Ասան ուղղելոյ զգնացս
մեր՝ ի ճանապարհո խա-
ղաղութեան • զտէր աղ:
Ասան ցրելոյ ՚ի մէնջ
զամենայն խորհուրդս չա-
րին • զտէր աղաց:

Ասան պարգևելոյ մեղ
առողջ խորհուրդս և ա-
ռաքինի վարս • զտէր :

Ասան պահելոյ զմեղ և

Հովանեաւ ամենազօր ա-
ջոյն լուրոյ զտէր:

Վասն խորտակելոյ զհա-
կառակորդն վաղվաղտկի
ընդ ոտիւք մերովք զնուր:
Վասն հոգւոցն : Եւես
միաբան : Զանձինս :

Ողորմեաց:

Աշունք :

ՏԾ երկնի և երկրի՝ ա-
րարիշ ամ արարածոց՝ ե-
րեելեաց և աներեսու-
թից: Առ քեզ կտրդամք
յամենայն ժամ: զի ընդ
ամենայն աեղիս է տրաւ-

Ծիւն քո. և արքայութի
 քո ամենեցուն տիրէ :
Ընորհեա մեզ երկի զեւ
 'ի պաշտօն քո կանխել
 հանապաղ • սիրել զքեղ
 'ի բոլոր սրտէ, և 'ի բո-
 վանդակ մտաց, և յամ
 ութի մերմէ պահել
 զպատուիրանս քո. համ-
 բառնալ առ քեզ զձեռս
 մեր 'ի սրբութի առանց
 բարկութի և երկմտու-
 թեան, և զտանել 'ի քէն
 զշորհս և զողորմութի.
 և զտռաքինասէր դուծոցն
 յաջողութի : **Ա**ս զի դու

ես տր կենաց և ած ողոր-
մութեց. և քեզ վայելեն
փառք, իշխանութիւն, և
սլատիւ : Այժմ և միշտ,

Խաղաղութեան ամենէցուն :

Քում ամենազօր և յաղ-
թօղ տրութեղ կըկնի ամ
ծունը յերկրպագութի .
և փառաւորի յամենեցուն
թագաւորութի քո : Կա-
յեա յերկրպագուլու մեր .
և ուսո՞ մեզ առնել դար-
դարութի ճշմարտութե,
Վս զի դու ես ած խա-
ղաղութեան՝ որ բարձել

զթշնամութի ՚ի միջոյ. և
 արարեր խաղաղութի յեր-
 կինս և յերկրի: Նեռա-
 ւորաց և մերձաւորաց ա-
 ւետարանեցեր զնոր պար-
 դես քոյին բարեացդ: Ո-
 րում և զմեզ մեծի շնոր-
 հացդ արժանաւորս ա-
 րասցես՝ դասելով ը Ճըշ-
 մարիտ երկրպագուս քո.
 Ած մեր և տէր և փրկիչ
 յա քա: Որ ես օրհնեալ
 ընդ հօր, և ը սրբոյ հոգ-
 ւոյն: Այժմ և միշտ:
 Եերգս օրհնութե և ՚ի
 ձայն սաղմոսաց անդա-

Դար փառաւորեմք զհայր
և զորդի և զբք հոգին,
Էյժմ և :

Քարոզ սղարմեա և 'ի նե-
ղուց է հանոնաց :

Վ զտանելոյ մեզ զշնոր-
հըս և զողորմուի 'ի բա-
րերած նոնէ մերմէ. զտէր:
Վ տսն փրկելոյ զմեզ 'ի
զըպարտութէ մարդկան,
և յորոգայթից սատանա-
յի. զնոր :

Վ ամ անձանց քրիս-
տոնէից և տանց հաւատա-
ցելոց • զնոր:

Ա սորք ՚ի լերինս՝ յայրս՝
 և ՚ի փասլարս բնակեալ
 են սը հարքն մեր զտէր:
 Ա ասն որք սաղմուիւք և
 օրհնութեամբ կատարեն
 զամ ժամանակս կենաց
 իւրեանց զտէր:

Ա ասն հոգւոցն ։ Եւես
 միտքան։ Զ անձինս։
 Ողորմեաց։

Ա պօնս ։

Գ առհանամք զքէն տէր
 ած մեր, որ զարթուցեր
 զմեղ ՚ի հանգստենէ քնոյ
 շնորհիւ ողորմուի քոյ։
 Զ արթողի զմիտս մեր ար-

գարութիւն առ քեզ տէր
 Աստուած մեր • զի տես-
 ցեն աչք մեր զփրկութիւ-
 քո: Եկեսցէ և բնակես-
 ցի առ մեզ ածութիւն
 քո: և ողորմութիւն քո
 հովանի և պահապան լի-
 ցի ՚ի վերայ պաշտօնէից
 քոյ: Եւ զմեզ զծառայս
 քո արժանի արա ՚ի տուէ
 և ՚ի զիշերի, և յամե-
 նայն ժամու միշտ խոր-
 հիւ ՚ի սէր պատուիրա-
 նաց քոյ: և գոհանալով
 փառաւորեւ զհայր և զոր-
 դի և զսբ հոգիդ: Եւ ժմ

և միշտ:

ԽՍԱՀԱՅՈՒՄ ԵՐԵՎԱՆ ԱՋԵՆԵԿԱՐԱՆ :

ԿԵՆԴԱՆԱԾԱԾԱԾ զօրութեն
 և աղքիւր անմահութեն
 դու ես քս ած Փրկիչ
 մեր • որ շնորհեցեր մեզ
 'ի մէջ գիշերի յառնել,
 և խոստովան լինիլ առ
 քեզ վս իրաւանց և ար-
 դարութեան քոյ : Եւ
 այժմ աղաշեմբ զքեզ մը
 ած մեր, արած զմեզ ար-
 թունս և պատրաստս 'ի
 ժամ առաւօտու ըստ սըս
 քո : Եւ ընդ նոսին գո-

Հանալով փառաւորել
զքեզը հօր և ընդ հոգ-
ւոյդ սրբոյ. Այժմ և
միշտ:

Գոհութել և Ճշմարիս
խոստովանութեամբ ան-
դադար փառաւորեմբ
զհայր և զորդի, և զոբ
հոգին. այժմ և միշտ:

Թագավորութեան առաջնաբարութեան :

Թագավոր յաւիտեան :

Էւ ուր մեզ ած փրկիչ մեր.

և կեցն զմեզ, որ յամի

կարօղդ ես : **Լ**ուր մեզ

աստուած փրկիչ մեր՝

յոյս ամ ծագաց երկրի,

և որ ՚ի ծով հեռի : **Ա**լ

սլատրաստէ զլերինս զօ-

րութիւրով . և զգեցնեալ

է զզօրութիւն . և կեցն ըզ-

մեզ, որ յամի կարօղդ ես :

Լուր աղաջանաց մելոց

մը մարդասէր, և զժան

՚ի մեզ :

ՄԵ՞ զիս անտես առներ,
այլ օդնեան ինձ մարդա-
սէր :

ՄԵ՞ ընկենուր զիս մը յե-
րեսաց քոց, և զհոգի քո
սուրբ մի հաներ յինէն:
Այլ տուր ինձ յնծութե-
փրկութեն. և հոգւով պե-
տութեն քոյ հաստատեան
զիս. այլ օդնեան :

ՄԵ՞ անտես առներ զիս
տէր ած փրկիչ իմ. այլ
շնորհեան ինձ թողութեն
բազմագութ մարդասէր,
և կեցն :

Երկինք և երկիր դոհա-

նան զքէնի ողը • արարածք
տմքեզ երկիրպադանեն .
և հրեշտակը՝ ի բարձունս
աղաղակեն և տսեն . ողոր .
մեան դու ստեղծեր , մի
կորուսաներ :

Երկենք երկնից , ջուրք
որ ՚ի վերոյ քան զերկենու ,
օրհնեցէք զանուն ո՞ն :
Զի նա ասաց , և եղեն .
հրամայեաց և հաստատե-
ցան . և հրեշտակը՝ ՚ի
բարձ :

Երկենք և երկեր հանա-
պազ զքեզ գովեն . թո-
գաւոր փառաց , սերով -

բէք և քերովքէք ՚ի խո-
նարհ ունելով զդէմս իւ-
րեանց. և միաձայն բար-
բառովն աղաղակեն և տ-
սեն. ուը՝ ուը՝ ուը տը զօ-
րութեց :

Երկայնամիտ ես տը առ ԿՀ
ամենեսեան. և գթու տը
՚ի վը մեր ոնկ և յաւա-
զակին փրկիչ, և կեցու
Երկայնամիտ բաղում ո-
ղում և Ճշմարիտ՝ նա-
յեաց առ իս, և ողոր-
մեաց ինձ : Տուր զօրու ի
ծառայի քո, կեցու զորդի
ազալսնոյ քոյ . և արա

առ իս նշան բարութե .
և գթա տէր ’ի վը մեր
ող և յաւազա:

Տը որ գթացար յաւա-
զակն խաչակից լինիւ քեզ .
և մաքրեցեր զաղտեղու-
թիւն յանցանաց նորա
յալբերէ կողի քո . գթա
և յիս ’ի մեղաւորս , որ
ծառաւիս եմ առ քեզ .
և փափաքիմ ’ի գաւիթս
քո ող զմի ’ի յեղշեր-
ուաց ’ի յալբերս ջուրց :
Մարտեաւ ընդիս թշնա-
մին . հանապալ զիս կամի
կորուսանել . այլ դու ո՞ր

իմ այց տրա մոլորեալ
ոչխարիս, և կեցն :

Մարտեան ը իս 'ի տա-
րապարագուց. և փոխանակ
սիրոյ իմոյ մատնէին զիս-
այլ ես յաղօթս կայի :
Հատուցին ինձ չոր փո-
խանակ բարւոյ. ատելուի
փոխանակ սիրոյ իմց. այլ
դու մոր իմ այց տրա մո-
լորեալ ոչխարիս, և կեցն :
Ու հովիւդ ես հօտիս բա-
նաւոր կենդանեաց. տուր
ինձ յոյս կենաց ապաշ-
խարութի, և դարձն զմո-
լորեալս 'ի հօտ քո քո,
և կեցն :

Մեղայ և աղաչեմ զքեղ.
 Ըստութիւն շնորհեամ մե-
 ղաց իմոց • քաւիչ իմ
 լէր քո զիժութեամբդ,
 որ միայնդ ես փրկիչ, և
 կեցո :

Մեղայ տը մեղայ. և զա-
 նօրէնուիս իմ ես ինձէն
 գըտեմ : Աղաչեմ և
 և խնդրեմ 'ի քէն, Ըստ
 ինձ տը, Ըստի ինձ. և մի
 կորուսաներ զիս ըս անօ .
 ըէնութեան իմոց • քաւիչ
 իմ լէր քո զիժութըդ,
 որ միայնդ :

Մեղայ քեղ տէր. մեղայ

քեզ տէր . մեղայ , և ք
վաւազ ծովու բազում
են յանցանք իմ . պատ-
րանք աշխարհիս խաբե-
ցին զիս . և եղէ անպտուղ
'ի կենաց յուսոյդ . այլ
դու անոխակալ և անյի-
շաչար Փրկիչ , խնայեա՛ ի
մեղուցեալ ծառայս , և
կեցն :

ՏՐ իմ բազում են ա-
նօրէնութիք անձին ի-
մոյ . ոչ յիշեցի զահեղ
զդատաստանս քո . արդ
անկեալ զքեզ աղաչեմ .
շնորհեա՛ իւշ ապաշխա-

բուլի տէր, և ողորմեած :
 Անօրէնուլիք իմ՝ բարձ-
 րացան քան զգլուխ իմ :
 և ոպ բեռն ծանը ծան-
 րացան 'ի վերայ իմ : Կե-
 խեցան և փտեցան վէրք
 իմ յերեաց անզդամու-
 թեան իմոյ . ոչ յիշեցի
 վահեղ զդատաստանս քո-
 արդ անկեալ զքեղ աղա-
 չեմ . շնորհեան ինձ ապաշ-
 խարուլի տէր, և ողորմ :
 Պաղատանս մատուցա-
 նեմք քեղ հայր երկնա-
 ւոր, մի անտես առներ զտ-
 ղաշանս մեր . այլ անցի

զցասումն քո 'ի մէնջ . և
յիշեած զի պատկեր եմք
բարերարութեանդ :
Տէր իմ գթուիք քո բա-
զում են յոյժ . առ իս
արած զբարերարուիս քո ,
ուղ և մաքսաւորին . և
ինձ ողորմեած :

Գթուիք քո բազում են
որ . և ըստ իրաւանց քոց
կեցի զիս : Բազում են .
որք հալածեն և նեղեն
զիս . 'ի վկայութեանց քոց
ես ոչ խոտորեցայ . առ իս
արած զբարերարուիս քո ,
ուղ և մաք :

Անոխակալ և անյիշաչար
տէր, որ գթալով՝ ի մե-
ղաւորս շնորհեցեր ապաշ-
խարուի . արդ գթա և
յիս տէր՝ ի մեղուցեալ
և յանօրինեալ քո ծա-
ռայս . և փոխարկեալ զդոր-
ծողս չարեաց՝ ի զղջումն
ապաշխարուի , և կեցո՛:
’ի տաճարի քում սրբու-
թեան փառաւորելով ըզ-
քեզ . դու ունիս իշխա-
նուի, ողորմեալ մեղ:

Այլ ես ըստ բազում
ողորմուի քում մտից՝ ի
տուն քո, և երկերպագից

՚ի տաճար ուր քո երկիւ-
ղիւ քո :

Տէր առաջնորդեալ ինձ
յարդարութեան քում
վասն թշնամեաց իմոց •
և ուղիղ արած առաջե
իմ զՃանապարհու քո •
դու ունիս իշխա :

՚ի տաճարի քում սրբու-
թեան հանապաղ զքեղ
գովեմբ թագաւոր փա-
ռաց • որ ունիս իշխանու-
թիւն կենաց և փըկու-
թեան • ողորմեալ մեզ :

Ապաշխարութեան արեց
տասուս աւազան լինի, և

Լուանայ զբազմութի մե-
ղաց. սովաւ շնորհեած յա-
ռաջ քան զվախճան ըլ-
քաւութի և զմեծ քո դո-
ղորմութի :

Ծարաւի է անձն իմ առ
քեզ ած հզօր և կեն-
դանի . Երբ եկից երեե-
ցայց երեսացդ այ: Եղեն
ինձ արտասուք իմ կերա-
կուր ՚ի տուէ և ՚ի գի-
շերի . և այն զի ասէին
ցիս զօրհանապաղ , թէ
ուր է ած քո . սովաւ
շնորհեած յառաջ քան
զվախ :

Յորժամ գաս վառօք
 հօր յահագին աւուրն ՚ի
 դատել զերկիր . և դո-
 զան սարսափմամբ երկ-
 րածինքս ամ ՚ի յահէ
 քումմէ . ՚ի նստիլ քոյ
 յատենի դատաւոր ա-
 հեղ, և յակնարկել քո
 յարարածս, յիշեա և զիս
 զբաղմամեղս . որ ընկղ-
 մելս եմ յանցանօք բան-
 սարկուին խամբմամբ . և
 հայցեմ զաւազակին , որ
 և զիս յիշեա . որ միայնդ
 ես փրկիչ և կեցու :
 Զիս որ ՚ի նաւի աշ-

Խարհի ալէկոծեն մեղք
 իմ. նաւահանգիստ ապաշ-
 խարութեան շնորհեալ ինձ
 բազումողորմ. և կեցու:
 Կեցու զիս ած, զի հասին
 ջուրք յանձն իմ. ընկ-
 լայ ես 'ի խորս անդն-
 դոց՝ ուր ոչ գոյ ինձ հան-
 գիստ. նաւահանգիստ ա-
 պաշխարութեան շնոր-
 հեալ ինձ բա :

Կաւապետ բարեգութ
 առ քեզ ապաւինիմ.
 առ ինձ ձեռն ով եր-
 բեֆն պետրոսի 'ի վը ա-
 լեացն. որ ծփիմս ալէ-

կոծեալ յանցանօք մե-
ղաց. և կեցի:

Դու ես քս աղբիւր կե-
նաց, բղխումն ողորմու-
թեան. շնորհեան փրկիչ
անձանց մերոց զթողու-
թիւն մեղաց մերոց:

՚Ի քէն է տէր աղբիւր
կենաց. և լուսով երե-
սաց քոց տեսանեմք զլոյս:

Ծագեան զողորմութիւն քո,
որք Ճանաչին զքենդ. զար-
դարութիւն քո, ոյք ուղիղ
են սրտիւք. շնորհեան
փրկիչ անձանց մե:

Ու աղբիւրդ ես ծարա-

ւեաց և հանգիստ աշխատ.
տելոց. Ճանապարհ մոլո.
բելոց. և հովիւ հոգեռը
բանաւոր հօտի. Փափա.
քողացս առ քեզ քա լեր
նաւահանգիստ. և արբի
մեղ ծարաւեացս զբաժակ
քո քաղցրութեան յան.

սպառ աղբերէդ:

ուր, **Թ**աճարի սրբութեան
քում լուր տէր ձայնի
իմում. և աղաչանք իմ
ժամանեսցեն ՚ի յականջ
քո տէր :

Լուաւ ինձ ՚ի տաճարէ
սրբոյ իւրմէ ձայնի աղօ.

Ծից իմոց . և աղաղակ
իմ առաջի նորա մոցէ
յականջս նը . և աղաչանք
իմ ժամա :

Որ լուսատու ես տիեզե-
րաց քս ած, լուսաւորես
զիմ զխաւարային խոր-
հուրդս, և կեցո :

Օրհնեալ ես տէր, և փա-
ռաւորեալ է քո անբաւ
մարդասիրու լիդ . զաղա-
չանս մեր քեզ մատու-
ցանեմք, որ Ծագաւորդ
ես յաւիտենից . զննջե-
ցեալս մեր արժանի արա
տէր ընդունիլ ՚ի կեանսդ
յաւիտենից :

Արտասուս ինձ շնորհեա
'ի յապաշխարուի տը. զի
լուացից զմեղս անձին ի.
մոյ որպէս պոռնիկն ա-
ղաչեմ, և կեցն :

Ասստակեցայ ես 'ի հե-
ծութեան իմում. լուա-
ցի զամ գիշեր զմահիճո
իմ. և արտասուօք իմովք
զանկողինս իմ թացի. զի
լուացից զմեղս :

Ու աղբիւրդ ես անապս
կան քս ած, զվիրաւորել
անձն իմ 'ի մեղաց՝ բժըւ-
կեա տէր բղխմամբ ար-
տասուաց. և կեցն :

Զ մոլորեալ ծառայս
խնդրեած տէր. և մի դա-
տապարտեր զիս 'ի յա-
ւուրն այցելութեան քոյ
մարդասէր :

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեո-
ցէ զքեղ . և իրաւունք
քո օգնեսցեն ինձ :

Մոլորեցայ ես ող զոչ-
խար կորուսեալ . խընդ-
րեած զծառայս քո . զի ըզ-
պատուիրանս քո ես ոչ
մոռացայ . և մի դատա-
պարտեր զիս 'ի յաւուրն
այցելութեան քոյ մարդ:
Որ մոլորեցայ 'ի հօտէ

քումմէ հովեւ բարի .
 խնդրեած զիս զմոլորեալս
 և արժանաւորեած խառ.
 նիւ 'ի հօտ քո քո . և
 կեցն :

No. 66 Acu. A. Remigio Tezanos.

Օ Հ Ա Խ Ա Տ Ե Վ Ա Ժ Ա Մ ։

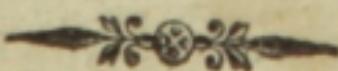
Լ Ց ա բ առաւօտու ո ղ ո ր-
մութ ք ք ո վ ։ ց ն ծ ա շ ա բ և
ու ր ա խ ե ղ ա բ զ ա մ ա ւ ու ր ս
կ ե ն ա ց մ ե ր ո ց ։

Ու ր ա խ ե ղ ա բ փ ո խ ա ն ա կ
ա ւ ու ր ց ն , յ ո ր ս լ ս ո ն ա ր հ
ա ր ա ր ե ր զ մ ե զ ։ և ա մ ա ց ն
յ ո ր ս տ ե ս ա բ զ չ ա ր չ ա ր ա ն ս ։
չ ա յ ե ա մ ց տ է ր ՚ի ծ ա ռ ա յ ս
ք ո ։ և ՚ի գ ո ր ծ ս ձ ե ռ ա յ ց
ք ո ց ։ և ա ռ ա ջ ն ո ր դ ե ա մ
ո ր դ ւ ո ց ն ո ց ա ։ ե ղ ի ց ի լ ո յ ս
տ ե ա ռ ն ա յ ՚ի վ ե ր ա յ մ ե ր ։

Զգործս ձեռաց մերոց
 ուղիղ արա ՚ի մեղ տէր.
 և զգործս ձեռաց մերոց
 յաջողեամեղ: Փառք հօր
 և Որդւոյ և Հոգւոյն
 որբոյ. այժմ և միշտ և
 յաւիտեանս յաւիտենից
 լումէն:

Եւ ևս խաղաղութ զտէր
 աղաչեսցուք ընկալ կեցն
 և ողորմեամ:

Օրհնութիւն և փառք
 հօր:

ტ ბ ე ტ ტ ბ ე ტ ტ ბ ე ტ ტ ბ ე

Օ բ հ ա ռ ւ մ ի ւ ն ։ Ե ր ե ց ։ Տ ա ռ ։
Հ ա ն ց ն ։ Դ ա ռ ն ի է լ մ ։

Օ բ հ ա ռ ւ մ ի ւ ն ։ Մ է ր ։ Ա ծ
Հ ա ր ց ն ։ Մ ե ր ո ց ։ Օ բ հ ա ռ ւ մ ի ւ ն ։
Փ ա ռ ա ւ ո ր ե ա լ ։ Ա ն ո ւ ն ։ Ք ո
յ ա ւ ի տ ե ա ն ։ Յ ե ր ա ւ ո ւ ն ։
Ա ն ց ո ւ ց ե ր ։ Պ ա յ ս ։ Ա մ ե ն ա յ ն
Ը ն դ ։ Մ ե զ ։ ա ր դ ա ն ։ Ե ս դ ու
Մ է ր ։ և ա մ ե ն ա յ ն ։ դ ո ր ձ ք
։ Ք ո ։ Ճ շ մ ա ր ի տ ։ Ե ն ։

Ճ ա ն ա պ ա ր հ ք ։ Ք ո ։ ո ւ լ ի լ
Ե ն ։ և ա մ ։ դ ա տ ա ս տ ա ն ք
։ Ք ո ։ ա ր դ ա ր ։ Ե ն ։
Դ ա տ ա ս տ ա ն ։ ա ր դ ա ր ո ւ ն
ա ծ ե ր ։ ՚ ի վ ե ր ա յ ։ մ ե ր ։ ը ս տ

Թի . և զոր ինչ ածել
 'ի վերայ մեր և քաղա.
 քի սրբոյ հարցն մերոյ
 երուսաղէմի :

Արդարութ և յիրաւի ա.
 ծեր զայս ամենայն 'ի վէ
 մեր վասն մեղաց մերոց:
 Անօրինեցաք և յանցեաք
 ապստամբ լինիւ 'ի քէն
 մեղաք յամի՝ և պատուի.
 Ծանաց քոց մեք ո՛չ ան.
 սացաք :

Ո՛չ պահեցաք և ո՛չ ա.
 Ծարաք՝ որպէս պատուի.
 Ծեցեր դռւ մեղ . զի զըա.
 րիս գտցուք մեք 'ի քէն:

Արդ զամ զոր արարեր,
և զոր ինչ ածեր ՚ի վը
մեր, արդար դատաստա-
նաւ արարեր :

Մատնեցեր զմզ ՚ի ձեռս
թշնամեաց մերոց + անօ-
րինաց՝ լստաց՝ և ապս-
տամբողաց :

՚ի ձեռս թագաւորի ա-
նօրինի և չարի քան զամ
երկիր մատնեցեր զմզ :
Եւ արդ ոչ դոյ մեզ
ժամ բանալ զբերանս
մեր + զի յամօթ և նա-
խատինք եղաք ծառայից
քոց և պաշտօնէից :

Այլ մի մատներ զմեզ
 իսպառ վասն անուան քոյ.
 և մի ՚ի բացեայ առներ
 զողորմութիս քո ՚ի մէնջ:
Վալեբրահմուսիրելոյ
 քոյ. իսահակայ ծառայի
 քո. և իսրայէլի սրյ քո:
 Խոստացար նոյշ և ասա.
 ցեր՝ բազմացուցից ըզ.
 զաւակ ձեր ոնց զաստելո
 երկնից բազմութ. և որ.
 պէս զաւազ առ եզր ծո.
 վու :

Եւ արդ՝ տէր նուազե.
 ցաք մեք քան զամենայ
 ազգս. և եմք տուա

զեալք յամենայն երկըի
պսօր վասն մեղաց մերոց:
Ո՞ւ գոյ ՚ի ժամանակի
յայսմիկ իշխան. մարդա-
րէ, և առաջնորդ. ո՞չ ող-
ջակէզք պատարագաց. և
ո՞չ խունկը օրինաց. և ո՞չ
տեղի պատարագս մատու-
ցանելոյ առաջի քո և զո-
ղորմութիւն գտանել ՚ի
քէն :

Այլ անձամբք խոնար-
հեալք և հոգւովք տա-
ռապանաց՝ ընդունելի լի-
ցուք մեք որպէս զողա-
կէզս խոյոց և զուարա-

կաց . և որպէս բիւրա-
ւորս գառանց պարար .
տաց :

Այնպէս ընդունելի լի-
ցին պատարագք մեր այ-
սօր առաջի քո . զի կատա-
բեալ գտցուք զինի քո .
և չիք յամօթ յուսա-
ցելոցս 'ի քեզ :

Եւ արդ գամք զհետ քո
ամենայն սրտիւք մերովք .
երկնչիմք 'ի քէն և խընդ-
բեմք զերեսս քո տէր մի
յամօթ առներ զմեզ :

Այլ արա առ մեզ ըստ
հեղութեան քում . և ը

բազում ողորմութեան
քում . Փրկեալ զմեզ վո
սքանչելեաց քոց տը . և
փառաւորեսցի անուն քո
յաւիտեան :

Յամօթ Լիցին ամենե-
քեան, որք չարչարեն զծա-
ռայս քո . ամաչեցեալ լի-
ցին բռնուիք նոցա . և
ամ զօրութիւնք նոցա
խորտակեսցին . Եւ ծա-
նիցեն, զի դու ես տը ած
միայն՝ որ փառաւորեալդ
ես 'ի վերայ ամենայն տիե-
զերաց :

Օրհնեալ ես դու Թը ած

Հարցն մերոց. զովեալ և
առաւելքարձրացեալյա.

լիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն
սուբը փառաց քոց. զո-
վեալ և առաւել բարձ-
րացեալ յաւիտեան:

Օրհնեալ ես 'ի տաճա-
րի փառաց սրբութեան
քո + զովեալ :

Օրհնեալ ես որ նստիս
'ե քրօքէս՝ և հայիս յան-
դունդս. զով :

Օրհնեալ ես 'ի վերայ
հաստատութեան երկնից.
զովեալ և :

Օրհնեցէք ամ գործք
տեառն զտէր. օրհնեցէք
և բարձր արարէք զնա
յաւիտեան :

Օրհնեցէք երկինք զտը.
օրհնեցէք :

Օրհնեցէք հրեշտակը
ան՝ և ջուրք՝ որ ՚ի վերոյ
երկնից զտէր. օրհ :

Օրհնեցէք զօրութիւնք
ան՝ արեգակն և լուսին
զտէր. օրհնեցէք :

Օրհնեցէք աստեղք երկ-
նից՝ անձրևք և ցողք
զտէր. օրհնեցէք :

Օրհնեցէք ամ հողմը՝
հուը և ջեր զտէր. օրհ:

ՕՐՀՆԵԳԵՔ ցուըտ և
տօթ՝ յօշ և ձիւնաբեր
զահեր. օրհնեցեք:

ՕՐՀՆԵՍԵՔ սառն և
պարզ՝ եղեամն և ձիւ
զտեր. օրհնեսեք:

ՕՐՀՆԵԳԵՔ տիւք և զե
շերք՝ լոյսք և խաւարք
զտեր. օրհնեցեք:

ՕՐՀՆԵՍԵՔ ամսկք և փայ.
Հատակունք և երկեր զտը.
օրհնեսեք:

ՕՐՀՆԵՍԵՔ լերինք բը-
լուրք՝ և ամենայն բոյսք
երկրի զտեր. օրհնեսեք:

ՕՐՀՆԵԳԵՔ տղթիւրք
ծովք և գետք զտեր. օրհ-

ՕՐՀՆԵՍԵԿԵՔ ԿԵՄՔ և ԹՄ
կայտառք որք ՚ի ջուրս՝
և թռչունք երկնից զՄր.
օրհնեսեկեք :

ՕՐՀՆԵՍԵԿԵՔ գաղանք և ա-
նասունք՝ և որդիք մարդ-
կան զՄէր օրհնեսեկեք :

ՕՐՀՆԵՍԵԿ իսրայէլ զՄր՝
օրհնեսեկ և բարձր ա-
րասցէ պնա յաւիտեան :
ՕՐՀՆԵՍԵԿՔ քահանայք
զՄէր. օրհ :

ՕՐՀՆԵՍԵԿՔ ծառայք ԹՆ
զՄէր. օրհ :

ՕՐՀՆԵՍԵԿՔ անձինք և
շունչք արդարոց զՄր :

Օրհնեցէք սուրբք և լու^ա
նարհը սրտիւք զտէք :

Օրհնեցէք անանիա՝ ս.
զարիա՝ և միսայէլ զտր
Փառք Հօր և Որդւց:

Քաղաքական:

Եկեղեցս ամենեցեան |
սուրբ կաթողիկէ և ս.
ռուքելական եկեղեցի՝ ս.
ղաչեսցուք զմիածին որ.
դինԱստուծոյ. զտէրն մեր
և զվրկիչն Յ Վ Ք Ո: Ո
էջ փառօք Հօր ՚ի մէջ
հնոցին, և փրկեաց զերին
մանկունսն ՚ի քաղուէայ.
ոոց անտի :

ուսաւոր և սուրբ պահ
 եցէ զմիտս մեր, զի մի
 երբէք խաբիցուք մեր՝ ի
 մեղաց, և ՚ի յանկութե-
 նէ աշխարհի: Այս ար-
 ժանի եղիցուք պահել
 զպատուիրանս նորա. առ-
 նուլ զպսակն ըստոյ և
 կենաց ՚ի յանձինս մեր:
 Զոր խոստացաւ սիրե-
 լեաց իւրոց Ճշմարիտն
 ԱԾ ՅԱ ՔԱ տէր մեր.
 կեցն և ողորմեա:

124 Աւունօսնեան Ժամ :

Աւունք հե-լունէից և այլ
ահլունեանին աօնից ։

Պար՝ յաղթօղ. սըանչե-
լագործ, սուրբ մեծի Յա-
րութեանն. համ Յայտ-
նութեան. համ Այլակեր-
պութեանն Քոի Այ մե-
րոյ վայելէ փառք իշխա-
նութիւն և պատիւ. այժմ
և միշտ և յաւիտեանսյա-
ւիտենից. ամէն :

Աւունք Տաղաքի հանաց ։

Յօղեան Տէր զցօղ Բա-
րերար ողորմութեան քո

՚ի մեղուցեալանձինս մել.
շեջո զբոյ հնոցի յանցա-
նաց մերոյ. և փրկեալ ըզ-
մեղ ՚ի յաւիտենական
հրոյն :

Արա արժանի ընդ երիս
սուրբ մանկունսն՝ և ընդ
երանելի սուրբ վկայսն՝
օրհնել զքեզ և դովել.
և քեզ դոհութիւն և
զիառս մատուցանել օր,
և Որդւոյ, և Հոգւոյդ
սրբոյ. այժմ և միշտ և
յաւիտեանս :

Աշունք պահոց :

Յօղեան Տէր զցօղ բա-
րերար ողորմութեան քո
՚ի մեղուցեալանձինս մեր-
շիջն զբոց հնոցի յանցա-
նաց մերոց. և փրկեան ըլ-
մզ ՚ի յաւիտենական
հրոյն :

Արան արժանի ընդ երիս
սուրբ մանկունսն, և ը-
երանելի սուրբ վկայսն
օրհնել զքեզ՝ զովել և
ասել. Ած քաւեան զիս
զմեղաւորս : Ած քաւեան
զիս զմեղաւորս : Ած քա-
ւեան զիս զմեղաւորս ՚ի մե-
ջաց, և կեցն :

Օլհնութեան Մարիամու
լուսուժածնիւ :

Մեծացուսցէ անձն իմ
զտէր . և ցնծասցէ հողե
իմ աստուծով փրկչաւ
իմով :

Այս արար ՚ի վերայ խո-
նարհութեան աղախնոյ
իւրոյ . այսուհետեւ երա-
նիցեն ինձ ամենայն ազգք:
Արար ընդիւ մեծամեծս
հզօրն . և սուրբ է ա-
նուն նորա :

Ողորմութիւն արար յաղ-
պաց յազգս երկիւղածաց

իւրոց . և արար զզօրուի
բազկաւ իւրով :

Ցրուեաց զամբարտա-
ւանս ՚ի մտաց սրտից . և
քակեաց զհզօրս յաթո-
ռոց :

Զիսոնարհս բարձրացոյց՝
զկարօտս ելից բարութը .
և զմեծատունս արձակեաց
ունայնս :

Պաշտպանեաց իսրայէլի
ծառայի իւրոյ . յիշելով
զողորմութիւն իւր :

Որպէս խօսեցաւ առ հար-
սըն մեր . ընդ աբրահա-
մու , և զաւակի նորա յա-
ւիտեան :

Օլհնութիւն Ձատը էայէ՝

Հօրն յովշանու մէրաչէն

Օրհնեալ տէր լոն իս-
րայէլի՝ որ յայս ել, և ա-
րար փրկութիւն ժողովր-
դեան իւրոյ :

Յարոյ մեզ զեղջւը
փրկութե ՚ի տանէ դաւ-
թի ծառայի իւրոյ • որ
պէս խօսեցաւ բերանօք
սլոյն՝ որք յաւիտենիյ
մարդարէքն էին :

Փրկութի ՚ի թշնամեաց
մերոց. և ՚ի ձեռաց ամ-
նայն ատելեաց մերոյ :
Լոնելողորմուի առ հար-

սըն մեր, և յիշել զկտա.
 կարանս սրբութիւն իւրոյ:
Զերդումն՝ զոր երդուաւ
 աքրահամու հօր մերոյ.
 տալ մեզ առանց երկիւ-
 ղի զփրկութիւն ՚ի թշնա-
 մեաց մերոց :

Պաշտել զնա սրբութը
 և արդարութեամբ առա-
 ջի նորու դամենայն աւուրս
 կենաց մերոց :

Եւ դու մանուկ մարգա-
 րէ բարձրելոյն կոչեսջիր·
 դնասցես առաջի տեառն
 պատրաստել զՃանապար-
 հըս նորա :

Տալ զգիտութիւն փըր-
 կութեան ժողովրդեան
 իւրոյ 'ի թողութիւն ա-
 մենայն մեղաց մերոց :
 Վասն զթոյ ողորմութե-
 տեառն Այդ մերոց, որով
 երևեցաւ մեզ արեգակն
 'ի բարձանց • լուսաւոր
 առնել զիսաւար մեր :
 Ծագել զլոյս 'ի վերայ
 այսոցիկ՝ ոյք նստէաք 'ի
 խաւարի և 'ի ստուերս
 մահու. ուղղել զոտս մեր
 'ի Ճանապարհս խաղո-
 ղութեան :

Վազուս ծէրունայն սիմեոնին:

Ա.րդ՝ արձակեալ զգա-
ռայս քո տէր ըստ բանի
քում 'ի խաղաղութի. զե
տեսին աչք իմ զփրկու-
թիւն քո՝ զոր պատրաս-
տեցեր առաջի ամենայն
ժողովրդոց :

Լ.ոյս յայտնեցար հեթա-
նոսաց. և փառք ժողովր-
դեան քում իսրայէլի:
Փառք հօր և :

Ք.անոն :

Ս.ուրբ զի՞նածինն՝ և
զամենայն սուրբս բարե-

խօս արասցուք առ Հայր
 'ի յերկինս . զի կամե-
 ցեալ ողորմեսցի՝ և գժա-
 ցեալ կեցուսցէ զարա-
 բածս իւր . ամենակալ տը-
 լի մեր կեցն և ողորմեա:

Առաջնորդութիւն :

Բնկալ Տէր զաղաշանս
 մեր բարեխօսութեամբ
 սուրբ աստուածածնին
 անարատ ծնողի միածնի
 որդւոյ քո . և աղաշանօք
 ամենայն սրբոց քոց . և
 որոց այսօ՞ր է յիշատակ :
 Լուր մեզ տէր, և ողոր-

մեա . ներեա քաւեա և
թող զմեղս մեր: Արժա-
նաւորեա գոհութեամբ
փառաւորել զքեղ ընդ
Որդւոյ և ընդ սրբ Հոգ-
ւոյդ: Այժմ և մշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից
ամէն :

Քարոջ զինի ճշգրտոցէնն:
Եւ ևս խաղաղուն զտրու
Ա ասն սուրբ տեղւոյս շի-
նութեան, և բարեկար-
գուն. զտէր աղաջեսցուք:
Ա ասն ժողովրդեանս՝ որբ
մտանեն ընդ դրունս սրբ

Եկեղեցւոյ. զտէր աղա-
չեսցուք :

Վասն ընդունելոյ զպա-
ղատանս սոցա ըստ մեծի
ողորմութեան իւրում .

զտէր աղաչեսցուք :

Վասն հոգւոցն :

Եւ ևս միաբան :

Զանձինս : Ողորմեաց :

Մաշնոնք :

Դառւ ես թագաւոր յա-
փիտեանս յաւիտենից Քս-
էնց մեր : Եւ քեզ ընդ-
հօր, և հոգւոյդ որբոյ
լայելէ փառք՝ իշխանու-

Ծիւն և պատիւ. այժմ
և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն .

ԵՐԳ Է-ՂԱՅԵԼԻԿ ԱՀ-ԼԵՎՈ-
ՐԱՐՆԵՆ:

ԵՂԻՍԻ անուն Տեառն օրհ
նեալ ՚ի յայսմհետէ մին.
չև ՚ի յաւիտեան :

ՕՐՀՆԵՍԵԿՔ մանկունք զտր
և օրհնեսեկք զանուն տիւ:
ԵՂԻՍԻ անուն տեառն օրհ-
նեալ յայսմհետէ մինչև
՚ի յաւիտեան : **Յարեե-**
լից մինչ ՚ի մուտս տ-
ըւու օրհնեալ է անուն

տեսոն . ՚ի յայսմհետէ
մինչև ՚ի յաւիտեան ,
Փառք և երկրոպագութել
չօր՝ և Որդւոյ , և որբոյ
չոգւոյն . և այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից ամեն : ՚ի յայսմ-
հետէ մինչև ՚ի յաւի-
տեան :

ԱրԲ տէր օդնեամ մեզ . և
փրկեամ զմեզ վասն անո-
ւան քոյ :

ԱրԲ և մի մելժեր զմեզ
խպառ վասն անուան քոյ:
Թագաւորեսցէ Տէր յա-
ւիտեան . ԱՃ քո սիօն
յաղդէ յաղդ :

Օրհնեալ անձն իմ զՏէր.
օրհնեցից զՏէր ՚ի կեն-
դանութեան իմոյ : Օր-
թի :

Արքոյ Աւետարանին որ ըստ
Մատթեոսի :

Եւ յերեկոյի շաբաթուն
յորում լուսանայր միա-
շաբաթին. եկն մարիամ
մագդաղենացի, և ևս
մարիամն տեսանել զգե-
րեզմանն : Եւ ահա շաբ-
աթումն մեծ եղեւ. զի հընշ-
տակ տեառն իջեալ յերկ-
նից՝ մատուցեալ ՚ի բաց

Ծաւալեցոյ զվեմն ՚ի
 դրանց անտի . և նստէր
 ՚ի վերայ նորա : Եւ էր
 տեսիլ նորա իբրև զփայ-
 լակն . և հանդերձ նո-
 րա սպիտակ իբրև զձիւն:
 Եւյահէ անտի նորա խռո
 վեցան պահապանքն . և
 եղեն իբրև զմեռեալս :
 Պատասխանի ետ հըեշ-
 տակն . և ասէ ցկանայսն.
 Մի երկնչիք դուք . գիտեմ,
 զի զՅիսուս զլսաչելեալն
 լնդրէք . չէ աստ . քան-
 զի յարեաւ որպէս ա-
 սացն . եկածք և տեսէք

զտեղին՝ ուր կայր : Եւ
վաղվաղակի երթայք ա-
սացէք աշակերտացն նո-
րա թէ յարեաւ և ահա
յառաջանայ քան զձեզ ’ի
դալիլեայ . անդ տեսա-
նիցէք զնա . ահա ասացի
ձեզ : Եւ ելետը վաղվա-
ղակի ’ի գերեզմանէ ան-
տի ահիւ և խնդութը
բազմաւ , ընթանային
պատմել աշակերտացն :
Եւ ահա պատահեցաւ
նոցա Յ և ասէ՝ ողջ
էք : Եւ նոքա մատու-
ցեաւ կալան զոտս նորա՝

և երկիրպագին նմա :
 Յայնժամ ասէ ցնոսա
 Յիտու, մի երկնչիք՝ եր-
 թայք ասացէք եղբարցն
 լմոց՝ զի երթիցեն ՚ի
 դալիլեայ . և անդ տես-
 ցեն զիս: Իբրև նք գնա-
 ցին, ահա ոմանք ՚ի զօ-
 րականացն եկին ՚ի քա-
 ղաքն՝ և սլատմեցին քա-
 հանայապետիցն զամենայն
 որ ինչ եղեւն: Եւ նոքա
 ժողովեալ հանդերձ ծե-
 րօքն, խորհուրդ առեալ՝
 արծաթ յոյժ ետուն զօ-
 րականացն , և ասեն .

ասասջի՞ք՝ եթէ աշա-
 կերտքն նորա եկեալ գի-
 շերի, գողացան զնա՝ մինչ
 մեք ’ի քուն էաք : Եւ
 եթէ լուր լիցի այդ առ-
 դատաւորն, մեք հաճես-
 ցուք զնա՝ և զձեզ ան-
 հոգս արասցուք : Եւ նո-
 ցա առեալ զարծաթն՝
 արարին որպէս ուսանն:
 Եւ ել համբաւս այս ’ի
 հրէից մինչև ցայսօր:
 Իսկ մետասան աշակերտքն
 գնացին ’ի գալիլեայ, ’ի
 լեառն . ուր ժամադիր
 եղև նոցա ՅԱ : Իբրև

տեսին զնա՝ Երկիրպագին
 նմա . և ոմանք Երկուա-
 ցան : Եւ մատուցեալ Յա-
 խուեցաւ ընդ նոսա և ա-
 սէ . տուաւ ինձ ամենայն
 իշխանութիւն յԵրկինս և
 յԵրկը : Ուղէս առա-
 քեաց զիս հայր, և ես ա-
 ռաքեմ զձեզ . Գնացէք
 այսուհեաւ՝ աշակերտե-
 ցէք զամենայն հեթանոսա-
 մկրտեցէք զնոսա յանուն
 հօր և Ուղւոյ և գ-
 դւոյն սրբոյ : Ուսուցէք
 նոցա պահել զամենայն
 զորինչ պտտուիլեցի ձեզ :

144 Աւագոստին Ժամ :

Եւ ահաւասիկ ես ընդ
ձեզ եմ զամենայն աւուրս
մինչև 'ի կատարած աշ-
խարհի :

Փառք քեզ Տէր Ա-
տուած մեր :

Եւ պիտի Ա-էպարտինի :
Փառք յարութեան քո
տէր . ոչ դադարեցայ
Քրիստոս օրհնել զքեզ
զամենայն աւուրս կենդա-
նութեան իմոյ :

Փառք յարութեան քո
տէր . ոչ դադարեցայ Յ
բովել զքեզ զամենայն

աւուրս կենդանուել իմոյ։
Ես ոչ դադարեցայց Փըր-
կիւս փառաւորել զքեզ
զամենսյն աւուրս կենդա-
նութեան իմոյ։

Ի գիշերի համբարձէք
զձեռս ձեր ՚ի սրբութիւն։

և օրհնեցէք զտէր։
Աստ օրհնեցէք ամենայն
ծառայք տեառն զտէր ՚ի
սրբութիւն։ և օրհնեցէք
զտէր։

Քարոշ զի՞ն իւղանէրից
Աւետարանին, և Էղգոցն։

Օռարձացեալքս մե-

ծաւ ուրախութեամբ ա-
 ւետեօք յարութեան ան
 մերոյ և փրկչին Յանի Քի:
 Առ եղեւ պառւղ և անդ-
 րանիկ ամենայն ննջեցե-
 լոց. խորտակեաց զուրունա-
 գժոխոց. և ելոյծ զբա-
 նութիւն մահու: Եւ ետ
 յոյս հաստատութեան՝
 վերստին նորոգման կեն-
 դանութեան ամ մարդ-
 կան: Խնդրեսցուք հա-
 ւատուլ ՚ի փրկչին մելմէ
 Յանի Քի զի զմեզ ար-
 ժանի արասցէ յարութե-
 իւրոյ: Վերսլաբանակից առ

նել զմարմին խոնարհու-
թեսն մերոյ ըստ նմա-
նութեսն մարմիոյ փա-
ռաց իւրոց : Ա ասն զե
զայս խոստացու՝ զմեծ և
զանձառելի շնորհս պար-
գևել սիրելեաց իւրոց
Ճշմարիտն Ա Յ Յ Ֆ Յ
տէր մեր . կեցն և ողոր-
մեա :

Ա յ օ լ չ :

Ա մենակեցոց ճշմարիտ
սուրբ մեծի յարութեն
Ք ս ի Ա յ մերոյ վայելէ
փառք իշխանութիւն և
պատիւ :

Պղորմեան ինձ Ած ըստ
մեծի ողորմութեան քում.
Ըստ բազում զթութեան
քում քաւեան զանօրէ.

Նութիւնս իմ :

Առաւել լուս զիս յա,
նօրէնութենէ իմմէ . և
'ի մեղաց իմոց սուրբ ա-
րան զիս :

Զանօրէնութիւնս իմ
ես ինձէն դիտեմ . և մեղք
իմ առաջի իմ են յա.
մենայն ժամ :

Քեզ միայն մեղաց տէր .
և զչար առաջի քո ա-
րարի :

Որպէս արդար եղեցիս 'ի
բանս .քո. և յաղթեսցես
'ի դատելն քո :

Անօրէնութեամբ յղա-
ցու. և. 'ի մեզո ծնաւ
զիս մայր իմ :

Դու տէր՝ զշշմարտուի-
սիրեցեր . զանյայտս և
զծածկեալս՝ իմաստութը
.քով յայտնեցեր ինձ :
Յօղեան յիս մշտկաւ, և
սուրբ եղէց. լուած և քան
զձիւն սպիտակ եղէց :

Լսելի՛ արա ինձ տէր
զցնծութիւն և զուրա-
խութիւն . և ցնծասցեն

ոսկերք իմ տառապեալք:
 Դարձն զերեսս քո 'ի մե-
 ղաց իմոց . և զամենայն
 անօրէնութիւնս իմ քա-
 ւեան յինէն :

Սիրտ սուրբ հասատեան
 յիս ԱՃ. և զհոգի ուղիղ
 նորոգեան 'ի փորի իմում:
 Մի ընկենուր զիս տէր
 յերեսաց քոց . և զհոգի
 քո սուրբ մի հաներ յի-
 նէն :

Տուր ինձ ցնծութիւն
 Փրկութեան . և հոգւով
 պետութեան քո հասաշ-
 տեան զիս :

Ուսուցից անօրինաց ըդ-
ճանապարհս քո. և ամ-
բարիշտք առ քեզ դարձ-
յին :

Փրկեալ զիս յարենէ Ա. Տ.
Ա. Տ փրկութեան իմոյ .
յնծասցէ լեզու իմ յար-
դարութեան քում: Տէր՝
եթէ զշրժունս իմ բա-
նաս , բերան իմ երդես-
յէ զօրհնութիւնս քո :
Թէ կամեցեալ էիր, պա-
տարադս մատուցանէսք .
բայց դու ընդ ողջակէզ
իսկ ոչ հաճեցար :
Պատարադ Ա. Տ հոգի խո-

նարհ . զօիրտ սուրբ և
ղհոգի խոնարհ . Այս ոչ
արհամարհէ :

Բարի արա տէր կամօք
քովք սիոնի . և շինեսցին
պարիսպքն երուսալէմի :
Յայնժամ հաճեսցիո ընդ
պատարագս արդարուն .
ուխտից պատարագս հան-
ցեն 'ի սեղան քո զուտ-
րակս :

Քաղոց :

Երկրպագեմք քեզ տէր
Այս մեր անցեալքս ընդ
երկարութիւն դիշերիս . և

կանխեալքս ՚ի տեղւոջ
 խոստովանութեան, մա-
 տուցանեմք զառաւօտու-
 աղօթս մեր: **Զ**բեղ որ
 օրհնեմք և փառաւորեմք.
 և զքէն տէր գոհանամք.
 որ արժանի արարեր զդի-
 շերս խաղաղութիւն անցու-
 ցանել, և հասանիլ ՚ի
 ժամառաւօտուս: **Ա**րժա-
 նաւորեան զմեղ տէր ան-
 ձառ խոստմանց քոց. զոր
 խոստացար սիրելեաց քոց
 Ճշմարիտդ Ա՛ Յ Բ Ք Փ
 տէր մեր. կեցի և ողոր-
 մեաւ: Ողորմեաց մեղ տէր

154 Աւագոստին Ժամ :

Ան մեր ըստ մեծի ողոր-
մութեան քում . ասաս-
ցուք ամենեքեան միաբա-
նութեամբ . որ ողորմեա:

Մաշնակ յանութեան :

Ողորմած՝ գթած՝ ձըւ-
մարիտ՝ սուրբ մեծի յա-
ռութեան Քսի Այ մերոյ
վայելէ փառք իշխանու-
թիւն և պատիւ . այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից ամէն :

Մաշնակ Պահոց :

Ողորմութք և գթութք

քով լուր մեզ տէր և ո-
ղորմեած . ներեած քաւեած և
թող զմեղս մեր : Արժա-
նաւորեած դոհութեամբ
փառաւորել զայը և
դիրդի և զսուրբ չոգիդ .
այժմ և միշտ և յաւե-
տեանս յաւիտենից ամէն :

Մասկանչ Մասկանաց :

Բարեխօսութեամբ և
աղօթիւք սրբոց մարտի-
րոսացն որոց այսօր է յե-
շատակ և ամենայն սրբոց
քոց՝ լուր մեզ տէր և
ողորմեած . ներեած քաւեած

և թող զմելո մեր: Ա. Բ.
 ժանաւորայ գոհութեամբ
 փառաւորել զքեզ ընդ
 հօր և ընդ սուրբ հոգ-
 ւոյդ:

Ալէլու-իտ. Ալէլու-իտ:

Օրհնեցէք զտէր յերկ-
 նից. օրհնեցէք զնա 'ի
 բարձանց :

Ծրհնեցէք զնա ամենայն
 հրեշտակը նորա. օրհնե-
 ցէք զնա ամենայն զօրու-
 թիւնը նորա :

Օրհնեցէք զնա արեգակն

և լուսին. օրհնեցէք զնա
ամենայն աստեղք և լոյս;
Օրհնեցէք զնա երկինք
երկնից. և ջուրք՝ որ ՚ի
վերոյ քան զերկինս օրհ-
նեցէք զանուն տեառն :
Զինա ասաց և եղեն .
Հրամայեաց և հաստատե-
ցան :

Կայոց զնոսա յաւիտենս
յաւիտենից. սահման եղ
և ոչ անցանեն :

Օրհնեցէք զտէր յերկ-
է վիշապէ, և ամենայն
խորք: Ճուր և կարկուտ՝
ծիւն և սառն՝ հողմ և

Մըրիկ՝ որք առնեք զըան
նորա :

Լերինք և ամենայն բար-
ձունք. ծառք պաղպերք
և ամենայն մայրք:

Գաղանք և ամենայն ա-
նասունք. սողունք և ա-
մենայն թռչունք թեա-
ւորք : Թագաւորք երկրի
և զօրք իւրեանց. իշխանք
և ամենայն դատաւորք
երկրի :

Երիտասարդք և կուսանք՝
ծերք և տղայք՝ օրհնեցէք
զանուն տեառն :

Բարձրացաւ անուն նորա

միայն. խոստովանութիւն
նմա յերկինս և յերկը ի-
հանձր առնէ տէր զեղ-
ջիւր ժողովրդեան իւրոյ.
օրհնութիւն նմա յամե-
նայն սրբոց նորա յորդ-
ւոյն խրայէլի. ժողո-
վոյն՝ որ մերձ է առ արք
Օրհնեցէք զտէր յօրհ-
նութիւն նոր. օրհնու-
թիւն նմա յեկեղեցիս
սրբոց :

Ուրախասցի խրայէլ յա-
րարիչ իւր. որդիք սիո-
նի ցնծասցեն ՚ի թագա-
ւորն իւրեանց :

Չանուն նորին օրհնե-
լով սաղմոսիւք և օրհ-
նութեամբ, սաղմոս եր-
գեսցեն նմա :

Ճաճի տէր ընդ ժողո-
վուրդս իւր սուրբ • և բար
ձըր առնէ զհեզս 'ի փըր-
կութեան :

Պարծեսցին սուրբքն փա-
ռօք • և յնծասցեն 'ի հան-
գիստ իւրեանց • և բարձը
արասցեն զԱ՛Տ բերանօք
իւրեանց :

Սուր երկսայրի ետ 'ի
ձեռս նոցա, առնուլ ըլ-
հատուցումն 'ի հեթա-

նոսաց . 'ի յանդիմանու-
թիւն ամենայն ժողովը -

Դոց :

'ի կապել զթագաւորս
նոցա կապահօք . և զզօրա-
վարս նոցա ձեռնակապօք
երկաթեօք :

Առնել նոցա դատաստան
ըստ գրոց . և փառք այս
ին ամենայն սրբոց նորա :
Օրհնեցէք զած 'ի սրբու-
թեան նորա . օրհնեցէք
զնա ՚ի հաստատութեան
զօրութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա ՚ի զօ-
րութեան նորա . օրհնե-

շեք զնա ՚ի բաղում մե-
ծութեան նորա :

ՕՐՀՆԵԳԵՔ զնա ՚ի ձայն
օրհնութեան . օրհնեցէք
զնաւ սաղմասիւք և օրհ-
նութեամբ :

ՕՐՀՆԵԳԵՔ զնա ցնծու-
թեամբ . գովեցէք զնա
ուրախութեամբ :

ՕՐՀՆԵԳԵՔ զնա ՚ի բանս
քաղցը . գովեցէք զնա ՚ի
բարբառ լսելիս :

ՕՐՀՆԵԳԵՔ զնա ՚ի ձայն
գոհութեան . . . ամենայն
հոգիք օրհնեցէք զտէր :
Դառք հօր և Որուոյ և
Ճոգւցին սրբոյ օցժմ :

Հարսունիան Յանուար 16. աճ-

Շնդ լուսանալ միաշա-
բաթին կանխեցին կա-
նայքն 'ի գերեզմանն. 'ի
խնկել զանապական մար-
մինն :

Եւ գտին զվեմ բար-
ձեալ 'ի դրանց գերեզ-
մանին. և լուեալ բար-
բառ 'ի հըեշտակէն եթէ
յարեաւ Քս և խափա-
նեաց զմահ :

Եւ հանդիպեալ քոյ տէը
առաքելոցն և տուեալ
ողջոյն կենդանարար. ա-

164 ԱՅՏՈՒՅԵԱՆ ՃԱՅ :

ռաքեցեր զնոսա 'ի Փըլ-
կութիւն տիեզերաց :

Կ աղաջան . Մ աղայի լսուայ :
աճ :

Ճաղովեալքս 'ի յեշա-
տակս սրբոց մարտիրո-
սացն . միաբանութեամբ
երդելով . օրհնութիւն
'ի բարձունս երկնաւոր
թագաւորին :

Քանզի հեղմամբ տըեան
սոցա պարտեցաւ թշնա-
մին . և մեծարեալ պար-
ծի սիոն երդելով . օրհ-
նութիւն 'ի բարձունս

Երկնաւոր Ծագաւորին :
Դասակցելոցն ը զօրս վե-
րին զուարժնոցն . յիշա-
տակաւ բերկրեալ 'ի սըը-
բուի սոցա երգեսցուք .
օլինուի 'ի բարձունս երկ
նաւոր Ծագաւորին :

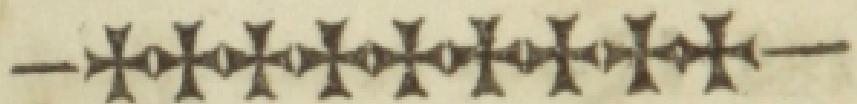
Ըստ Հայութեան աղաջոց : աճ :
Տէր որ 'ի վերայ քե-
րոբէից փառաբանիս .
Քաղցրութեամբ խոնար-
հեալ ընկալ զաղաշանս
մեր :

Տէր որ շնորհեցեր ողոր-
մութիւն ազգի մարդ-

կան . քաղցրութեամբ
խոնարհեալ ընկալ զա-
ղաչանս մեր :

Տէր որ ռւսուցեր մեզ
յամենայն ժամ փառ
տալ անուանդ քում
որբոյ . քաղցրութեամբ
խոնարհեալ ընկալ զա-
ղաչանս մեր :

Երգ շնորհ բա է ընդիւնուս

Փառք ՚ի բարձունս Ա. Ե.
և յերկիր խաղաղութել,
՚ի մարդիկ հաճութիւն
Եւ օրհնութիւն քեզ ՚ի
բարձունս . օրհնեալ ես
տէր Ա. Տ. մեր . օրհնեմք
զքեզ . և զովեմք զքեզ :
Խոստովանիմք տէր զքեզ .
և երկիրսկագանեմք քեզ .
Փառաւորեմք զքեզ . գո-
հանամք տէր զքէն վասն
մեծի փառաց քոց : Տէր
թագաւոր սուրբդ երկ-
նային՝ Ա. Տ. և հայր ամե-

նակալ։ Տէր և որդի հօր
 միածին Յա Քս և սուրբ
 որդի։ տէր Աճ գառն Այ
 և որդի հօր։ որ առեր
 զմերս ՚ի կուսէն։ ուղոր-
 մեցար։ բարձեր զմեղս աշ-
 խարհի։ Եւ արդ ընկալ
 զաղաչանս մեր։ սուրբդ
 որ նստիս ընդաջմէ հօր՝
 ողորմեաց մեզ։ Զի դու
 միայն ոք՝ դումիայն բարձ-
 րեալ ես, դու միայն տէր
 մեր Յա Քս։ Տէր և
 Հոգիդ սուրբ որ ՚ի փառօ
 Աճ ընդ հօր։ ամէն։
 Եւ յամենայն ժամ օրհ։

նեմք զքեզ . տէր և գո-
վեմք զանուն սուրբ քո .
յաւիտեռն և յաւիտեա-

նըս յաւիտենից :

Արժանի արան տէր զօրս
զայս խաղաղութեամբ . և
առանց մեղաց պահեա
զմեզ : Օրհնեալ ես տէր
Ան հարցն մերոց . գո-
վեալ և փառաւորեալ է
անուն սուրբ քո յաւի-
տեանս ամէն : Օրհնեալ
տէր ուսո՞ ինձ զարդարու-
թիւնս քո . օրհնեալ
տէր ուսո՞ ինձ զարդա-
րութիւնս քո . օրհնեալ

տէր ուսո՞ ինձ զարդա-
 բութիւնս քո: Տէր ապա-
 էն եղեր մեր յաղգէ
 յաղգ: Ես աղաջնմ տէր
 ողորմեած ինձ. և բժշկեած
 զանձն իմ. ես մեղայ քեզ:
 Ցոյց մեզ տէր. զողոր-
 մութիւնս քո. և զփրկու-
 թիւնս քո տուր մեզ:
 Տէր ողորմութիւն քո
 յաւիտեան. զգործս ձե-
 ռաց քոց մի անտես առ-
 ներ: Տէր իմ զքեզ ա-
 պաւէն ինձ արարի. ուսո՞
 ինձ առնել զկամս քո, զի
 դու ես ԱՃ իմ:

'ի քէնէ տէր աղբիւր
կենդանութեան. և լու-
սով երեսաց քոց տեսա-
նեմք զլոյս: Ծագեալ զո-
ղորմութիւնս քո, որը
Ճանաչեն զքեզ տէր :

ԱՎՈՐ :

Փառք պատիւ, և երկր-
պագութիւն 'ի բար-
ձունս հօր և Որդւոյ, և
հոդւոյն սրբոյ. այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից. Փամս :

Երգ Յարեւանց Աւետիքիւն:

Պայտական պատճեն զիշտիւն
օրհնեսցուք. զիշտիւն մե-
րոյ օրհնեսցուք զյարու-
թիւն :

Յարեաւ Ամանաւ յըռուեցան
թշնամիք նորա:

Երգ Մարտիրոսաց:

Պարծեսցին սուրբքն
փառօք. և յնծասցեն ՚ի
հանգիստ իւրեանց :

Օրհնեցէք զտէր յօրհ-
նութիւն նոր . օրհնու-
թիւն նմա յեկեղեցիս
սրբոց :

Երգ Պահոց :

Լոյս տուր տէր աչաց
իմոց. զի մի երբէք նըն-
ջեցից 'ի մահ : Մի աս-
ասցէ Ծշնամին, Ծէյաղ-
Ծեցի նմա. կամ նեղիչք
իմ ցնծասցեն, Ծէ ես սա-
սանեցայց :

Քարոզ Պահոց :

Փառաւորեսցուք դամե-
նակալն Ան զհայը ոն
մերոյ Յսի Քսի. գոհա-
նալու զնմանէ, որ պա-
հեաց դմեզ խաղաղութը.
'ի գիշերիս յայսմիկ:

Եւ առաջնորդեաց մեզ
 'ի խաւարէ ՚ի լոյս ՚ի
 մահուանէ ՚ի կեանս, յա-
 պականութենէ յանապա-
 կանութիւն. յանգիտու-
 թենէ ՚ի գիտութիւն
 չշմարտութեան իւրոց :
 Աղաքեսցուք և խնդրես-
 ցուք ՚ի նմանէ, զի զեր-
 կարութիւն տունջեանս
 խաղաղութեամբ, և ա-
 մենայն մտադիւր զուար-
 թութեամբ արաօցէ ան-
 ցուցանել ՚ի մէնջ . և
 պարսպեալ պահեսցէ ըգ-
 ժողովուրդս իւր Անձա-

յին զօրութն, որ ՚ի վերայ
ամի բարերարութեամբն
իւրով իշխանութիւն ու-
նի: Ամենակալ տէր Ած
մեր, կեցն և ող :

Զառաւօտս լուսոյ և
զառաջիկայ օրս խաղա-
ղութ անցուցանել հաւա-
տով ՚ի տնէ խնդրեսցուք:
Զհրեշտակ: Զքաւուի
և: Զսրբոյ: Եւ ևս:
Զանձինս: Ողորմեաց:

Այսօնք :

Գոհանամբ դքէն տէր
Ած մեր, որ երևելի լու-
սով քով զուօրծացու-

ցեր զամենայն արարածս
 քո: Իսկ իմանալի լուսով
 պատուիրանաց քոց զա-
 մենեսեան լուսաւորեցեր
 զհաւատացեալս 'ի քեզ:
Զօրացո՛ և զմեզ տէր
 'ի պահպանութիւն պատ-
 ուիրանաց քոց՝ 'ի տուն-
 ջեանս յայսմիկ և յամե-
 նայն ժամանակի: Որպէս
 զի լուսաւորեալ մտօք՝
 միշտ զհաճոյս քո արաօ-
 ցուք • և հանդերձեալ
 բարեացդ հառցուք ընդ
 ամենայն սուրբս քո:
Ընորհօք և մարդասի-

ըութք տեառնդ մերոյ
և փրկչիդ Յահի Քահի. ո-
րում վայելէ փառք. Եշ-
խանութիւն և պատիւ :
Այժմ և միշտ և յաւի -
տեանս յաւիտենից ամէնւ
խողազութիւն անեցունւ

Խսաղաղութիմբ և կեանք.
որ ՚ի հօրէ առաքեցար
միածին որդի Այշ որ մեր
և փրկեւ Յահի Քահ Տուր
մեղ զխաղաղութի քո, զոր
շնորհեցեր սրբոց քոց ա-
ռաքելոցն, փչմամբ քո ՚ի
նճ զկենդանացուցիւ և

զամենազօր հոգիդ քո սբ.
 ուղ զի և մեք խաղաղա-
 ցեալք յամ աշխարհա-
 կան սահեցմանց՝ լիցուք
 տաճար և ընակարան
 ածային շնորհացդ : Եւ
 դոհանալով փառաւորիս-
 ցուք զքեղ ը հօր և սբ
 հոգւոյդ Ք Ա Յ Ա մեք այժմ
 և միշտ, և յաւիտեանս :

Եւ ասք ք Ա Յ :

Սուրբ Ա Յ . սուրբ և
 հղոր. սուրբ և անմահ, որ
 յայտնեցար վասն մեք ո-
 ղորմեան մեզ : Երեսն էլինեան :
 Սուրբ Ա Յ . և այլն, որ

Խաչեցար վասն մեր՝ ողոր-
մեա մեզ : Փառաւ որեալ
և օրհնեալ միշտ սուրբ
կոյս Աճածին մարիամ
մայր Քսի . մատոյ զա-
լաշանս մեր որդւոյ քո և
ԱՅ մերոյ :

ՄՊԱԼԱՆՀ :

Փըկել զմեզ ’ի փորձուէ.
և յամ վտանգից մերոյ :
Եւ ես խաղաղուէ զոր ա-
ղաչեսցուք :

Աս լսելի լինելոյ տն ԱՅ
ձայնի աղաշանաց մերոյ՝

բարեխօսութեամբ զբ
աստուածածնին . և ի-
ջանելոյ ՚ի վերայ մեր ո-
ղորմութեան և զիժու-
թեան տեառն ԱՅ ամե-
նակալ տէր ԱՅ մեր կե-
ցո՞ և ողորմեա՞ :

**Զայնաւոք Սաղմոս Կեւա-
նէլոյ :**

Եղիցի անուն Տն օրհ-
նեալ . յայսմհետէ մին-
չւ յաւիտեան :

**Օրհնեցէք մանկունք ըղ-
տէր . և օրհնեցէք զանուն
տեառն :**

Եղիցի անուն ծն օրհ-
նեալ. յայսմհետէ մինչև
՚ի յաւիտեան :

Յարևելից մինչ ՚ի մու-
տըս արևու՝ օրհնեալ է
տնուն տեառն :

Բայրձրէ ՚ի վերայ ամ
ազգաց աէր. և յերկինս
են փառք նորա :

Ո՞ւ է որպէս տէր լոն
մը ՚ի բարձունս բնա-
կեալ. և զխոնարհս տե-
սանէ յերկինս և յերկը:
Յարուցանէ զաղքատս
յերկը. և բարձր առնէ
զտառապեալս յաղթեաց:

Նստուցանէ զնոսա իշ-
խանս՝ ընդ իշխանս ժո-
ղովրդեան իւրոյ:
Շնակեցուցանէ զամուլն
՚ի տան ուրախամիտ. որ-
պէս մայր որդւովք բերկ-
ըեալ :

Աւելուիս Օբնի:
Սբեր լունապահնիս որ ըստ
Մատթէոսի :

Եւ ելեալ անտի Յափ,
գնաց ՚ի կողմանս տիւրո-
սի և սիդօնի : Եւ ահա
կին մի քանանացի ՚ի սահ-
մանաց անտի նոցա ե-

լեալ աղաղակէր և ասէր:
 Ոլորմեաց ինձ Տէր որդի
 դաւթի. դուստր իմ չա-
 րաչար այսահարի : Եւ
 նա ոչ ետ նմա պատաս-
 խանի : Եւ մատուցեալ
 աշակերտքն նորա աղա-
 ջին զնա և ասէին. ար-
 ձակեան զնա՝ զի աղաղակէ
 զիետ մեր: Կա պատաս-
 խանի ետ և ասէ. ոչ ու-
 թք առաքեցայ՝ եթէ ոչ
 առ ոչխարս կորուօեալո-
 տանն իտրայէլի: Եւ նամա
 տուցեալ երկիրպագանէր
 նմա և ասէր . Տէր օգ-

նեա ինձ : Պատասխանի
ետ նմա և ասէ . ոչ է
բարւոք տռնուլ զհաց
մանկանց՝ և արկանել
շանց : Եւ նա ասէ՝ այն
Տէր . քանզի և շունք
կերակրին ՚ի փշրանաց
անկելոց ՚ի սեղանոյ ճն
իւրեանց : Յայնժամպա-
տասխանի ետ նմա Յ և
ասէ . ով կին դու . մեծ
են հաւատք քո , Եղիցի
քեղ՝ որպէս և կամիս :
Եւ քժշկեցաւ դուստը
նորու ՚ի նմին ժամու :

Երգ Հանու առաջնորյ աւուլը¹
միշտավուն էն , և 'ի ինու-
հուլու ապահով էն ան և ցա-
զութեան քրի :

Սորաստեղծեալ բանն
յանէից 'ի սկզբանէ զեր-
կինս երկնից . և զերկնա-
յին զօրս անմարժոց ի-
մանալեացն զուարժնոց .
և զդալի տարերց քասից՝
հակառակաց միաբանից .
որով յաւէտ փառաբանի՝
երրորդութիւնն անձա-
ռելի : Երեքսրբեան մի

տէրութիւն՝ միով բնու-
 թեամբ աստուածութի.
 լոյսն որ անեղ արարչա-
 կան՝ ասաց լինիլ լոյսե-
 ղական • զոր և ծագեաց
 յօրն առաջին՝ միաշաբաթ
 կիւրակէին • որով : Պա-
 բունօրէն բացատրես.
 ցուք՝ զծածկեալ խոր-
 հուրդն ծանիցուք • զի
 լոյսն անտես իմանալի՝
 մաքուր հոգւոց տեսանե-
 լի • ՚ի սոյն ծագեաց միա-
 շաբաթ՝ մեղ յարութե-
 սուրբ Ճառագայթ • ե-
 կայք Փրկեալք ընդ զո-

ւարժնոյն տուք օրհնու-
 թիւն յարուցելոյն։
 Սէրդ սիրով խոնարհե-
 ցար՝ ՚ի փրկութիւն մեր
 մարֆնացար. նովին մարմ
 նովին խաչեցար՝ ՚ի գե-
 րեզման մահու եղար. այ-
 սօր յարեար աստուա-
 ծաբար ՚ի հըեշտակաց
 քարոզեցար. եկայք։
 Երևեցար խնկաբերիցն՝
 յողօյն կենաց ուրախա-
 լից. և ՚ի լերինն գալի-
 եայ՝ առաբելոց մետաստ-
 նից. արժանացո՛ զմեղ ը
 նոսին զքեզ տեսանել

Յօրն վերջին. եկայք փրկ' :
 Սիօնի որդիք զարդիք՝
 հարսին լուսոյ տուք ա-
 ւետիք. եթէ փեսայն քո
 յարուցեալ՝ յաղթեաց
 մահու իշխանութեամբ.
 գայ պսակէ զքեզ փառօք
 ել ընդ առաջ պՃնեալ
 զարդուք . երդեան երդ
 նոր յարուցելոյն, ննջե-
 ցելոց կենաց պլողոյն :

Քաղաքական

Խնդրեսցուք հաւատով
 միաբանութք ՚ի մնէ,
 զի զոգորմութեան զնոր-

Հըս իւր արասցէ ՚ի վերայ
մեր • տէլն ամենակալն
կեցուսցէ և ողորմեսցի:
կեցն տէր: Տէր ողորմեա: •
Տէր ողորմեա: Տէր ողոր-
մեա :

ԱՂՅՈՒՄ :

Քում ամենազօր և
հրաշալի յարութեանդ
Ք Ա Ծ մեր՝ երկիրպա-
կանեն զօրք հրեշտակաց-
զի դու միայն ունիս զան-
մահութիւն բնակեալդ
՚ի լոյս անմատոյց: Եւ
մեք հոգեղէն արարածքս

Խոնարհեալ Երկիւղիւ
 Երկիրպագանեմք. զսուրբ
 և զհրաշալի և զյաղթող
 յարութիւնդ քո օրհ.
 նեմք և փառաւորեմք:
 Եւ ընդ Երկնային զօրսն
 մատուցանեմք զօրհնուի
 և զփառս ընդ Հօր և լ
 "ըբոյ Հոգւոյդ այժմ":
 Օրհնեալ Տէր մեր Յ
 Քա . ամէս :

Հայը Ֆէլ ու յէլէնն Է՞՞:
 Ի՞չ յայը աւաւըս յէս ՞
 ածնին համբովին սաղմոն լիւ:
 Օրհնեցէք մանկունք

դժէր. և օրհնեցէք զա-
նուն տեառն: Եղիսյի ա-
նուն տեառն օրհնեալ՝
յայսմհետէ մինչև յաւի-
տեան :

Յարևելից մինչև ՚ի մու-
տը արևու՝ օրհնեալ է
անուն տեառն :

Բայրձը է ՚ի վերայ ամե-
նայն ազգաց տէր. և յեր-
կինս են փառք նորա :
Ո՞վ է որպէս տէր ԱԾ
մեր ՚ի բարձունս բնա-
կեալ. և զխոնարհս տե-
սանէ յերկինս և յերկըն:
Յարուցանէ դադքատս

յերկըէ. և բարձր առնէ
զտառապեալս յաղթեաց:
Նստուցանէ զնոսա իշ.
խանս՝ ընդ իշխանս ժո.
ղովոդեան իւրոյ :
Բնակեցուցանէ զամուլն
չ տան ուրախամիտ . ոն
մայր որդովք բերկրեալ:
Փառք հօր և որդւոյ :

Քարոզ :

Ա ասն խաղաղութեան
ամեսայն աշխարհի և
հաստատութեան որբոյ
եկեղեցւոյ զՏէր աղաչս-
ցուք; Ասասցուք ամենե-

քեան միաբանութեամբ
տր ողորմեա :
Երից :

Աշուք :

Սուրբ ես տէր ԱՃ մեր
հզօր և փառաւորեալ . ոք
նստիս 'ի կառս քըովբէա-
կանս . և լոյս ծագես յա-
րարածս . քո : Լուսաւո-
րեա զմեզ տէր 'ի ժամ
առաւօտուս, որպէս զե 'ի
ծագելլուսոյ տունջեանս,
ծագեսցի առ մեզ գութ
մարդասիրութեան քո :
Հեռացն 'ի մէնջ տէր

զեսպէռւթիւն սատանա-
յի. և զբանութիւն նո-
րա խորտակեած աղօթիւք
և բարեխօսութեամբ ա-
մենայն սրբոց : Առա և
ղերկելոս պտղաբերոս ՚ի
սնունդս ծառայից քոց :
Յորոց հանապազ փա-
ռառորեալ գովի ամենա-
ոք Երբորդուիդ . այժմ :

Սաղմոս :

Սիրեցի՝ զե լուիցէ տէը
զձայն աղօթից իմոց . զի
խոնաըհեցոց զունկն իւը
առ իս, և ես յաւուրս իմ
կարգացի առ նա :

Ըրչեցան զինև Երկունք
մահու . և վեշտը դժո-
խոց գտին զիս . և :

Մաղթանչ ՚ի պօնի այս ունց :

Ք լիձ մեր՝ վասն խա-
չի քո պատուականի զխա-
ղաղութիւն քո տուր մեզ
տէր :

Վասն սրբուհւոյ աստո-
ւածածնին , և յովհան-
նու կարապետին , և սըր-
բոյն ստեփաննոսի նախա-
վկային զխաղաղութի քո
տուր մեզ տէր :

Վասն սրբոց քոց առա-

Քելոց, Մարդարէից, վար-
դապետաց, Մարտիրոսաց,
Հայրապետաց, Ճգնաւո-
րաց, Կուսանաց, միան-
ձանց, և Երկնային զօրացն
զխաղաղութիւն քո տուր
մեղ տէր :

Վասն սրբոյն Գրիգորի
մերոյ լուսաւորչին, բա-
րեխօսութեամբ և աղօ-
թիւբ սրբոյն (այս անուն),
որոց այսօր է յիշատակ,
զխաղաղութիւն և զմեծ
զողորմութիւն քո պար-
գևեան մեղ մարդասէը
տէր :

Քարոզ առաքելոց, և ուշ-
նայն ուժոց :

Սուրբ Ճգնաւորօքն ա-
ղջեսցուք զտէր, որք ըզ-
չալսն պարտեցին, նեղու-
թեանցն համբերեցին :
Լուսեղին և երկնային
անթառամ պսակացն ար-
ժանի եղեն : **Ա**ղօթիկք
նոցա և բարեխօսութք
մեզ ողովմեսցի : **Ա**մենա-
կալ տէր **Ա**մաս մեր, կեցն
և ոզոր :

ԱՐԴՈՒ-Ք ՚ի աօնի առաջելոց,
և Տաղագոլէնց, և հայրա-
պէտաց, և վաղաբարեպաց :

Ու ընտրեցեր և ընկա-
լար զերանելի զվկայսն քո
(այս անուն) Քա ԱՃմել.
և հաղորդս արարեր զնո-
սա կամաւոր չարչարանաց
քոց: Արդ՝ բարեխօս առ
քեզ ունիմք, որք աստ՝
և ընդ ամենայն տիեզերս
սուրբք իցեն: Որպէսզզի
աղօթիւք նց և բարեխօ-
սութեամբ խաղաղացուս-
ցես զկենցաղավարութիւ

մեր, Փրկելով զմեղ յե-
 րևելի և յաներեւոյժ
 թշնամւոյն : **Ը**նորհեա
 մեղ տէր ըստ օրինակի նց
 կետ, և զվախճանն մեր
 կնքեա ուղղափառ խոս-
 ովանութեամբ 'ի յոյս
 կենացն յաւիտենից : **Զ**ե
 և մեք արժանի եղիցուք
 մտանել յերկնային խօ-
 րանսն լուսոյ, և ժառան-
 գել զպատրաստեալն 'ի
 սկզբանէ աշխարհի որբոց
 քոց զարքայութիւն : Եւ-
 լնդ նոսին գոհանալով
 փառաւորեսցուք զքել չ

200 ԱՅԻՍԻԼՈՎԻ ՃԱՄ:

ՀՕՐ և ԸՆԴ ՄՐԲՈՒ ՀՈԴ.
ԵՊԴ. այժմ և:

՚Ի սուլինեագ զնուլութիւն
առաջնուլ:

ՅԵՇԵՎ տէր զպաշտօ-
նեայս քո. զՃնօղսն մեր.
զվարդապետս. զեղբարս.
զընկերս. զկերտկրիչս.
զուխտաւորս. զՃանապար-
հորդս. զհանգուցիչս. ըզ-
վաստակաւորս. զխոստո-
վանօղս. զապաշխարօղս.
զգերիս. զհիւանդս. զնե-
ղեալս. զեշխանս. զչարա-
քարս. զբարերարս. զթըշ-

նամիս . զատելիս . և որք
պատուիրեցին մեզ հա-
ւատով :

Յիշեած Տէր և ողորմեած :
Բարերար և բազում ո-
ղորմ Ա. քո անմռռաց
գիտութեամբդ և ան-
բաւ մարդասիրութեդ՝
յիշեած զամենայն հաւա-
տացեալս ՚ի քեզ , և ո-
ղորմեած ամենեցուն : Օդ-
նեած , և փրկեած յիւրա-
քանչիւր վտանգից և ՚ի
փորձութեանց : Արժա-
նաւորեած գոհութեամբ
փառաւորել զհայր և զօր-
դի և զսուրբ հոգի . այժմ :

Ավոլք Տաղակիսուսոց, ճգնա-
ւորոց, և հուշանոց:

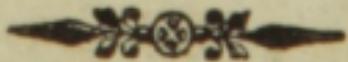
Պսակիչ սրբոց Քառ, որ
պսակես զսութս քո, և
տռնես զկամս երկիւղա-
ծաց քոց, և նայիս սիրով
և քաղցրութեամբ յա-
րարածս քո : Լուր մեզ
յերկնից 'Ե սրբութենէ
քումմէ բարեխօսութե-
սուրբ աստուածածնին,
և աղաջանօք Թմ սըր-
բոց քոց, և որոց այսօր
է յիշատակ : Լուր մեզ
տէր և ողորմեա, ներեա,

քաւեա՛ և թող զմեղս
մեր: Արժանաւորեա՛ գո-
հութեամբ փառաւորել
զքեղ ընդ հօր և ընդ սը-
հոգւոյդ. այժմ :

Յիշեա՛ տէր, և այլն :
Բարերար և բազում ո-
ղորմ Ա. :

Օրհնեալ տէր մեր Յա-
քա. ամէն :

Նայր մեր որ յերկինս
ես՝ սուրբ Եղիշի :

ԱՐՈՂԻ
Տանասովէն
Առաքու

ՏՐ ամենակալ Աստո.
ւած աբրահամու՝ իսա.
հակայ յակոբայ՝ և զտւա.
կի նց արդարոց ամենա.
կալ տէր թող զմեղս իմ:
Որ արարեր զերկինս և
զերկեր՝ և զամենայն զտրդ
նոցա ամենա :

Որ կապեցեր զծով բա-
նիւ հրամանի քոյ ։ Փա-
կեցեր զխորս ։ Կնքեցեր
ահաւոր և փառաւորեալ

անուամբ քով սրբով .
ամենա :

Որ ամենայն ինչ սարսի՝
և դողայ յերեսաց ահի
զօրութ քոյ. ամենա :
Ենթաւ է մեծվայելչութ
փառաց սրբութ քոյ, և
սաստիկ է բարկութիւն
սպառնալեաց քոց ՚ի վը^ը
մեղաւորաց . անչափ և
անբննին են ողորմութիւն
աւետեաց քոյ . ամենա :
Դու տէր բարձրեալ՝
գթած, երկայնամիտ, բա-
զումողորմ . և զղջանա
՚ի վերայ չարեաց մարդ-
կան. ամենակալ :

Դու ԱՇ ոչ եղեր ա-
պաշխարութիւն վա ար-
դարոյն աբրահամու՝ ի-
սահակայ՝ և յակոբայ,
որք ոչ մեղան քեզ • ա-
մենակալ :

Այլ եղեր ապաշխարութիւն իմ մեղաւորիս • զի
մեղայ աւելի քան զա-
ւող ծովու • և բազմա-
ցան անօրէնութիւնք իմ.
ամենակալ :

Չեմ արժանի հայիւ՝ և
տեսանել զբարձրութիւ
երկնից ՚ի բազմութենէ
անօրէնութեան իմոյ. ա-
մենակալ :

Կորացեալ եմ ես 'ի
 բռնութենէ կապանաց
 երկաթից. և ոչ գոյ լինձ
 հանգիստ. ամենակալ :
 Բարկացուցի զսրտմտու-
 թիւն, և զչար առաջի
 քոյ արարի . կանգնեցի
 պատկեր՝ և բաղմացու-
 ցի զցաւումն. ամենակալ :
 Եւ արդ՝ տէր խոնարհե-
 ցուցանեմ զծունկս սրտի
 իմոյ, և հայցեմ 'ի քաղց-
 ըութենէ քումմէ . ամե-
 նակալ :

Մեղայ տէր մեղայ, և զա-
 նօրէնութիւնս իմ ես ին-
 ձէն գիտեմ. ամենատ

Աղաջեմ և խնդրեմ 'ի
քէն, թող ինձ տէր. թող
ինձ. և մի կորուսաներ զիս
ըստ անօրէնութեան ի-
մոյ. ամենա :

Մի յաւիտեան բարկա-
նար ինձ տէր. և մի յի-
շեր զչարիսն իմ, և մի
պարտաւորեր զիս ընդ ի-
ջեալս 'ի ներքոյ երկրի
չարեօք. ամենա :

Զի դու Ած ապաշխա-
րողաց ես և յիս ցոյց
զբարերարութիւնդ քո,
զի անարժան եմ. ամենա:
Կեցուսցես զիս ըստ բա-

զում ողորմութե քում.
և ես օրհնեցից զքեզ
զամ աւուրս կենաց իմոց.

ամենա:

Զքեզ տէր օբհնեն ամ
զուարթունք երկնից . և
քո են փառք յաւիտեանս.

ամեն:

Փառք հօր և որդւոյ:
Էղաչեմ և խնդրեմ 'է
քին տէր՝ թող ինձ ըգ-
մեղս իմ:

Իազումողորմաէր, ողոլ-
մեց ինձ :

Է՞ծ, քաւեա՛ զիս զմեզա-
ւորս :

Արարիչ իմ և յոց Ա. Տ,
գթա յիս ՚ի մեղուցեալ
ծառայս, և ողորմեան ինձ

բազմամեղիս :

Ա. Անօրհնեալ սրբուհի
և միշտ կոյս աստուածա-
ծին մարիամ, բարեխօ-
սեան առ տէր վասն իմ
մեղաւորիս :

Ա. Մ սուրբ Ա. Յ, բարե-
խօսեցէք առ հայր յեր-
կինս վասն մեր մեղաւո-
րացս :

Ք որդի Ա. Յ անոխակալ՝
ընկան զաղաչանս մեր. զի
՚ի քեզ են ապաւինեալ
անձինք մեր :

Յաղթօղ զօրութեամբ
ոռւրբ և կենդանարար,
և պատուական խաչիւ
քով տէր պահպանեալ ըղ-
մեղ :

Առաքեալ տէր զհըեշտակ
խաղաղութեան քոյ • որ
եկեալ պահեսցէ զմեղ
անխռովս 'ի տռէ և 'ի
գիշելի :

Եւ մարդասիրութեամբ
քո յիշեալ զմեղ տէր, յի-
շեալ զմեղ • յորժամ գաս
արբայրութեամբ քով, և
ողորմեաց մեղ :

Քաղաք:

Ակեալքս ՚ի խոստովա-
 նութիւն ապաշխարութե
 հաւատով զյոյս միածնի
 որդւոյն Այ դիցուք ՚ի
 սիրտս մեր, խնդրելով ՚ի
 նմանէ զքաւութիւն և
 զթողութիւն յանցանաց
 մերոց: Ա ասն զի նա ինքն
 է նախախնամօջն Ա յա-
 ւիտենական, որ եկն կա-
 մաւ հօր ՚ի փրկել զա-
 րաբածս. և ասաց զինքն
 լինիւ քաւիչ մեղաւորաց,
 յոյս ապաշխարողաց,

շնորհելով զհանգիստ աշ-
 խտելոց, ընդունելով
 զծանրաբեռնեալքս և
 զտաժանեալքս մեղօք յա-
 պաշխարութիւն քաւու-
 թեան: Արդ՝ եկոյք ա-
 մենեքեան խոնարհեալան-
 ձամբք, բեկեալ սրտիւք
 անկյուք և լացցուք առա-
 ջի տեառն արարչին մերոյ,
 զի անցուցէ ՚ի մէնջ
 զցասումն պատուհասի
 յանցանաց մելոց բարե-
 րարութեամբն իւրով :
 Ամենակալ տէր Ա. մեր,
 կեցո և ողորմեա :

ԱՐԴՅՈՒՆ :

Տ Ած Փրկութեան
մերոյ որ ողորմածդ ես և
գթած, երկայնամիտ՝ բա-
զումողորմ, և զղջանա-
'ի վերայ չարեաց մարդ-
կան. որ ոչ կամիս զմահ
մեղաւորին, այլ զդառ-
նալ նոբաւ ՚ի չար ջանա-
պարհէն և զկեալն։ Դու
տէր առատ մարդասիլու-
թեամբդ քով մխիթա-
րեան զծառայքս քո. և
տոհեր սոցա տեղի ապաշ-
խարութեան. Հաշտեան

Խարդասիքութեամբ քո՝
 և արած զսոսա անդամս
 եկեղեցւոյ քում սրբոյ ։
 Որպէս զի առողջացեալք
 հոգւով՝ խոստովանութե
 և ապաշխարութ մտցեն
 յեկեղեցի քո սուրբ ։ Եւ
 ընդ ժողովրդեան քում
 քեզ հանցեն զօրհնուի և
 զփառս հօր և որդւոյ և
 հոգւոյդ սրբոյ ։ այժմ և
 միշտ և յաւիտեանս յա-
 ւիտենից ։ ամէն ։

Սահման ։ 5 ։

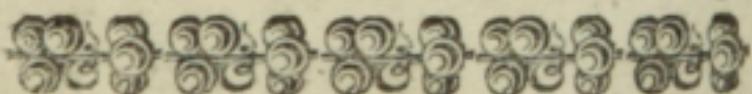
Բանից իմաց ունկն դի՛ք

տէք . և 'ի միտ առ զա.

զաղակ իմ :

Եայեաց 'ի ձայն աղօ.

Ըստից լուց, Ծագաւոր իմ
և ԱՃ իմ . ևն :

Եայգ դն ՆԵՐԻԿՈՒ Քառն Երկ-
ըուսդ ա-ռ-ւ-լ-ն արարաւու-լ-է .
Ի Քառն Երինայնոց զօրացն:

Սբարչական բանին
Հրաման՝ 'ի յերկ-
րուդումն աւուր ոկզբան .
զջուբան՝ 'ի ջուրցըն բա-

ժանեաց՝ հաստատութք
պարունակեաց. որովզաշ-
խարհս հողեղինաց՝ անջր-
պետեաց ’ի հրեղինաց. ը
նոսին որդիք լուսոյ՝ տուք
օրհնութիւն երրեակ լու-
սոյն :

Բաղմաչեայ հոյլք քըուլ-
բէից՝ երեքսրբեանըդ
որվբէից. աթուք անեղ
աստուածութեանն՝ հա-
մագոյ երրորդութեան .
բարեխօ’ս լերուք առ մը՝
վասն մանկանց եկեղեց-
ւոյ. ընդ նոս :

Գերագոյն իշխանութիք:

և անփոփոխ միշտ տէրու-
թիւնք . անյաղթելի սը-
զօրութիւնք՝ 'ի յարար-
չին փառատրութիւն . ա-
զացեցէք զտէրն ողորմած՝
անտես չառնել զդործս
ձեռաց . ընդ նոս :

Դասք անմարմնոցը պե-
տութեց՝ հրեշտակապե-
տը բարձրութեանց . հո-
գիք հրեղէնք և սպասա-
ւորը՝ հրեշտակաց վե-
նուորութիւնք . մաղթե-
ցէք զտէրն տէրանց՝ վճ
մարդկան երկրաւորաց . լ

Երկնաւորաց դասուց
 վերնոց՝ օրհնաբանից քոց
 զուարժնոց. Քաղցրասցի
 առ քեզ գժած՝ որ վա-
 մեր ձայն մաղթսնաց.
 զորս և տացես մեզ պա-
 հապան՝ յայսմհետէ մինչ
 'ի վախճան. ընդ նոս:
 Զօրութեանց և տէրու-
 թեանց՝ իշխանութեանց
 և պետութեանց. և ամ-
 անուանելոց՝ որք 'ի յեր-
 կինս պաղատանօք, ընկալ-
 քա ուրախութ՝ զմեզ յօր
 մահու և յարութեան. ը-
 նոսին օրհնել հոգւով.

220 ԱՐԹՈՒՐԵԹԻՆ ԺԱՅ :

ՂՔԵՂ ԸՆԴ ՀՕՐ ՓԱՌԱՄ
ԲԵԼՈՒ :

ԵՐԳ ՎԵ ԵՐԱՌԵՐ ԱՆԱԼԻ Ա-
ԶԱՐՃԱԼԵՆ, և ՎԵ ԵՐԱԲ ՔԱ-
ՐՃԱԼՆ . և ՚ի յԱՀԿԱՆԱԷ
ԻՆԱԲԻՇՆ :

ԴՐ ԽԱԿԱՆ բանն որ ը ՀՕՐ՝
արարչակից և համազօր.
յերըորդ աւուր զջուրսն
զատոյց՝ զըոյսս և զտունկս
բղխեցոյց . իսկ ՚ի յերըորդ
դարուն դարձեալ՝ զջուր-
ցըն հեղեղ ցամաքեցոյց .
զնոյ տապանաւն իւր ապ-
բեցոյց՝ զկենդանեաց սե-

ոլս աՃեցոյց • տհեք օրհ-
նութիւն անՃառ լուսոյն •
հօր և որդւոյ և սուրբ
Հոգւոյն :

Ընդ ծառոց երկրի զգա-
լեաց՝ տնկեաց և զտունկս
իմանալեաց • զհեղեղ մե-
ղացն ցածուցեալ՝ զդասս
արդարոց բազմացուցեալ
յորոց և մեծն ՚ի ծնունդս
կանանց՝ միջնորդ շնոր-
հաց և օրինաց • տհեք
օրհ :

Թագաւորին ելոկնից զե-
նուոր՝ արքայութեանն
աւետաւոր • խնդրվեալ դնել

Ելս 'ի սըտէ՝ առ 'ի հով.
տէս տըտմականէ. յութ.
տեալ տեղին տէրունա.
կան՝ 'ի խոստացեալն որդ.

Հոգ մարդկան. տուք :

Ժառանդին հօր սպասա.
ւոր՝ և յարդանդէ երկր.
պագօղ . կարապետ և
մկրտիչ՝ սյնմ որ մեղաց
մերոց քաւիչ . լեր բա-
րեխօս առ նոյն գթած՝
ջնջել զդիր մեր յան-
ցանաց . տուք :

'ի հօրէ լոյս ծագեցար
մեռեալ բնութես կեն.
դանարար. առաքեցեր յա-

ռաջընթաց՝ սուրբ զյով-
հաննէս քարող կենաց .
սորին հայցմամբն ամե-
նակալ՝ զպաղատանսմեր
ընկալ . տուրք : Լուսա-
շաւիդ յերկինս ելին՝ հո-
ղանիւթեայ սուրբ հրեշ-
տակին . արժանացն զմեզ
նորին՝ նեղ և անձուկ
չանապարհին . զի հետե-
ւողք գոլով նորին՝ հօր
քոյ վերին օթեվանին . և
երգեսցուք ընդ երջան-
կացն՝ որդւոյ լուսոյ . քեզ
երգս փառաց :

Երգ վեց չորսորդ աւան
տըստըշունեն. և վեց չորսորդ:
ուն պարագան. և վեց աւել:
անաց առջաջնին :

72 Խաւարն անգոյ և սկըզ-
բնածին՝ հալածեցաւյօրն
առաջին. լոյսն այն պայ.
ծառ յօր չորրորդին՝ ա-
րեգական նիւթ հաւա-
քեալ. լուսինն ՚ի տիպ
լուսոյ ստեղծեալ՝ և աս-
տեղաց պարս յօրինեալ.
ուրով օրհնի սաեղծողն
էից՝ ՚ի բանաւոր պաշ-
տօնէից :

Ծածկեալ խորհուրդն

Ժանուցաւ՝ չորրորդ դարսն իստհակաւ. 'Ե՛ չորրորդ օր դարձեալ հըեշտակն՝ ետ զաւետիսն կուսական. Ծէ լոյսն օր ռըբովանդակի՝ 'Ե՛քէն մարմնով սլարունակի. յօր օրհնեցայք աղդք ելկըածին՝ տուք օրհնութիւն սլուզին :

Կուսին նախնայ մօրն եւայի՝ յորմէ աղամն հին պարտի. բարձան անէծքն արտմական՝ քո որ ծնընդեամբ կոյս մարիամ. աղջեան զքո միածին՝ Ծո-

Դուք զմեղս որդւոց նոցին..

յոր օրհնեցայք:

Հարսն ընծայեալ յերկ.

հօր յերկինս՝ յոր համ-

բառնամք առ քեզ զհո-

դիս. յոր լսելոյ քոյ զա-

ւետիս՝ խնդրեան լինիլ մեզ

լսելիս. զձայն աւետեաց

քոյ միածնին՝ եթէ եկայը

օրհնեալք հօր իմ. յոր

օրհնեցայք ազդք :

Չայնիւ առքեզտէր պա-

ղատիմք՝ և առաջի քոյ

անկանիմք . աղաչանօք

տատուածածնին՝ շիջո՛ ՚ի

մէնջ զբոյ հնոցին. տուր

սրտասուօք զմեղս ջնջել՝
 վերստին զմեղ նորո-
 ւել. յոր օրհնեցայք տղգք
 երկրածին՝ տուք օրհնութիւն
 կեկավոր Ճարտարա-
 պետ՝ անցելը ը ծով կեն-
 յաղս անհետ. Վերտքե-
 րեալ ընդ պետքոսի՝ զմեղ
 ՚ի յաշեաց մեղաց ծովէս.
 պաղստանօք գերադունի՝
 անապական քում ծնողի.
 յոր օրհնեցայք տղգք երկ-
 րածին, տուք օրհնութիւն
 պտղոյ կուռախին :

Եւրդ իշտ հինգելողութի աւուր
աւաստու էն. և իշտ հինգելողու-
թի պարուն. և ՚ի այս առա-
քեալուն Քանի :

Եշ **Ճ**առագայթեալ բանն
՚ի հօրէ յօր հինգերորդն
հրամայէ . բղխել ՚ի
ջրոց սեռո կայտառաց՝ և
թեւաւորս օդականաց .
իսկ ՚ի դարուն հինգ
մկրտին յամպն և ՚ի ծովն
իսրայէլ հին . տացուք
հրաշեց ներգործողին՝ պա-
տիւ և փառո անել բա-
նին :

Մաքրապէս օրինակի՝ ա-
ռաքելոցն Քսի • որք ՚ի
ծովին տիբերական՝ ՚ի
յերկնայինսն կոչեցան •
անսին ընդ ծով աշխար-
հական՝ և ՚ի հոգին մեր-
տեցան • տացուք :

Յուրախութիւնս անզ-
րաւական, ՚ի հարսանիսն
անապական • զձեզ առա-
քեաց հայրն փառաց՝ հըա-
փիքատուք տըտմականաց-
սուրբ հարսանիւցն այն
հայցեցէք՝ ընդ ձեզ լի-
նիլ մեզ պարակից • տաւ-
Նորոգողք տիեզերաց՝ ՚ի

Նախահօրն յանցանաց .
 Նորափետուր զարդարե .
 ցեք զեկեղեցիս հեթա .
 Նոսաց . ովազատեցէք առ
 նոյն գթած՝ զմեզ նորո .
 գել ՚ի հնոյ մեղաց . տաց :
Ընօղ էիցու համայնից
 արարածոց ՚ի յանկոյից
 նոյն շինեցել զեկեղեցի
 վէմշ ՚ի վերայ վիմին բա .
 ՚ի . ընդ եղեալ հիմուն
 ՚ի նոր սիսն՝ զմեզ յօդեա
 շինմամբ ՚ի նոյն . տա :
Ուրախացաւ պնացիւք գե
 տոց՝ քաղաք ՚ի քէն շե .
 նեալ Յա . յորմէ լուակք

շնորհաց հոսին՝ զովիս
մարդկան ոռոգանեն. ար-
բո՞ և մեզ՝ ի ջրոյն կե-
նաց՝ հայցմամբ հողւոյն
մատուակաց. զի բանա-
սոր երկիրս քո՞ պազա-
բերցի ՚ի փառս քո:

Եթէ ՞՛ զեցէսրդի՞ տեսը
որորչունեն. և ՞՛ զեցէսրդի՞
դաշտուն. և ՚ի լոսշը լունան

Քնի:

Զհանդութեալ բնուը ու
բարւոյն՝ ունիլ միայն
զոնձառ բարին. այլ
ստեղծեալ զմարդ յիւր

պատկերին՝ 'ի վեցերորդ
տուաւօտին. և 'ի յերրորդ
ժամ զկողածին՝ 'ի յօդ.
Նութիւն ետ հողածնին.
Կորս 'ի դրախտին եղ վա-
յելել՝ բայց 'ի պողոյն
մահու արդել :

Պապանձեալ առ դատո-
ղին՝ յետ յանցմանաց ա-
դամն հին. զկինն պատ-
ճառ եղեալ խաբման՝ և
կինն զօձն դաւաճան. ո-
րով երկիրս այս անիծու-
փուշ և տատասկ 'ի սմա-
բուսաւ. վՃիռ մահու
մարդոյն տուաւ՝ դաւնալ

'ի հող՝ ուստի ստեղծաւ:
 Հնջել փութայր հայրն
 փառաց՝ զգիր պարտեաց
 մեր յանցանաց. որով ըզ-
 գեցաւ որդին գթած՝ 'ի
 վեց դարուն զմարմին մե-
 ղաց. հօր հաճութեամբ
 'ի մահ խաչին՝ եկն կտ-
 մաւ 'ի յուրբաթին.
 գառն զենաւ 'ի հին զատ-
 կին. վոխան զառանցն օ-
 լինտկին :

Ուահիւ լուսոյ պատուի-
 րանին՝ արդարութեաւ-
 նապարհին. բարձրանա-
 լովքոյ 'ի խաչին՝ բարձ-

լացուցեր զմեզ ՚ի յեր
 կինս. քո անսլատում իսո.
 նարհութեամբ դ՝ և կո.
 մաւոր խաչելութեամբ դ.
 հաշտեաց ընդ մեզ տիւ
 դթութեամբ՝ և ժողով
 զմեզս ողովմութեամբ :
 Սոսկալիդ սելովբէից՝ և
 ահաւորդ քրովբէից. ևո.
 նարհեցար ՚ի չորչալանս
 չորչալելի բնութեամբ
 մարդկան. ՚ի խաչին զմեզս
 սպաներ՝ և զդատակնիք
 մահու լուծեր. հաշոեաց
 ընդ մեզ :

Ահահակոյն բնուեց էից՝

և արարիչու բոլորից. յոր-
ժամծագեսզիսաշիդ նշան՝
՚ի դալստեան քոյ միւս-
անգամ. • զերկըպագուս
այժմ հաւատով՝ լուսա-
ւորեալ նորին լուսով. զե
համաձայն խաչազգեցիցն՝
զքեզ օրհնեմք յաւիտե-
նից :

Եւգ վե Էօլենէլուդին աւուշ
ալուսութեն. և վե Էօլենէլու
դի դարսուն. և ՚ի լոռհութ
հանգստանն Աւագուծոյ:

ՏԻ յետ ստեղմանն Հ
արարածոյ՝ հան.

գեաւ յեօթն օրն ՚ի գոր-
ծոց • այն որ հանգիստ
աշխատելոց՝ և կամքն
գործ է եղելոց • ուստի և
մեզ յոյս հաստատուն,
ետ հանգստեամբն շա-
բաթուն • թէ աստ գոր-
ծել զգործս ԱՅ՝ անդ է
հանգչիլ ընդ այ :

Պաբունաբար վարդապե-
տիմք՝ յօրինակէ տեառն
խըստիմք • որ ՚ի յերկ-
ըորդ արարչութեան՝ յետ
կատարման տնօրէնուն •
յեօթներորդ օր հանգս-
տեան՝ իջեալ մարմնովն

՚ի գերեզման • զկապեալ
հոգիսն վերածեաց՝ զա-
նանց հանգիստն պարգե-
ւեաց :

Յօղն որ ՚ի քոյդ կողէ
ցօղեալ՝ բժշկեացէ զհան-
գուցեալսն • իջցէ ՚ի հող
մահունոյին՝ և բուսուս-
ցէ յօրն վերջին • կենդա-
նարար ձայնիւդ քո՝ կո-
չեալ զնոսա ՚ի կեանս քո.
և դասեցն ընդ արդա-
րոցն՝ երգել քեզ փառ
ընդ զուարթնոցն :

Իիւծեալ զբնութիւնս
կենաց ունօղ՝ դարձոց

յանցանքն ՚ի մահու հող
 իսկ անմահիդ մեռելուի
 շնորհեաց դարձեալզան-
 մահութիւն . զորս են ը
 քեզ թաղեալ մահուամբ՝
 աւագանին մկրտութը .
 յարութեղ քեզ քոյին փա-
 ռօք՝ արեգական նման
 լուսով :

Փայլին արդ արքն յար-
 քայութեան՝ և Ճգնա-
 ւորքն ՚ի հանգստեան .
 մարտիրոսքն սլսակին՝ և
 կը լսանաց լապտերը վա-
 սին . դասեցու տէր ընդ
 նոսին՝ որք զքեզ Ա.

Խոստովանին . արդարութ
մի դատեսցին՝ այլ գթութ
քո քաւեսցին :

Քոյ անպատում խօնար-
հութեամբդ՝ որ թաղե-
ցար մեռելութեամբ . և
յարուցեր յորդւոյ մարդ-
կան՝ որք հաւատով ՚ի
քեզ անկան . յարծ և ըլ-
մեզ արդարութեամբ՝ և
զինջեցեալսն ողորմութ .
զի կենդանեացս բերա-
նով՝ տային քեզ փոռաք
ընդ հօր հոգւով :

Մաղլեանք պահոց յէտ ։
ըարչահանին է ։

Խաչ քո եղիցի մեզ ա.
պաւէն տէր ՅԱՌ յորժամ
երևիս փառօք հօր ընդ
ամպս լուսաւորս: Յայն.
ժամ մեք մի ամաչես.
յուք յուսացեալքս ՚ի
քեզ, այլ զօրութեամբ
քով մեծաւ բերկը եսցուք
ընդ աչմէ քումմէ՝ որ-
պէս զորդիս լուսոյ և որ-
դիս տունջեան :

Քարոզ :

Աշաչեսցուք զամենա.

կոլն Ած, զի պահպանես-
ցէ զժողովուրդս իւր ը
հովանեաւ որ և պատ-
ռական խաչիւն իւրով
ի խաղաղութեան: Ամե-
նակալ տէր Ած մեր, կե-
ցու և ողորմեան:

Աղօնք պահոց :

Օգնեան մեզ տէր, օգ-
նեան մեզ Ած փրկիչ մեր՝
վասն մեծի փառաց ա-
նուան քո. տէր փրկեան
զմեզ, և քաւեան զմելո
մեր վասն անուան քոյ
սրբոյ: Պարսսկեալ պահեան

զառ ՚ի քեզ զապուի.
 նեալ և զյուսացեալ ժո.
 զովուրդս քո՛ ընդ հո.
 վանեաւ սուրբ և պատ.
 ուական խաչի քո՞ի խա.
 զաղութեան: Փրկեալ յ.
 ընելի և յաներեոյթ
 լժշնամւոյն: Աւուժանաւո.
 րեալ գոհութեամբ փառ
 ւորել զքեզ. ընդ հոր և
 ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ
 և միշտ:

Յիշեալ տէր զպաշտօ.
 նեայս քո:

Բարերար և բազումո.
 զորմ Ած. քո:

Օրհնեալ տէր մեր Յա
Քա. Ամէն :

Ճայր մեր որ յերկինս
ես՝ սուըբ եղիցի անուն

քո :

ԿԵՐԳԻՍՏՈՐՈՒ- ԹԻՒՆ

Հ աստվածական աշօնուց այլին.
Գալիք Ճամաւու :

Եղիջի Անոնին
տեառն օրհնեալ յաւի-
տեան • զի յառաջ քան
զարև է անուն նորա:
Դի նա օրհնեացին ամ
ազդք երկրի • և ամ ա-
զինք երանեացեն նմա:
Օրհնեալ տէր Աճ իս-
րայէլի՝ որ առնէ սքանչե-

լիս միայն. և օրհնեալ է
անուն սուրբ փառաց նո-
րա յաւիտեան. լցցի փա-
ռօք նորա ամենայն երկիր.
եղիցի եղիցի :

Փառք հօր և որդւոյ և
հոգ :

Եւ ևս խաղաղութեան
զաեր տղաչես :
Օրհնութիւն և փառք
հօր և որդւոյ, և հոգւոյն :

Երգ արեվական :

Յարեելից մինչ ՚իմուտս՝
՚ի հիւսիսոյ և ՚ի հարա-

Եղ. ամ ազգը և ազինք
յօրհնութիւն նոր օրհ.
նեցէք զարարիչն արարա.
ծոյ. որ ծագեաց զլոյս ա.
ըեգականն այսօր յաշ-
խարհս :

Եկեղեցէք արդարոց՝ փա
ռաբանիչք ամենասուրբ
երբորդութեանն, յառա.
ւոտս լուսոյ զառաւոտ
խաղաղութեան Քան գո.
վեցէք ընդ հօր և հոգ.
ւոյն . որ ծագեաց զլոյս
գիտուեն իւրոյ ՚ի մեզ :

Յուրդուահի :

Յորեւելից յարեմուտս
մանկունք սիռնի՝ օր հնե-
ցէք միշտ անդադար ըզ-
ծագօղն լուսոյ :

Եկեղեցիք արդարոց և
փառաբանիչք՝ բարեբա-
նեցէք որ ետ զիմաստս
լուսոյ :

Քարոզ :

Յորեւելից մինչեւ ՚ի մուտս
արեւու ընդ ամենայն տե-
ղին քրիստոնէութեան •
ուր և կարգան զանուն

տեառն սրբութեամբ
 տէր աղօթիւք նոցա և
 բարեխօսութեամբ մեւ
 ողորմեսցի. Ուխտիւք զան
 աղաչեսցուք, զի նա փըր-
 կեսցէ զմեզ ՚ի մեղաց և
 ՚ի յանկութենէ աշխար-
 հի : Ընկալցի զուխտա և
 զինդրուածս որտից մե-
 րոց. և արժանի արապէ
 զմեղ հաւատոց և սր-
 տուիրանաց իւրոց ընդ
 ամենայն սուրբո իւր :
Ամենակալ տէր ԱՃ մեր
 կեցն և ողորմեան :
Զառաւօտս լուսոց, և

վառաջոկայ օրս՝ խաղա-
ղութեամբ անցուցանել
հաւատով ՚ի տեսանէ
խնդրեսսուք :

Զ հրեշտակ: Զ քաւու-
թիւն: Զ սրբաց: Եւ ևս:
Զ անձինս : Ողոր :

Աշուք :

Յ արելից մինչև ՚ի մու-
տլս արեւու օրհնեալ ես
տէր. վասն զի թագաւոր
քաղցր ես. և անուն քո
աշեղ է ընդ ամենայն
տիեզերս : Քաղցրասսին

սաղմոսերգութիւնը մեր
առաջի քոյ . ելցեն իրա-
ւունք յարդարութենէ
քումմէ ՚ի տկարութիւնս
մեր, և փառաւորեսցի ա-
մենասուրբ անուն քու Եւ
մեք արժանի եղիցուք
կալ ՚ի պատուիրանի
քում , և քեզ երդել
զօրհնութիւն և զփառ
հօր և որդւոյ և հոգւոյդ
որբոյ . այժմ և միշտ և
յաւիտ :

Խաղաղութեան ամենէցուն :
Աճ մշտնջենաւոր՝ լիճ

յաւիտենական, որ 'իստո-
 րին աշխարհս լոյս ծագե-
 ցար, և լուսաւորեցեր ըզ-
 մեղ 'ի խաւարային մեղաց
 մերոց. որ վասն մեր 'ի
 չափաւորութիւն եկիք
 անչափիդ Ա. և հեղեալ
 ծաւալեցեր զշնորհս հոգ-
 ւոյդ սրբոյ յարարածս
 քո: Ա. յժմ և յաւիտեանս
 ժամանակաց բարեբա-
 նեալես տմենամեծդ Ա.,
 ընդ հօր և ամենասուրբ
 հոգւոյդ. այժմ և :

Սահման + 99 :

Ազատակեցէք առ տէս
ամենայն երկիր. ծառայե.
ցէք տեսան ուրախութիւն:
Մտէք առաջի նորա ցըն.
ծութեամբ. ծաներութիւն
զի նա է տէր ԱՃ մեր:
Նա արար զմեզ, և ոչ
մեք էաք. մեք ժողովուր.
դըք, և խաշն արօտի նըն:
Մտէք ընդ դրունս նորա
խոստովանութեամբ. և
օրէնութեամբ ՚ի յարկո
նորա :
Խոստովան եղերուք մն ,

և օրհնեցիք զանուն նը։
 Քաղցրէ տէր, յաւիտեան
 է ողորմութիւն նորա։
 յազդէ մինչև յազդ է
 Ճշմարտութիւն նորա։
 Փառք հօր և որդւոյ և
 հոգւոյն սրբոյ :

Երգ:

Ճգնաւորք Այ և ժա-
 ռանգորդք երկնից ար-
 քայութեան, որք փոխա-
 նակեալք զանցաւորս ա-
 ռիք զանանցն բարունա-
 բարեխօսեցիք առ տէր
 վասն մանկանց եկեղեցւոյ :

Նահատակք պանծալիք
և սիրեցեալք ՚ի յերկ.
նաւոր հօրէն. որք մկրտե.
ցայք ընդ Քսի արեամբ
ձերով ՚ի մահ խաչին .

Բարեխօս :

Մարտիրոսք ցանկալիք և
օթեվանք հոգւոյն Ճշմար
տութեան . որք յաղթե.
ցեք հոգւով . կարեաց և
ցանկութեց . Բարեխօս :
Գովելեք աշխարհի , և
Բաղձալիք վերնոցն պե.
տութեանց . որք երանու.
թեան մասին հասիք քան
զամենայն որդիո մարդ.
կան . Բարե :

Կամաւոր պատարագք՝
մանկունք տիօք, և կա-
տարեալք իմաստութք-
որք փոխանակ կաթին
առբեք զգինին զմայլե-
ցուցիչ • բարեխ :

Յորդութիւն :

Ճշնաւորք ճշմրիտք
փայք Քահ՝ բարեխօսե-
ցէք առ տէր վասն ան-
ձանց մերոց :

Նահատակ կենդանիքոի-
լողք Քահ՝ որք չարչա-
րեցայք մարմնով վասն
անուանն տեառն :

Մարտիրոսք ցանկալիք
 մարդկան ըղձալիք, հայ.
 յեցէք ՚ի սուրբ հոգւոյն
 տալ մեզ զբարիս :

Գովիճելիք վերնոց դասուց
 սլարծանք աշխարհի՝ խընդ
 բեցէք զիսաղաղութիւն
 տալ եկեղեցւոյ :

Կամաւոր սուրբ պատա-
 րագք՝ հասակաւ ման-
 կունք, հայոց յեցէք լինիլ և
 մեզ ձեզ պատակից :

ՍՊԱՀԱԹԱՆ :

Աղաքեմք ողորմեաց տէք
 բարեբար աղաքեմք ողոր-

մեաց. վասն աղօթից սբց
Ճգնաւորացն աղաչեմք
ողորմեաց :

Քառորդ :

Սուրբ Ճգնաւորօքն ա-
ղաչեսցուք զտէր, որք ըլ-
լարսն պարտեցին, նեղու-
թեանցն համբերեցին :
Լռանեղէն և երկնային
անթառամ պսակացն ար-
ժանի եղեն : Աղօթիւք
նոցա, և բարեխօսուք
մեզ ողորմեսցի : Ամենա-
կալ տէր Ած մեր :

ԱՐԵՎԱԳՈՎՅԱՆ :

Սուրբ ես տէր, և ՚
 սուրբս հանգուցեալ . և
 մեք սուրբ վկայիւթս աղա-
 չեմք զքեղ, բարեխօսուր-
 սուրբ ածածնին՝ և ա-
 շաշանօք ամ սրբոց քոյ
 մի մերժեր զեղ յոդոր.
 մուժենէ քումմէ, պյու-
 կեցն զմեղ աղօժիք սո-
 ցին . զի դու իս բազում
 ողորմ ԱՃ. և քեղ վո-
 յելէ փառք իշխանութիւ-
 և պատիւ, այժմ և :

Յիշեալ տէր զպաշտո-
 նեայս քո. տես երես 200:

Բարերար և բազումո-
ղորմ ԱՃ :

Սաղմոն . 62 :

ԱՃ աՃ իմ, ես առքեզ ա-
ռաւեօտ առնեմ . ծարաւե-
ցաւ առ քեզ հոգի իմ .
քանիպտիկ ես՝ և մար-
մին իմ . և :

Երգ :

Լոյս տրարիչ լուսոյ ա-
ռաջին լոյս բնակեալու 'ի
լոյս անմատոց՝ հայր երկ-
նաւոը՝ 'ի դասուց լու-
սեղինացն օլհնեալ , 'ի
ծագել լուսոյ առաւօտուս

Ճագիւս ՚ի հոգիս մեր լու

Լոյս քո իմանալի:

Լոյս ՚ի լուսոյ Ճագում
արեգակն արդար՝ առ.

Ճառ Ճնունդ հօր որդի,

Ճառաջ քան զարև անուն

քո գովեալ ընդ հօր. ՚ի
Ճագել լուս:

Լոյս ՚ի հօրէ բղիսում
աղքիւր բարութեան հո.

գեղ սուրբ Աստուծոյ՝

Մանկունք եկեղեցւոյ ընդ

հրեշտակս զքեզ բարե-

բանեն. ՚ի Ճագել լուսոյ

առաւօտ:

Լոյս երբեակ և մի ան.

բաժանելի սուրբ երրոր-
դութիւն։ զքեղ ը երկ-
նայնոցն երկրածինքս միշտ
փառաւորեմք։ 'ի ծագել :

Յորդութիւն :

Անեղանելիդ Ա՛Տ Հայր
ամենակալ, ընկալ զա-
լչչանս մեր քոց պաշտօ-
նէից :

'ի Հօրէ ծագութ անձառ
արեգակն արդար, ծա-
գեան ՚ի յանձինս մեր ըզ-
լոյսդ ողորմութեան :

'ի Հօրէ բալխեալ հոգե
աղբիւր բարութեան,

Ղուսով քո լցո՞ զմեղ
յայսմ տռաւօտուս :
Երեք անձինք և մի բնու-
թիւն մի ածութիւն . ըլ-
քեղ խոստովանիմք յա-
ւէտ սուրբ երրորդութիւն :

ՄՊԱՀԱՆՔ :

Ղուսովու քո Ք ամե-
նեքեան Ղուսաւորեցաք ,
և 'ի սուրբ խաչ քո
Գրկիւ հաւատացեալքս
ապաւինեցաք :

Լուր մեղ Ա ծ Գրկիւ
մեր , տուր մեղ զիսաղաղու-
թիւն քո . և արած առ

Եղ զողորմութիւն քոյ
մարդասէր տէր :

Քաղաք :

Եւ ևս խաղաղութ զտէր
աղա :

Փառաւորեսցուք զամե-
նակալն ԱՃ՝ որ ծագեաց
վլոյս առաւօտու յարա-
րածս իւր . ծագեսցէ և
այժմ զառատ ողորմութի-
ւուր ՚ի վերայ փառաբան-
չաց անուան իւրոյ : Ամե-
նակալ տէր :

Աշուածական :

Օ առաւտօտու զաղօթս,
 և զբանաւոր պաշտօնա՝
 ընկալ ամենակալ ամե-
 նամեծդ ԱՃ ՚ի քո անա-
 պական և յերկնային խո-
 րանսդ : Ծագեա առ մեզ
 զարդարութեան և զի-
 մաստութեան զլոյս քո ·
 արս զմեզ որդիս լուսոյ
 և որդիս տունջեան, ոնդ զի
 ՚ի գոլ աւուրս երկիւզա-
 ծութեամբ վարեսցուք
 զկեանս մեր . և առանց
 դայթակղութեան կա-
 տարեսցուք : Զի դու ես

օդնական և փրկիչ մեր •
և քեզ վայելէ փառք
իշխանութիւն :

Սաղմոն . 22 :

ՏՐ

Տովուեսցէ զիսելինձ
ինչ ու պակասեսցի • և հիւ

Երգ :

Դանապարհ և Ճշմար-
տութիւն և կեանը Բա,
առաջնորդեա Հոգւոց մե-
րոց յերկրէ ելանել յեր-
կինս :

Դուսն կենաց մտից Յա,

266 Աղիւագով Ժամ :

Մոյծ և զմեզ առ հայր
քո և հոգի՝ երգել միշտ
զիմառու :

Յորդութեա :

Դանասլարհ բարի Քո,
և Ճշմարտութիւն՝ ա-
ռաջնորդ հոգւոց մերոց
յերկրէ ՚ի յերկինս,
Դուռն կենաց մտից Յա-
լիճ Ճշմարիտ, մոյծ և
զմեզ առ հայրդ քո հոգ-
ւովդ սրբով :

Մաղթական :

ՏՐ

ուղղեած զոհացս մեր
՚ի Ճանապարհու խաղա-
լութեան . տէր ուղղեան
և առաջնորդեած հոգւոց
մերոց և ամ հաւատա-
ցելոց՝ գնալ յարդարուե
Ճանապարհն, և ՚ի կեան-
ութ յաւիտենից :

Քաբով :

Եղանակուուց զամենա-
կալն ԱՃ՝ զի յաջողեալ
ուղղեացէ զՃանապարհս
ծառայից իւլոց ՚ի բարի

և 'ի խաղաղութիւն։ Ա-
մենակալ տէր Ա՛Ճ մեր
կեցու և ողոքմեա :

ԱՐԵՎԱԿԱՆ ԺԱՅ :

Առաջնորդ կենաց և
սլարդեիչ խաղաղութե
Քա Ա՛Ճ մեր, առաջնոր-
դեամ մեզ գնալ 'ի Ճանա-
պարհս քո արդարութե
և խաղաղութեամբ ժա-
մանել 'ի նաւահանգիստն
կենաց և փրկութեան՝
շնորհօք ողոքմութե քոյ:
Զե դու ես օգնական և
փրկիչ մեր. և քեզ վա-

յելէ փառք իշխանութել
և պատիւ. այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտե-
նից : ամէն :

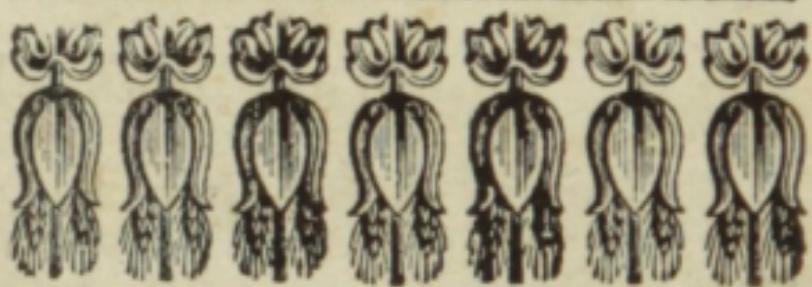
Ազօ՞նք աւաւը ալահոց .
յուն աօն ոչ լին :

Օրհնեալ ես տէր Ած
փրկիչ մեր՝ որ յամենայն
ժամ ընդ մեղ ես, և ոչ
երբէք լժողուս ՚ի ձեռա-
նէ քումմէ զայնոսիկ՝ որք
հաւատով և Ճշմարտութ
կարդան առ քեզ : Աղա-
ցեմք և խնդրեմք ՚ի քէն
տէր, Ճանապարհորդակից
լեր ծառայից քոց քոյն

Վերակացութեղ պահե-
 լով՝ ի խաղաղութեան. և
 առաջնորդեած մեզ միւ-
 սանգամ խաղաղութե և
 խնդութեամբ հասանիլ
 յիւրաքանչիւր ՚ի բնա-
 կութիւնս ՚ի Ք Յ ՚ի
 տէր մեր: Որում վայելէ
 փառք իշխանութիւն և
 պատիւ. այժմ և միշտ,
 և յաւիտեանս յաւիտե-
 նից : Ա մէն :

Օրհնեալ տէր մեր Յ
 Ք Յ . Ա մէն : Հայր մեր
 որ յերկինս ես՝ սուրբ
 եղիցի անուն :

ԿԵՐԳԻՍՏՈՐՈՒ- ԹԻՒՆ

Հաստիքանաց աշօթեց Եղբար
Ճաճուն :

ՕՐՀՆԵԱԼ ՀՈ-
ՂԻԴ ԱՌԵՐՔ ԱՖ ՃՄԱՐԻՊ-
ԱՄԵՆ :

Սահման • 50 :

Պղորմեան Խինձ ԱՆ Ըստ
Խծի ողորմութե քում,
Ըստ բազում դժութե

ՔՈՒՄ Քաւեսն զանօրէ.

ՆՈՒԾԻՆՍ իմ :

Առաւել լուս զիս յանօրէնուԾենէ իմմէ . և 'ի
մեղաց իմոց սուրբ արան
զիս . Զ անօրէնուԾիս իմ
ես ինձէն զիտեմ . և մեղք
իմ առաջի իմ են յամ
ժամ : Քեզ միայն մեղաց
տէլ . և զչար առաջի քոյ
տրալի :

Ուղէս արդար եղիցիս 'ի
քանս քո . և յաղթիս
ցես 'ի դատելն քո :
ԱնօրէնուԾեամբ յղա-
ցաւ . և 'ի մեղս ծնաւ վիս
մայր իմ .

Դու տէր զՃշմարտութիւն
 սիրեցեր. զանյայտու և ըզ-
 ծածկեալս իմաստութիւն
 քոյ յայտնեցեր ինձ :
 Յօղեամ յիս մշտկաւ, և
 սուրբ եղից • լուամ, և
 քան զծիւն սպիտակ եղից:
 Լսելի արած ինձ տէր
 զցնծութիւն և զուրա-
 խութիւն . և ցնծասցեն
 ուկերք իմ տառապեալք:
 Դարձն զերեսս քո ՚ի մե-
 լոց իմոց . և զամ անօ-
 բէնութիւնս իմ քաւեած
 յինէն :

Զսիրտ սուրբ հաստա-

տեան յիս Ա. Տ., և զհողի
ուղիղ նորոգեան ՚ի փորի
իմում :

ՄԵ ԸՆԿԵՆՈՒՐ զիս տէր
յերեսաց քոյ . և զհողի
քո սբ մի հաներ յինէն:
ՏՌՈՒՐ ինձ ցնծութիւն
փրկութեան . և հոգւով
պետութեան քոյ հաստա-
տեան զիս :

Ուսուցից անօրինաց ըզ-
ճանապարհո . քո . և ան-
պարիշտք առ քեզ դարձ-
ցին :

ՓԻԼԵԱՆ զիս յարենէ Ա. Տ.
ան փրկութեան իմոյ.

ցնծասցէ լեզու իմ յար-
դարութեան քում :

Տէր եթէ զշրժունս իմ
բանաս, բերան իմ եր-
գեսցէ զօրհնութիւնս քո:
Թէ կամեցեալ էիր՝ պա-
տարագս մատուցանէաք.
Բայց դու ընդ ողջակէցս
իսկ ոչ հաճեցար :

Պատարագ Այ հոգի խո-
նարհ • զսիրտ սուրբ և
զհոգի խոնարհ Ան ոչ
արհամարհէ :

Իշարի արա տէր կամօք
քովք սիոնի, և շինեսցին
պարիսպէն երուսաղէմի :

Յայնժամ հաճեսցիս ը
պատարագս արդարութ.
ուխտից պատարագս հան-
ցեն՝ ի սեղան քո զուա-
րակս :

Փառք հօր, այժմ և :

Եթգելուրդ ժամանակուն
շնչն աղոյնային :

Օւհնեմք զքեզ հայր
սսկիզբն՝ էլոց էակ ՚ի
յանդոյից • բարձեր ձե-
ռօք նիւթ ՚ի հողոյ՝ և
ստեղծեր զմարդ ՚ի պատ-
կեր քո • զլուխն ոտից
խոնարհեցաւ՝ զի զպա-

տուիրան քո մոռացաւ .
 դարձեալ տսեմք ըստ ա-
 նառակին՝ թէ հայր մեղայ
 քեզ ՚ի յերկինս :
 Երկնաւորաց անքննելի՝
 եղեր մարդկան տեսանե-
 լի . զգեցար պատկեր հո-
 ղեղինի՝ պատկերդ հօր
 անփոխելի . ելեր յերբորդ
 ժամ ՚ի խաչին՝ վասն ա-
 դամայ նախաստեղծին .
 Ընդ աւազակին քում խա-
 չակցին՝ արժանացո՞ զմեզ
 դրսխորին :

Թագաւոր թագաւորաց՝
 առատաբուղիս հոգի շնոր-

Հայ. ժողովելոցն ՚ի վեր-
նատան՝ առաքելոցն եր-
կոտասան. ՚ի հրոյ լեզուս
երևեցաւ՝ յոդիս նոցա վե-
րանստար. լուր յանուն
քո ժողովելոցս՝ էջ և
առ մեզ յերբորդ ժամուս:

Մաղթանչ :

Յամ ժամ աղաչանը
իմ այս են՝ ՚ի մեղաց ի-
մոց սուրբ արած զիս տը.
և յօտարէն պահեած զծա-
ռայս քո մարդասէր տը:
Եւ ևս խաղաղութեան
զտէր աղաչեսցուք. ընկած
կեցի և ողորմեած :

Օրհնութիւն և փառք
հօր և որդւոյ և հոգւոյն
սրբոյ. այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից:

Քաղաքական:

Խնդրեսցուք հաւատով
'ի տեառնէ վասն Ճանա-
պարհորդաց հարց և եղ-
բարց մերոց, որք ը ծով
և ընդ ցամաք գնասցեն.
որպէս զի առաջնորդեսցէ
նոցա, խաղաղութեամբ
սլահեսցէ, և տարեալ
հասուսցէ յիւրաքանչիւր
տեղիս տէի Ած մելք: Ա-

280   Ճաշու Ժամ :

զի նա ինքն է առաջնորդ
կենաց , և յոյս փրկութեան .
որ յաջողէ ծառայից իւ-
լոց խաղաղութեամբ հա-
սանիլ 'ի նաւահանգիստն
կենաց և փրկութեան :
Ամենակալ տէր **Աճ մեր**
կեցն :

Աշումք :

Առաջնորդեան մեզ տէր
Աճ մեր, և ուսն մեզ դնալ
'ի ճանապարհո քո ար-
դարութեամբ . պահեան
'ի խաղաղութեան վկեանս
մեր , և զգնացս' 'ի հա-

Ճոյս քո . Ժամանեցի ըղ-
 հոգեոր և զմարժաւոր
 ընթացս ծառայից քոց
 անարատ Ճանապարհաւդ-
 յաւիտենական ՚ի կեանսդ:
Ընորհօք միաձնի քոյ տն
մերոյ և փրկչին Յսի Քսի,
որ եղե մեզ առաջնորդ
կենաց և յոց փրկութեա:
Լնդ որում օրհնեալ ես
Հայր ամենակալ հանդերձ
կենդանարար և տղատիչ
սուրբ հոգւովդ . այժմ և :
Յիշեալ տը զպաշտօնեացս
 քո . 200 :

Բարերար և բազումո-
 զորմ լ. Տ .

Սպազմուն . 22 :

ՏՇՐ Հովուեսցէ զիս . և
ինձ ինչ ոչ պակասեսցի :
'Ի Վայրի դալարւոջ անդ
բնակեցոց զիս . և առ
ջուրս հանգստեան սնոյց
զիս :

Դարձոյց զանձն իմ առ
իս, և առաջնորդեց ինձ
'ի Ճանապարհսարդարու-
թեան վա անուան իւրոյ:
Թէպէտ և գնացից ես 'ի
մէջ ստուերաց մահու,
ոչ երկեցց 'ի չարէ . զի
գու տէր ընդ իս ես :

Յուպ քո և գաւազան
 նոբա միսիթարեսցեն զիս:
 Պատրաստ արարեր առա-
 ջի իմ զսեղան, ակն յան-
 դիման նեղչաց իմոց: Օ-
 ծեր իւղով զոլուխ իմ ·
 բաժակ քո որպէս անա-
 պակ արբեցոց զիս:
 Ողորմութիւն քո տէր
 զհետ իմ եկեսցէ զօմ
 աւուրս կենաց իմոց, բնա-
 կիւ ինձ ՚ի տան տեսուն
 ընդ երկայն աւուրս:
 Ցոյց ինձ ճանապարհ
 յոր գնացից, զի առ քեզ
 նոր համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց
իմոց տէր • զի զքեղ ա-
պաւէն ինձ արարի :

Ոսք ինձ առնել զկամս
քո, զի դու ես Ա. իմ :
Հոգի քո բարի առաջ-
նորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր
ուղիղ :

Վասն անուան քոյ տէր
կեցուսցես զիս • արդարու-
թեամբ քով հանցես 'ի
նեղութենէ զանձն իմ :
Ողորմութեամբ քով ստ-
տակեսցես զթշնամիս իմ,
և կորուսցես զամ նեղիչ
անձին իմայ. զի ես ծառայ

Քո եմ :

Փառք հօր և որդւոյ :

Քայլու :

Եւ ևս խաղաղութեան
զտէր աղա :

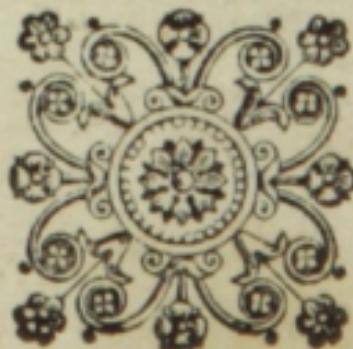
Գոհաբանելով աղաչես-
ցուք զբարերար հոգին
Անձև խնդրեսցուքզողոր-
մութիւն ՚ի նմանէ . զի
անցուսցէ ՚ի մէնջ զցա-
սումն պատուհասի յան-
ցանաց մերոց բարերա-
լութեամբն իւրով : Ա-
մենակալ տէր Անձ մը
կեցն և ողորմեա :

Աղօթ-:

Խսաղաղութեամբ քով
 հոգիդ սուբբ լոճ չշմա-
 րիտ՝ որ ՚ի վեր է քան
 զամ միտս և զխորհուրդս,
 մխիթարեան զանձինս ծա-
 ռայից քոց՝ ընդունելով
 զաղաչանս մեր • անցո՞ ՚ի
 մէնջ զցասութիւն պատու-
 հասի յանցանաց մերոց
 բարերարութեամբ քով։
 Կերեան և լուր մեզ, քա-
 ռեան և թող զմեզս մեր•
 արժանաւորեան գոհու-
 թեամբ փառաւորել ըզ-
 քիզ ընդ հօր, և ընդ

որդւոյ միածնի . այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից . ամէն :

Օրհնեալ տէր մեր Յե-
սուս Քրիստոս . ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս ես
սուրբ :

— ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ —

ԱՅՍԹՎԱԿՈՒՄՈՒՏ
ԹԻՒՆ

Հ աստիք աշունից պահ-
շորդն ժամանեն :

ՕՐՀՆԵԼԱԾԱՅԻ
ՍՈւՐԲ աՃ ՃԱՄԱՐԻՄ
Ա. Ա. :

ՍՊԱՀԻՆ • 50 :

ՈՂՈՐՄԵԱ ինձ Ա. Ըստ
մեծի ողորմութեան քում
Ըստ բազում զթութե
քում քաւեա զանօրէ-
նութիւնս իմ. Ան :

Մարդու առաջնորդություն :

Յամենայն ժամանակակից աղաքաղաք իմ այս են, ՚ի մեզ զայ իմոց սուրբ տրամադրութեան գոտելը աղաք :

Օրհնութիւն և վաճառք հօր և որդւոյ :

Քարայր :

Ա տան հիւանդաց և նոմ վշտացելոց աղաքեսցուք զփրկիչն մեր Քառ զի ուղորմեսցի ըստ մեծի ողորմ մութեան իւլիսմ . և

բժշկեացէ զախտու և ըզ-
 միւանդութիւնո հողւոց
 և մարմնոց ծառայից իւ-
 րոց . և կատարեալ ա-
 ռողջութեամբ հասուսցէ
 զամենեսեան ՚ի մշտնջե-
 նաւոր և յանախտ կեանս:
 Որ առաքեցաւ ՚ի հօրէ
 ՚ի բժշկութիւն աղգի
 մարդկան՝ միածին որդին
 ԱՇ . աէր մեր և Փրկիչ
 ՅԱ ՔԱ , կեցն և ուղու-
 մեաւ :

ԱՐՀՈՒԴՔ :

Ըստատեամ զցաւո և

բժշկեան զհիւանդութիւ
 'ի ժողովութենէ քումմէ
 տէր Ա.Տ մեր, և շնոր-
 հեան ամենեցուն զկատա-
 րեալ առողջութիւն նշա-
 նաւ ամենայաղթ խաչիւ
 քով. որով բարձեր զտը-
 կարութիւն ազգի մարդ-
 կան, և դատապարտեցես
 զշթնամին կենաց և փըր-
 կութեան մերս: Գու ես
 կեանք մեր և փրկութիւ,
 բարերար և բալըւմողում
 Ա.Տ, որ միայն կարօղեւ ես
 թողուլ զմեղս՝ և մեր -
 ժեւ զախտս և զհիւան-

Դութիւնս ՚ի մէնջ . .
 Ըու մ յայտնի են պէտ
 կարեաց մերոց . պարզէ.
 Եիչդ բարեաց՝ պարզեած
 զառատ ողորմութիւն քո
 ՚ի վերայ արարածոց քոց՝
 ըստ իւրաքանչիւր պիտո-
 յից , յորոց հանապալով
 վառաւորեալ գովի ամե-
 նասուրբ երրորդութիւն
 այժմ և :

Յեշեալ տէր զպաշտօնեայտ
 քո . 200 :

Բարերար և բազումո-
 ղորմ Ա. Տ. :

Ս-ՀԱ- 50 :

Երանի՞ որ խորհի զաղ-
քատն և զտնանկն . յա-
ւուր չարի փրկրէ զնա
տէր :

Տէր փրկէ զնա և կեցու-
ցանէ . Երանելի առնէ զնա
'ի վերայ Երկրի . և ոչ
մատնէ զնա 'ի ձեռս թըշ-
նամեաց իւրոց :

Տէր օգնական է նմա 'ի
մահիճս ցաւոց իւրոց . և
զամենայն անկողինս նորա-
դարձուցանէ 'ի հիւան-
դութենէ նորա :

Ես ասացի տէր ողորմեա

ինձ . և բժշկեան զանձն
իմ, ես մեղայ քեզ :
Որ բնակեալ է յօդնու.
Ծիւն բարձրելոյն, ը հո-
վանեաւ այ յերկինս հան-
գիցէ :

Ասասցէ տեառն ընդու-
նող իմ ես դու . ապաւէն
իմ ած՝ և ես յուսամ
՚ի նա :

Կա փրկեսցէ զիս յորո-
գայթէ որսողին . և ՚ի բա-
նիցն ՚ի խռովութենէ :
՚ի Ծիկնամէջս իւր ըն-
կալցի զքեղ . և ՚ի հովանի
Ծեոց նորա յուսասցիս :

Որպէս զէն շուրջ եղի-
ցի գքե Ճշմարտուի նը.
Ոչ երկիցնս դույելիւ-
լէ գիշերի. և ոչ ՚ի նետէ՝
որ թռչե ՚ի տուէ :
Յերէ՝ որ շրջե ՚ի խաւա-
րի, ՚ի գայթակղութէ
դիւին ՚ի հասարակ ա-
ւուր :

Անկցին ՚ի կողմանէքում
մէ հազարք, և բիւրք Ռ
աջմէ քումմէ. և առ քեզ
ինչ ոչ մերձեսցին :

Բայց միայն աչօք քովք
հայեսցիս դու. և զհա-
տուցումն մեղաւորաց տես

յես. զի դու տէր յոյ
իմ ես :

Զ բարձրեալն արարել
քեզ ապաւէն. զի ոչ հա-
յեն առ քեզ չարք. և
տանջանք մի մերձեսցին 'ի
յարկս քո :

Հ րեշտակաց իւրոց ոլա-
տուիրեալ է վասն քո 'ի
պահել զքեզ յամենայն
Ճանապարհս քո :

'ի բաղուկս իւրեանց ըն-
կալցին զքեզ. զի մի եր-
բէք հարցես զքարի զոտն
քո :

'ի վերայ իժից՝ և քար-

բից պնասցես դռւ։ և
առ ոտն կոխեսցես զա-
ռիւծն և զվիշապն։
Քանզի յիս յուսացաւ՝
և փրկեցից զնա, հովանի
եղէց նմա։ զի ծանեաւ
զանուն իմ։

Կարդասցէ առիս՝ և ես
լուաց նմա, և առ նմա
եղէց ՚ի նեղութեան։
Փրկեցից՝ և փառաւոր ա-
րարից զնա, երկայն ա-
ւուըք լցուցից։ և ցու-
ցից նմա զփրկութիւն
իմ։ Փառք հօր և'։

Քաղաքականութեան :

Եւ ևս խաղաղութեան զտել
աղաք :

Խոնդրեսցուք հաւատով
՚ի հօրէ վասն քաւութեան
մեղաց, և Ծողութեան
յանցանաց. Փրկելոյ ըզ-
մեզ ՚ի վշտաց և ՚ի նե-
ղութեանց. Իջանելոյ ՚ի
վերայ մեր ողորմութեան և
գլժութեան տեսոն Այ
ամենակալին. Իեցի և ո-
ղորմ :

Աղօթան :

Հայր գլժութեանց, և

ան ամ միսիթարութեց՝
 որ միսիթարես զմեղ յամ
 նեղութեան մերում. լուր
 և այժմ ձայնի պաղա-
 տանաց ծառ այից քոց ըն-
 դունելով զաղազոնս մեր.
 անցո՞ ՚ի մէնջ զցասումն
 պատուհասի յանցանաց
 մերոց բարերարութ քովէ:
 Կերեան և լուր մեղ. քա-
 մեան և թող զմեղս մեր.
 արժանաւորեան գոհութել
 փառաւորել զքեղ ընդ
 որդւոյ, և ընդ սրբոյ
 հոգւոյդ. այժմ :

300

Ճաշաւ Ժամ :

Օրհնեալ տէր մեր Յ
Քս . Ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս ես
սուրբ եղիցի :

ԿԱՐԳԱԿՈՐՈՒ - ԹԻՒՆ

Հայութակաց աղօլելից բնակ-
սովորէ ժամանակ :

ՕՐ ՀՆԵԱԼ ՈՐ-
ԴԻԴ ԱՊԵԲԸ ՃԱՄԱՐԻՄ
ԱՖՆ :

Սաղմոն . 50 :

Ողորմեան ինձ ԸՆ ըստ
մեծի ողորմութե քում .
ըստ բազում գլութե
քում քաւեան պահօրէ -
նութիւնս իմ . ևն :

Մայդանական:

Յամենայն ժամու աղա.
 չանիք իմ այս են՝ 'ի մե.
 զաց իմոց սուրբ տրտ:
 Եւ ևս խաղաղութեան
 զատէր աղա:

Օրհնութիւն և փառք
 հօր և:

Քայլութեան:

Աղաչեսցուք զկենսատու
 փրկիչն մեր Քա, որ կա.
 մաւոր խաչելութեամբն
 իւրով զարարածս փը-
 կեաց • և հեղմամբ ա.
 րեան իւրոյ զժողութի

ՀԱՅՈՒԹԵԱԾ ՅՈՒՍԱԳԵԼՈԾ Իւ-
լոց. ամենակալ տէր ԱՃ:

ԱՅՈՒՅ :

ԱԿԿԵԱԼ առաջի քոյ բա-
րերար և բազումողորմ
ԱՃ. և աղաչեմք ամսըր-
տիւք մերովք, և խնդրեմք
զգթութիւն ՚ի քէն. ոնկ
խոստացար ծառայից քոյ
և ասացեր. զամենայն զոր
ինչ խնդրիցէք հաւատու-
յանուն որդւոյ ՚ի հօրէ,
տայի ձեզ: **Հ**ԱՅՈՒԹԵԱԾ և
այժմ հաւատացելոցս ՚ի
քեզ, և կատարեան ՚ի բա-

բի զիսնդրուածս մեր+ զի
 'ի քեզ եմք ապաւինեալ+
 և քո առատ ողորմութի
 միսիժարեալ զմեզ'ի կեանս
 յայսոսիկ+ և առաջնոր-
 դեալ հասն յանձառ երկ-
 նից արքայութիւնդ+
 'ի փառաքանութիւն և
 'ի պատիւ ամենասուրբ-
 երըորդութեան+ այժմ :

Յեշեալ տէր գլուշո-
նեայս քո:

Բարերար և բազումո+
զոլմ լոճ:

Սաղմոն + 414 :

Վերեցի՝ զե լուիցէ տէր
զծայն աղօթից իմոց. զե
խոնարհեցաց զունկն իւր
առիս, և ես յաւուրս իմ
կարդացի առ նա :

Ըրջեցան զիսև եր -
կունք մահու . և վիշտք
դժոխոց գտին զիս :
Զ նեղութիւն և զանձ -
լութիւն գտի. և զանուն
տեառն կարդացի :

Ո տէլ՝ փրկեա պանձն
իմ . ողորմած Ա մեր
ողորմի և պահէ գտղայս
տէլ :

Ես խոնարհեղէ, և տէր
կեցոյց զիս • դարձ անձն
իմ 'ի հանգիստ քո, զի տը
օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ 'ի
մահուանէ. զաշո իմ յար-
տասուաց. և զոտս իմ 'ի
գայթագղութենէ. հաջո
եղէց առաջի տեառն յերկ-
ըին կենդանեաց :

Հաւատացի՝ զոր և խօսե-
ցայ, և ես խոնարհ եղէ
յոյժ :

Ես ասացի 'ի զարմանալ
իմում, թէ ամ մարդ
սուտ է :

Զենք տաց տըրիտուր ան
ը ամենայնի, զոր և ետինձ:
Զբաժակ փրկութեան
բնկալաց, և զանուն ան
կարդացից :

Զաղօթս իմ ան տաց
առաջի ամ ժողովրդեան
նորա :

Պատուական է առաջի
տեառն մահ սրբոց իւ-
րոց • Ի տէլ՝ ես ծառայ
քո եմ. ծառայ՝ և որդե
աղախնոյ քոյ :

Կատեր զկապանս իմ,
քեզ մատուցից պատա-
րագս օրհնութեան . և

զանուն տն կարդացից:
Զաղօթսիմտեառն տայ
 առաջի ամ ժողովոդեան
 նորա՝ ՚ի գաւիթս տան
 տեառն, և ՚ի մէջ քո
 երուսաղէմ :

Օրհնեցէք զոր ամ ազ-
 ելք + դովեցէք զնա ամ
 ժողովուրդք :

Զօրասցի ողորմութիւն
 նորա ՚ի վերայ մեր + և
 չշմարտութիւն տեառն
 մնասցէ յաւիտեան :

Մաշնակ :

Առգւոյն հանգուցելոց

Քսան Ամպակ արած հանգիստ
և ողորմութիւն . և մեզ
մեղաւորացս շնորհեած ըզ-
թողութիւն յանցանաց :

Քառորդ :

Եւ ևս խաղաղութեան
զտէր աղա :

Ա ասն հանգուցեալ հոգ-
ւոցն աղաչեսցուք զիֆրկիչն
մեր Քսան , զի զնոսա ընդ-
արդարսն դասեսցէ . և
զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ-
ողորմութեան իւրոյ . ա-
մենակալ տէր Ամպակ մեջ
կեցն և ող : Տէր ողորմեամբ գ:

340   ՀՅՈՒՅՆ ԺԱՄ :

ԱՅ ՊՐԵՏԻ ԱՅ ՄԱՆՈՒՍԱ-
ԿԱԼ և ԲԱՐԵԳՈՒՅԹ՝ ԴԺԱ
ՔՈ ԱՐԱՐՀԱԿԱՆ ՄԻՌՈՎՈՒ-
ՅԻ ՀՈԳԻՍ ՀԱՆԳՈւցԵԱԼ
ԾԱՌԱՅԻց ՔՈՅ : ՅԻշեալ
յաւուր մեծի գալստեան
արքայութեան քոյ. արա
արժանի ողորմութեան՝
քաւութեան՝ և թողու-
թեան մեղաց • դասաւո-
րեալ պայծառացն ընդ
սուրբս քո յաջակողմեան
դասուն : **Զ**ի դու ես նր
և արարիչ ամենեցուն

Դատաւոր կենդանեաց և
մեռելոց: Եւ քեզ վա-
յելէ փառք իշխանութիւն
պատիւ. այժմ և միշտ է
Օքհնեալ տէր մեր Յա-
քս. ամէն: Հայր մեր որ
յերկինս:

Զսաղմոսերդութիւնս և
զաղացանս ընկալցի մար-
դասէլն ԱՃ. մեր մեղաց
և յանցանացն թողութ
շնորհեսցէ. ՚ի չարեաց Փը
կեսցէ. ՚ի մեղաց պահեօ-
ցէ. և նմա փառք յաւե-
տեանս. Ամէն է

312 Ճաշում Ժամ :

Ժամանակ Յարդիկ Ամեն :

Քայ յարեաւ ՚ի մեռե-
լոց մահուամբ զմահ կո-
խեաց . և յարսութն իւ-
րով մեզ զկեանս պարգե-
ւեաց . նմա փառք յաւի-
տեանս . Ամէն :

Ժամանակ Մարդիկուսայ :

՚Ի տաճարի սրբոց , և
յիշատակի սրբոց մարտի-
րոսաց՝ զձեռս համբառ-
նալով աղաչեմբ . բարե-
խօսութեամբ սոցա և տ-
ղօթերք՝ զկենդանութիս

Ար իսաղաղացն Ա՞ծ՝ ով
մարդասէը :

Ճանճանաւ ով պահոց :

Որ ըստ ամենայնի զմիտս
անցանես, զիսաղաղութե
քո Ա՞ծ տուր մեղ հանա-
պաղ՝ զքեղ աղաչեմբ:

Սակայն Յալուն Ա՞սո՞ն :

Գովեած երուսաղէմզուր:
Եւ օրհնեած զԱ՞ծ քո
Սիոն :

Զե զօրացոյց զնիգս
Դրանց քոյց և օրհնեաց
զորդիս քո ՚ի քեղ :
Փառք Հօր և Ուշ' :

314 Ճաշտ Ժամ :

Ծալստիտն . աճ :

Յարեաւ Քո ՚ի մեռե .

լոց . ալէլուիայ :

Եկայք ժողովուրդք եր -
գեցէք տեառն . ալէ :

Յարուցելոյն ՚ի մեռելոց .
ալէլուիայ :

Որ զաշխարհս լուսաւո -
րեաց . ալէլուիայ :

Սաշման Մալաթիլուսաց :

Աիրեցի՝ զե լուիցէ տէք
զձայն աշօթից իմոց . զի
խոնարհեցոց զունկն իւր
առիս . և ես յաւուրս իմ .

կարդացի առ նա :

Ըրջեցան զինև երկունք
մահու. և վիշտք դժոխոց
գտին զիս :

Փառք Նօր և Որդ' :

Ըլլուկոն . դկ :

Ճգնաւորք Ճշմարիտք
և վկայք Քսի. որք ըղ-
չարչարանս և զմահ յան-
ձըն առիք վասն տեառն.
զձեղ ունիմք բարեխօս
առ Քս վս անձանց մե-
րոց :

Քանդի հեղմամբ ար-

Եան ձերոյ պայծառացան
սուրբ եկեղեցիք. և զը-
տուելամած խաւար կռա-
պաշտութեանն բարձիք.

ՊՃԵՂ :

ԵՐԿՆԱՅԻՆ ՎՈՐՔՆ ԻՉԵԱԼ
'ի պատիւ պատարագի
մահուան ձերոյ. և զպ-
սակս անալականս առ-
բերելով 'ի հօրէ լուսոյ.

ՊՃԵՂ :

ՍՊԱՀԱՆ ՊԼՈՒԴՈՅ :

ՕՐՀՆԵԳԻՔ ՊՄԷՐ ամե-
նայն աղինք. դովեցիք զնա
ամենայն ժողովուրդք:

Զօրասցի ողորմութիւն
նորա ՚ի վերայ մեր . և
Ճշմարտութիւն տեառն
մնասցէ յաւիտեան :
Փառք հօր և որդ' :

Կարսէնն . դկ :

Փառաբանութիւն առա-
քեմք քեզ չայր երկ-
նաւոր . յիշեա զննջե-
ցեալսն մեր՝ և հանգն ը-
սուրբս քո :

Որ էակիցդ ես չօր և
չոգւոյ՝ Որդիդ միածին .
յիշեա զննջե' :

Որ փառակիցդ ես չօր և
Որդւոյ՝ չոգիդ ճշմա-
րիտ . յիշեա :

ՍԵՐ Ա. ՍԵՐ և Հղօր. ՍԵՐ
 և անմահ . և այլն ըստ
 պատշաճի . գրեալ է 'ի
 յօրհնութեան ժամուն .
 զի՞տ և ասա :

Զ էնք Գրչի և աւետարակութեան
 անք հանգառակի և Նէինիական:
♦ աւատամբ ՚ի մի Ա. Տ.
 ՚ի հայրն ամենակալ . յա-
 րարիչն երկնի և երկրի .
 երևելեաց և աներևու-
 թից : Եւ ՚ի մի տէր Յա-
 քս յորդին Ա. Տ. ծնեալ
 յայ հօրէ միածին . այ-
 սինքն յէռւթեսէ հօր :

Ա. Ճայ. լոյս ՚ի լուսոյ.
 Ա. Ճամարիտ՝ ճայ Ճըշ-
 մարտէ, ծնունդ և ոչ
 արարած : Կոյն ինքն ՚ի
 բնութենէ հօր. որով
 ամեն այն ինչ եղել յեր-
 կինո և ՚ի վերայ երկրի-
 երեելիք և աներեսոյթ բ:
 Որ յաղագս մեր մարդ-
 կան և վասն մերոյ փըր-
 կութեան՝ իջեալ ՚ի յերկ-
 նից մարմացաւ՝ մարդա-
 ցաւ՝ ծնաւ կատարելա-
 պէս ՚ի մարիամայ սըբոյ
 կուսէն հոգւովն սըբով:
 Որով էառ մարմին՝

Հոգի և միտք. և զամե-
 նայն՝ որ ինչ է ՚ի մարդ.
 Ճշմարտապէս և ոչ կար-
 ծեօք: Չարչողեալ, խա-
 չեալ, թաղեալ. յերբորդ
 աւուր յարուցեալ. ե-
 լեալ ՚ի յերկինս նովին
 մարմնով՝ նստաւ ընդ աջ-
 մէ հօր: Գալոց է նովին
 մարմնովն և փառօք հօր
 ՚ի դատել զկենդանիս և
 զմեռեալս. որոյ թաղա-
 ւորութեանն ոչ դոյ
 վախճան: աւատամք և
 ՚ի սուրբ հոգին. յանեղն
 և ՚ի կատարեալն, որ խօ-

սեցաւ յօրէնս և 'ի մար-
 գարէս և յաւետարանս :
 Որ էջն ՚ի յորդանան .
 քարովեաց զառաքեալն՝ և
 բնակեցաւ ՚ի սուրբ սն :
 Հաւատամբ և 'ի մի միայն
 ընդհանրական և յառա-
 քելական եկեղեցի : ՚ի
 մի մկրտութիւն . յապաշ-
 խարութիւն . ՚ի քաւուի
 և ՚ի թողութիւն մեղայ .
 ՚ի յարութիւն մեռելոց .
 ՚ի դատաստանն յաւիտե-
 նից . հոգւոց և մարմնոց .
 յարքայութիւնն ելկնից,
 և ՚ի կեանսն յաւիտե-

Նականս :

իսկ որք ասեն՝ էր եր-
 բեմ յորժամ ոչ էր
 Որդի ։ կամ էր երբեմ
 յորժամ ոչ էր սուրբ
 Հոգի ։ կամ թէ յու-
 էից եղին կամ յայլէ
 էութենէ ասեն լինիւ-
 զորդին այ և կամ զոր-
 հոգին ։ և թէ փռփռխե-
 լիք են կամ այլայլելիք,
 զայնպիուսն նվովէ կո-
 թուղիկէ և առաքելա-
 կան սուրբ եկեղեցի ։

՚Ի Սրբայի Գույքովէ Լու-
սահովով Տեղի առաջեպլ :

Խսկ մեք փառաւորես -
ցուք որ յառաջ քան
զյաւիտեանս . երկիրպա-
գանելով սրբոյ Երրոր-
դութեանն և միոյ աստ-
ուածութեանն . Նօր և
Որդոյ և Նոգոյն սրբ-
այժմ և միշտ և :

Քանակ :

Եւ ևս խաղաղութ զո՞լ :

Եւ ևս հաւատով աղա-
չեսցուք և խնդրեսցուք

՚ի տեսանէ այ և ՚ի փըրկ-
չէն մերմէ Յաէ Քաէ ՚ի
ժամուն պաշտաման և
աղօթից :

Զի արժանի ընդունե-
լուն արասցէ. լուիցէ տր
ձայնի աղաջանաց մերոց:
Ըսկալցի զինդրուածո
սրտից մերոց. թողցէ ըգ-
յանցանս մեր. ողորմեսոյի
՚ի վերայ մեր: **Ա**ղօթք մեր
և խնդրուածք յամժամ
մտցեն առաջի մեծի տե-
րուն նը: **Ե**ւ նա տացէ
մեզ միաբան միով հաւա-
տով արդարուն վաստա-

Կեւ ՚ի գործո բարեաց :
 Զի զողորմուն զշնորհն
 իւր՝ արասցէ ՚ի վերայ մեր
 տըն ամենակալ . կեցուս-

ցէ և ողորմեսցի :

Զժամս և զառաջիկայ
 օրս խաղաղու :

Զհրեշտակ խաղաղուն :

Զքաւութիւն :

Զսրբոյ խաչին : Եւ ևս
 միա : Զանձինս : Ուլո :

Աշունք :

Տը մեր և փրկեւ Յա
 Քա . որ մեծդ ես ողոր-
 մուն և առատ պարգևոք

բարերարուն քու Որ դու
 քոյին կամաւդ ՚ի ժամուս
 յայսմիկ համը ելիցեռ չար
 չարանաց՝ խոչի և մահու
 յաղագս մեղաց մերոց: Եւ
 պարտեցի ը առատապիս
 զպարդես հոգւոյդ սրբոյ
 երանելի առաքելոցն: Հա
 ղորդս արա և զմեզ տէր
 աղջեմք զքեզ՝ ածային
 պարգեացդ, Ծողուն մե-
 ջոց, և ընդունելութեն
 հոգւոյդ սրբ: Ով զի ար-
 ժանաւորք եղիցուք գո-
 հուք փառաւորել զքեզ
 և հօր և ըստ հոգւոյդ
 այժմ և :

Խողովութեան ամենէցուն :
Խողովութեան քով Քո
 փրկիչ մեր. որ ՚ի վերէ
 քոն զամ միտս և զբանո.
 ամրացն զմեզ և աներ-
 կիւղ պահեա յամ չարէ:
 Հաւասարեան զմեզ ընդ
 ճշմարիտ երկրպագուսքո.
 որք հոգւով և ճշմար-
 տութեա քեզ երկիրպագա-
 նեն: **Վ**ասն զի ամենասբ
 երրորդութեա վայելեն
 փառք՝ իշխանութիւն և
 պատիւ :

Օրհնեալ տէր մեր Յ

Քա. տէր Ա. օրհնեսցէ
զամենեսեանդ. ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս ես
Միայն սուրբ. միայն տր.
յա քա ՚ի փառս Ա. յ
հօր. Ա. մէն :

Օրհնեալ Հայր սուրբ.
Ա. չշմարիտ. Ա. մէն :
Օրհնեալ Ուղիղ սուրբ.
Ա. չշմարիտ. Ա. մէն :
Օրհնեալ Հոգիղ սուրբ.
Ա. չշմարիտ. Ա. մէն :
Օրհնութիւն և փառք
հօր և որդւոյ և հոգ-
ւոյն սրբոյ. այժմ և՝
Հայր սուրբ: Ուղիղ սր:
Հոգիղ սուրբ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ Հօր և
 Արդւոյ և սրբոյ Հոգւոյն.
 այժմ և միշտ և յաւի-
 տեանս յաւիտենից. ամէնէ
 Եղիցի անուն տեառն
 օրհնեալ. յայսմհետէ մին-
 չե յաւիտեան. (Էլեց)
 Կատարութեան օրինաց և
 մարգարէից դու ևս
 Քրիստոս ած փրկիչմեր.
 որ լցեր զամ հայրակամ
 տնօրէնութիւնս քո. լի'ց
 և զմեզ հոգւովդ քովսըվէ
 ՕՐՀՆԵԳԻՑ զտէր յամե-
 նայն ժամ. յամենայն
 ժամ օրհնութիւն նորա
 ՚ի բերան իմ :

Ա Յ Թ Յ Թ Յ Ե Յ Ե

Օ Հ Ի Խ Ո Ւ Խ Ս Ե Ղ Ա Խ Ե :

Ա Յ Թ Յ Թ Յ Ե Յ Ե
յուսան։ և գու տառ կե-
րակուը նոցա ՚ի ժամու։
Բարձր առնեմ զքեղ լ։ ծ
իմ և թագաւոր իմ։ և
օրհնեմ զանուն քո յա-
ւիտեան և յաւիտեանս
յաւիտենից ։

Փաք չօր և Որդւոյ և
չոգւոյն որբոյ այժմ։

Ա Յ Թ Յ Ե Յ Ե

Օ Ր Հ Ն Ե Ա Ք Թ Լ Ե Մ Բ
հոգեոր օրհնութեամբ

զկերակուրս և զըմպելիս
 ծառայից քոց . և շնոր-
 հեա առողջութիւն հոգ-
 ւոյ և մարմնոյ : Որպէս
 զի կրօնաւորական պար-
 կեշտութեամբ վայելե-
 լով 'ի մարմնաւոր պի-
 տոյիցո՞ անանց բարեաց և
 երկինց արքայութեա-
 հաղորդս լիցուք ընդ ա-
 մենայն սուրբս քո : Եւ
 գոհութեամբ փառաւո-
 րեսցուք զքել ընդ հօր
 և ամենասուրբ հոգւոյդ .
 այժմ և" :

332 Օ ՀԱՊ - Ը Ի Լ Ա Ե Ղ Ա Խ Ա Յ :

Ճ ա յ լ մ է լ ո ւ յ է լ ի ն ա ' :

Գ ր ա հ ո ւ լ ի ւ ն յ է պ Ա Ե Ղ Ա Խ Ա Յ :

Տ Յ Ա լ ց ա ք ՚ ի բ ա -
ը ո ւ թ ե ա ն ց ք ո ց :
Տ ա յ ո ւ ք գ ո հ ո ւ թ ի ւ ն ա ն
Ա յ մ ե ր ո յ :

Ա ղ օ լ ք :

Օ ր հ ն ե ա լ ե ս տ է ր լ ի ն
մ ե ր ' ո ր կ ե ր ա կ ր ե ս զ մ ե զ
՚ ի մ ա ն կ ո ւ թ ե ն է . և տ ա ս
կ ե ր ա կ ո ւ ր ա մ ե ն ա յ ն մ ս ե -
ղ ե ա ց . լ ց ՞ ո ւ ը ա խ ո ւ թ ի ր
և բ ե ր կ ը ո ւ թ ի ր զ ս ի ր տ ս
մ ե ր ։ Ո ր պ է ս զ ի զ ա մ ե ն ա յ ն

բաւականութիւն ունի-
ցիմք առաւելեալք ՚ի
դործս բարութեան ՚ի
քս յս ՚ի տէր մեր: Որում
վայելէ փառք իշխանու-
թիւն և պատիւ. այժմէ":

Օրհնեալ տէր մեր Յս
Քս ։ ամէն ։ Հայր ։
Զկերօղքս ԱՃ օրհնես-
ցէ ։ սպասաւորացն և ե-
րախուաւորացն վարձս բա-
րեաց պարզեսցէ ։ և
օրհնեսցէ զամսն: Քսլճ
որ զմեզ կերակրեաց և
լիացոց, նմա փառքյաւի-
տեանս ։ ամէն :

ՀՅԱՅԻ ՀՅԱՅԻ ՀՅԱՅԻ ՀՅԱՅԻ ՀՅԱՅԻ ՀՅԱՅԻ

ԵՐԵՒԱԿԵՄՆ ԺՄՆ :

Ես առ Ան կարդացի .
և նա լուաւ ինձ յելե .
կցս, ՚ի վազորդայն և
՚ի հասարակ աւուը :

Սպասէի այ իմոյ, և ակն
ունէի կենարարին . որ
վրկէ զծառայս իւր և
կեցուցանէ :

Փառք չօր և Որդոյ և
չուրոյն սրբոյ" :

Սաղմոն + 85 :

ԽՍՇՆԱՐՀԵցն տէր զունկն
քո. և լուր ինձ, զի աղքատ,
և տնանկ եմ ես :

Պահեա զանձն իմ սուրբ
տէր . և վրկեալ զծառայս
քո ած իմ , որ ՚ի քեզ
յաւսացայ :

Ողորմեալ ինձ տէր՝ զի առ
քեզ աղաղակեցի զօրհա-
նապազ . ուրածիս արտ զան-
ձըն ծառայի քո՝ զի առ
քեզ տէր համբարձի
զանձն իմ :

Զի դու տէր քաղցր և
ուղիղ ես . բավում ո-
զօրմ առ ամենեսեան՝ որք
կարդան առ քեզ : Ունկն
դիր տէր աղօթից իմոց .
և նայեալ ՚ի ձայն լունդ-
ըուածաց իմոց :

Յաւուր նեղութեան ի.
մոյ կարդացի առ քեզ. և
լուար ինձ :

Ո'չ ոք է նման քեզ յաս-
տուածս տէր. և ոչ ոք
է որպէս զգործս քո :

Զամենայն տղգս՝ զոր
արարեր, եկեսցեն և եր-
կիրալազցեն առաջի քո
տէր. և փառաւոր արաս-
ցեն զանունքոյաւիտեան:
Մնծ ես դու տէր. և առ-
նես սբանչելիս . և դու
միայն ես լո :

Առաջնորդեան ինձ ՚ի ճա-
նապարհի քում. և դնա-

ցից ՚ի Ճշմարտութեան
քում . և ուրախ եղիսկ
սիրտ իմ յերկնչիւ յա-
նուանէ քումմէ :

Խոստովան եղէց առ քեզ
տէր ած իմ . բոլորով
սրտիւ իմով և փառա-
ւոր արարից զանուն քո
յաւիտեան :

Մեծ եղւ ՚ի վերայ իմ
ողորմութիւն քո տէր -
և փրկեցեր զանձն իմ
՚ի դժոխոց ներբնոց :
Ած անօրէնք յարեան ՚ի
վերայ իմ . և ժողովք
հզօրաց խնդրեցին զանձն

իմ . և ոչ համարեցան
զքեզ աճ առաջի իւ .
ըեանց :

Այլ դու տէլ աճ իմ,
զժած իս և ողորմած . եր .
կայնամիտ բավում ողորմ ,
և Ճշմարիտ . նայեան
առիս . և ողորմեան ինձ :
Տուր զօրութիւն ծառա-
յի քո . կեցն զօրդի ա-
ղախնոյ քո . և արան առ-
իս նշան բարութեան :
Տեսցեն ատելիք իմ , և ու-
մաշեսցեն . զի դու տէլ
օգնեցեր ինձ , և մսիթա-
ըեցել զիս :
Փառք հօր և որդոյ և

Սաղմոնէ :

Փառք քեզ ած փառք
քեզ յաղագս ամենայնին
տէր փառք քեզ :
Եւ ևս խաղաղութեան
դտէր աղացեսցուք ընկալ
կեցն և ողորմեա :

Օրհնութիւն և փառք
հօր և որդւոյ և հոգւոյն
սրբոյ. այժմ և :

Սաղմոն . 139 :

Ապրեցն զիս տէր ՚ի
մարդոյ չարէ, յառնէ ա-
նիրաւէ փրկեա զիս :
Խորհեցան զանօրէնութե

340 ԵՐԵՀԱՅԵան Ժամ :

՚ի սիրտս իւրեանց • զօր
ամենայն պատրաստեցան
՚ի պատերազմ :

Սրբեցին զլեզուս իւրեանց
որպէս զօձի. և թոյնիք ի-
ժիյ ՚ի ներքոյ շրթանց
նոյա :

Պահեան զիս տէը ՚ի ձե-
ռաց մեղաւորի . և ՚ի
մարդոյ չորհէ փրկեան զիս:
խորհեցան խափանելզու-
նացս իմ. թաքուցին ամ-
բարտաւանք զորոգայթ
ինձ :

Լարս ձգեցին որոգայթ
ոտից իմոց. շուրջ զշու-

Ղօք իմովք՝ եղին ինձ
զգայթակղութիւն :
Ասացի տէր Ա. իմ ես
դու. ունկն դիւ տէր ձայ-
նի աղօթից իմոց :
Տէր տէր զօրութիւն
փրկութեան իմոյ. հովա-
նի գլխոյ իմոյ յաւուը
պատերազմի :
Մի մատներ զիս տէր ՚ի
ցանկութիւն մեղաւորաց-
ոք խորհեցան վասն իմ
ընդ վայր հարկունել զիս:
Զե մի երբէք բարձ-
րասցին, և խորհուրդք
նոցա մի կատարեսցին .

վախճան կատարածի նոյն
վաստակ շըմանց իւր-
եանց ծածկեսցէ զնոսա :
Արկցես ՚ի վերայ նոյն
զկայծակունս հրոյ. և կոր-
ծանեսցես զնոսա. ՚ի տա-
ռապանաց մի կարասցեն
կեալ :

Մարդոյ լեզուանւոյ մի
յաջողեսցի ՚ի վերայ երկ-
րի. զայր մեղաւոր չարիք
իւր որսասցեն ՚ի կորուսա:
Շանեայ՝ զի առնես որ
զբատաստանս աղքատի,
և զիրաւունս տնանկի:
Արդարքն գոհասցեն զա-

Նուանէ քումմէ. և բնա-
կեսցին ուղիղք առաջի
երեսաց .քոց :

Տէր կտրդացի առ քեզ՝
և լուր ինձնայեաց ’ի ձայն
աղօթից իմոց ’ի կար-
դալ իմում առ քեզ : Ու-
ղեղ եղիցին աղօթք իմով
խունկ առաջի քո տէր •
համբարձումն ձեռաց ի-
մոց պատարագ երեկոյի :
Դէր տէր պահապան բե-
րանոյ իմոյ. և դուռն ա-
մուր շրթանց իմոց , զե-
մի խոտորեսցի սիրտ իմ
բանիւ չարութեան :

344 Արէնոյէտն Ժամ :

՚ի պատճառել զպատ-
ճառս մեղաց՝ ը մարդս՝
ոյք գործեն զանօրէնու-
թիւն, և ոչ եղէց կցորդ
ընտրելոց նոցա :

Խրատեսցէ զիս արդարն
ողորմութեամբ, և յան-
դիման արասցէ. իւղ մե-
ղաւորի մի օծցէ զգլուի
իմ. այլ աղօթք իմ ՚
կամս նորա :

Արգելան մերձ առ վիմին
դատաւորք նոցա. Լուի-
ցեն բանից իմոց և քաղց-
րասցին :

Որպէս թանձրութիւն

հողոյ. զի սփռեալ է ՚ի
վերայ երկրի. ցրուեսցին
ոսկերք նորա մերձ ՚ի դը-
ժոխս :

Առ քեզ տէր տէր են
աչք իմ. ՚ի քեզ յուսա-
ցայ. մի հաներ զհոգի յե-
նէն :

Պահեած զիս յորոգայթէ,
որ թագուցաւ ինձ ՚ի
գայթակղութենէ գոլծո-
ղին զանօրէնութիւն :

Անկցին ՚ի ցանցո նորա
մեղաւորք. միայն եմ ես
մինչև անցից :

Չայնիւ իմով ես առ նոր

կարդացի . ձայնիւ իմով
զտէր աղաչեցի :

Սփռեցից առաջին տեսուն
զաղօթս իմ . և զնեղու-
թիւնս իմ առաջի նորա
պատմեցից :

'Ի նուաղիւ յինէն հոգ-
ւոյ իմոյ՝ դու տէր ձա-
նեար զշաւիլս իմ . 'Ի Ճա-
նապարհ՝ յոր և գնայի,
թագուցաւ ինձ որոգայթ:
Ճայէի յաջմէ՝ տեսանէի,
և ոչ ոք Ճանաչէր զիս .
կորեաւ յինէն փախուստ
իմ, և ոչ գտաւ իւընդ-
րօզ անձին իմոյ :

Աղաղակեցի առ քեզ տը՝
և ասացի, դու ես յոյս
և բաժին իմ յերկրին
կենդանեայ :

Նայեաց տէր յաղօթսիմ՝
զի ես խոնարհ եղէ յոյժ.
ապրեցն զիս 'ի հալած-
չաց իմոց՝ զի հղօրք եղեն
քան զիս :

Տէր՝ հան 'ի բանտէ զան-
ձըն իմ . գոհանամ զա-
նուանէ քումլէ :

Եւ քեզ սպասեն տը-
դարք, մինչև հատուսցես:
Փառք Հօր և Որդ' :

Եւգ Կիբականակից :

Ալէլուիա. ալէլուիա:
Լոյս զուարժ սր փա-
 ռաց անմահի հօր երկ-
 նաւորի սրբոյ կենարարի
 Յիսուս Քրիստոս :

Եկեալքս ՚ի մտանել ա-
 րեգական. տեսաք զլոյս ե-
 րեկոյիս: **Օ**րհնեմք զհայր
 և զորդի և զսուրբ հո-
 գիշ սի. և ամենեքեան
 ասեմք ամեն. **Է**րժանա-
 ւորեամ զմեզ յամենայն
 ժամ օրհնել ձայնիւ եր-
 գով զանուն փառաց ա-

մենասուրբ երրորդունդ:
Որ տայ զկենդանութի .
վասն որոյ և աշխարհս ըզ-
քեզ փառաւորէ :

Մաղլեանք :

Օրհնեալ տէր՝ որ բնա-
կեալդ ես 'ի բարձունս .
և օրհնեալ են փառք մե-
ծութեան քո . որ հաս-
տատեցեր զլուսաւորս 'ի
բարձունս . 'ի յերկնից
զլոյս ծագեցեր ընդ ամե-
նայն տիեզերս . Արարել
զարեդակն լուսատու
տունջեան . զլուսինն և

զաստեղս՝ լուսատու գի.
 շերոյ, և զլոյս Ճրագի.
 դու ես լոյս գովելի, սր
 և առաջին լոյսն. 'ի քէն
 միախնու խաւարն. և ըզ-
 լոյս քո կենդանի տէր
 ծագեա՛ ՚ի սիրտս մել:
 Եւ մեք միաբան ասաս-
 ցուք՝ օրհնեալ է անուն
 սուրբ փառաց քոց. և
 քեզ երգեմք զօրհնութի
 և զփառս հօր և որդւոյ
 և հոգւոյդ սրբոյ:

Քամուկ :

Ասեալքս ՚ի ժամ ե-

ըեկոյիս ամենեքեան համ
 բառնալով զձեռս մեր
 փառաւորեմք զքեզ տէր
 ԱՃ մելո որ շնորհնեցեք
 մեզ զտիւս խաղաղութեան
 անցուցանել, և հասանել
 'ի ժամ երեկոյիս : Ար-
 ժանաւորեան զմեզ տէր
 սուրբ սրտիւ, հըեշտակա-
 յին երդով գոհաբանու-
 թիւն մատուցանել ան
 ոյ ամենակալիդ . կեցն
 և ողորմեան : Ողորմեաց
 մեզ տէր ԱՃ մեր ըստ
 մծի ողոմութեան քում,
 ասասցուք ամենեքեան

352 ԵՐԵՀՈՅԵԹՆ ԺՄ :

Միաբանութեամբ . տէլ
ողորմեա .

Մաշնականք :

Ասեալքս ՚ի ժամ ե.
Ըեկոյիս ամենեքեան ան-
դադար վառաւորեմք ըզ-
հայր և զորդի , և զսուրբ
հոգիդ . այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտե-
նից . ամեն :

Մէսէրէս Յապութեան :

Տէւ կարօղ և հզօր .
տէր կարօղ՝ի պատերովի:
Տեառն է երկիր լրիւ իւ-

ըով . աշխարհ և ամե-
նայն բնակելու նորա :

Մէսէտիք Մարդունաց և
Եղիցի ողորմութիւն քո
տէր 'ի վերայ մեր, որպէս
յուսացաք 'ի քեզ :
Ցնծացէք արդարք 'ի
տէր . ուղղոց վայելէ օրհ-
նութիւն :
Մէսէտիք Պահոց :

Տէր լուիցէ ինձ 'ի կար-
դալ իմում առ նա :
'ի կարդալ իմում լո-
ւառ ինձ ԱՃ ըստ արդա-
րութեան իմոյ :

Ուղիղ եղեցին աղօթք իմ:
 Ուպէս խունկ առաջի քո
 տէր: Համբարձումն ձե-
 ռաց իմոց: Պատարագ ե-
 ռեկոյի:

Քարոզ ՚ի առնե ոլոյ, և
 Պահոյ:

Եւ ևս խաղաղութեան
 զտէր աղա՛:

Եղաչեսուք զամենակալն
 ած՝ զհայր տեառն մերոյ
 Յսի Քսի զթագաւորն
 խաղաղութեան յաղագո
 խաղաղութեան. և վասն
 միայնոյ սուրբ՝ կաթողիկէ

և առաքելական եկեղեց-
 ոյ : **Զ**ի զբազում ամս
 խաղաղութեամբ տացէ
 մեզ տէր աճ մեր . և
 զթագաւորս խաղաղա-
 րարս առաքեսցէ առ մեզ .
 վասն մեծի՝ սուրբ՝ և ա-
 հաւոր անուան իւրոյ :
Զպետս գաւառաց, Ըզ-
 զօրավարս, զզօրագլուխս,
 զժողովուրդս, զմուտս և
 զելս մեր խաղաղութք
 պահեսցէ . և զամենայն
 պատերազմունս թշնամ-
 ոյն խորտակեսցէ 'ի մէնջ
 տէրն ամենակալն կեցուս-

ցէ և ողորմեսցի : **Զ**ե.
 Ըեկս մել'ձեալ, և զառա-
 ջիկայ գիշելս խաղաղութ
 անցուցանել : **Զ**հրեշ-
 տակ : **Զ**բաւ : **Զ**սրբոյ:
Եւ ևս միաւ : **Զ**անձինս
 Ողորմեաց :

Աղօթ :

Խուր ձայնից մերոց Տէր
 ած մեր • ընկած զաղա-
 ցանս մեր, զհամբարձումն
 ձեռաց մերոց և զբանս
 աղօթից • սրբելով զերե-
 կոյի պատարագս մեր 'ի
 հոտ անուշից՝ 'ի հաճոյս
 քեզ պատրաստել : Յա-

մել ՚ի մեզ տէր ամենա-
կալ զհաւատ, զյոյս, ըզ-
սէր, և զամենայն գործս
առաքինութեան։ Ուպէս
զի ըստ կամաց քոյ բա-
րեսիրաց միշտ կրօնա-
ւորեալք բարեպաշտուք
՚ի տուէ և ՚ի գիշերի։
և արժանաւորք եղիսուք
յաղագս անձանց մերոց
փրկութեան և վասն հո-
գեոր կենացդ աղաչել
զքեզ տէր։ և գտանել ՚ի
քէն զշնորհս և զողու-
մութիւն։ և գոհանա-
լով փառաւորեսուք ըզ-

Հայր և զորդի և զսուրբ
 Հոգիշ . այժմ և միշտ և
 յաւիտեանս յաւիտենից:
 Սբ Ած. Սբ և հզօր .
 և այլն . Գլուխը՝ 'ի յօքհուն
 չամուն . Գլե՛պ և առա՛ :
Փրկել զմեղ 'ի փորձու-
 թենէ, և յամենայն վտան
 գից մերոց :

Քաղաք :

Եւ ևս խաղաղութեան
 զՏէր աղաջեսցուք :

Վասն լսելի լինելոյ տն
 այ ձայնի աղաջանաց մե-
 րոց՝ բարեխօսութել ով
 ածածնին . և իջանելոյ

՚ի վերայ մեր ողորմութեն
և գթութեան տն Ա. Յ.
ամենակալ տէր աճ մեր:
կեցու և ողորմեամ : Օրհ-
նութիւն և փառք հօր
և որդւոյ և հոգւոյն' :

Սահման :

Համբարձի զաջս իմ ՚ի
լերինս՝ ուստի եկեսցէ
ինձ օդնութիւն :

Օգնութիւն ինձ ՚ի տնէ
եկեսցէ, որ արար զերկինս

և զերկիը :

Մի տար ՚ի սասանութի
զոտն քո . և մի ննջես-
ցէ պահապան քո :

Որպէս ոչ ննջէ, և ոչ ՚ի
քուն երթայ պահապանն
իսրայէլի :

Sէր պահեսցէ զքեղ • և
տէր լնկալցի աջոյ ձե-
ռամբն իւրով :

Lերեգակն ՚ի տուէ քեղ
մի մեղիցէ • և մի լուսինն
՚ի գիշերի :

Sէր պահեսցէ զքեղ յամ
չարէ • պահեսցէ տէր զան-
ձըն քո :

Sէր պահեսցէ զմուտ և
զեւ քո յայսմհետէ մին-
չւ յաւիտեան : Փառք :

Ըստիոհան Ալեքսանդրական :

աձ :

Սուրբ ես տէր զօրու-
թեանց՝ որ բնակեալու ես
՚ի յերկինս, և բարեբա-
նիս ՚ի սրբոց քոյ :
Երկնային զօրութիւնք՝
սերովքէք և քերովքէք
անդադար օրհնեն սուրբ
զանունդ քո :

Քահանայք ընդ նոսին՝
պաշտօնեայք և ժողո-
վուրդք երկրպագեսուք
տէրութեանդ քո :

Լոյսդ՝ որ յառաջ քան

զյաւիտեանս ՚ի հօրէա-
ռաքեցար, և լուսով ի-
մանալեաւ լցեր զարա-
րածս. օրհնեալ ես թա-

գաւոր յաւիտենից :

Ու զլոյսն ՚ի սկզբանէ
հաստատեցել վերստին .
և զիսաւարն անգիտութիւ-
յարութեամբ քո հա-
լածեցեր . օրհնեալ ես :

Ուստի և մեք լուսաւո-
րեալքս ընդ լուսեղէն զը-
ուարթնոյն երգեսցուք
ցնծութեամբ ՚ի յարուե-
ելեկուս . օրհնեալ ես

թա :

ԵՐԿՆԱՔԱՂԱՔԱԳԻՆ ՅՈՎ-
ՀԱՆՆԵՍ ՄԵԾՆ ՚Լ ՃՆՈւՆ-
ԴԸ կանանց՝ քարողէն
յանապատի ազդ արարօղ
բարբառովն զծադումն
լուսոյ արեգականն ար-
դարութեան :

ՃՄԱՐԻՄ մարգարէ, և
ձեռնադրօղորդւոյն Ա.Յ.,
յառաջընթաց կարա-
պետ, և պատմօղ ածային
օրինացն. հորդէր Ճա-
նապարհ թագաւորին յա-
ւիտենից :

Յանօրէն գինաբուսն
մոլեգնեալ հերովդիադայ

364 Երեհոյէան Ճամբ
՚ի պարզեւի մասին Խընդ-
րէր զգլուխ մարդարէին,
շիջուցանել զարուսեակն,
և զանազօտ լապտերն :
Արքուհւոյ ածածնին բա-
րեխօսութ պարզեւեա եր-
կըրպագուացս ամենասբ
երըորդուհի՝ զյարութի
յուսոյ կենացն յաւիտե-
նից :

Զհաւատացեալ ժողո-
վուրդս ոք երըորդուհի,
և զապաւինեալս ՚ի խո-
րան փառաց քոց պահեա-
անխռով ՚ի խաղաղութեն:

Քաղաքական :

Վասն խաղաղութեան
ամենայն աշխարհի • և
հաստատութեան սրբու
հկեղեցւոյ զտէր աղաջես-
ցուք • ասասցուք ամենե-
քեան միաբանութեամբ •

Տէր ողորմեած • գ •

Աշունք :

Դայր գթած՝ բարեխնա-
մօլ՝ արարիչ թմ արա-
րածոց. ընկած զպաղատա-
նըս ծառայից քոց ՚ի ժամ
երեկոյիս. որ առատդ ես

առ ամենեսեան՝ պարզեաք
բարերարուել քո • ողով-
մեան տէր ամ աշխարհի,
և եկեղեցւոյ քում սլյ.
հիւանդաց՝ վշտացելոյ՝
Ճանապարհորդաց՝ նա-
ւորդաց՝ խոստովանողաց՝
ապաշխարողաց՝ և հոգ-
ւոցն հանգուցելոյ :

Զի դու տըր ամենակալ
գիտես զպիտս մեր՝ և զկա-
րիս՝ առաւել քան զոր
խնդրեմք և իմանամք, և
քեզը որդւոյ և ամենասլյ
հոգւոյդ վայելէ փառք
իշխանութիւ և պատիւ.
այժմ և միշտ և :

Ու բնակեալ է յօդ-
նուի բարձրելոյն. և այլն
տես յերես 29հ :

Առ քեզ տը համբարձի
զաս իմ, որ բնակեալու
ես 'ի յերկինս:

Ով աչք ծառայի 'ի ձեռն
տն իւրոյ. և ոպ աչք ա-
ղախնոյ 'ի ձեռն տիկնոջ
իւրոյ :

Այնպէս են աչք մեր առ
քեզ տը ած մեր, մինչեւ
ողորմեսցիս 'ի վը մեր:
Ողորմեաց մեզ տը՝ ողոր-

մեաց մեզ, զի բտղում
լցաք արհամարհանօք :
Երս առաւել լցան ան-
ձինք մեր նախատանօք,
որք նախատելին զմեզ • և
արհամարհանօք ամբար-
տաւանից :

ԱՅ յանուան քում կե-
ցն զիս. և 'ի զօրուել քում
իրաւ ալա ինձ :

ԷՅ լուր աղօթից իմոյ-
ծւնկն ուր բանից բե-
րանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան 'ի վե
իմ • և հղօրք լսնդընցին
զանձն իմ. և ոչ համա-

բեցան զքեզ ած առաջի
իւրեանց :

Ահա ած օգնական իմ . և
տէր ընդունօղ հոգւոյ
իմոյ :

'Ի դարձուցանել զչարն
'ի թշնամիսն իմ, Ճշմար-
տութ քով սատակեած զնուտ
Ես կամօք իմովք պատա-
րազս մատուցից քեզ . և
խոստովան եղէց անուան
քում տր՝ զե բարի է :
Յամնեղուէ իմմէ վրկե-
ցեր զիս . և 'ի թշնամիսն
իմ հտես պկն իմ :

370 Երեխոյեան Ճամ :

Փառք հօր և որդւոյ և
Հոգւոյն :

Մաղթանք :

Օբարձրեալն զՔՇ ս.
րասցուք մեզ ապաւէն,
զի ոչ հասցեն առ մեղ
չարք. և տանջանք մի մեր.
ձեսցին ՚ի յարկս մել:

Քաղաք :

Եւ մը միաբան զողով.
մուի ՚ի տնէ լսնդրելով,
ասասցուք ամենեքեան
միաբանութեամբ . տէր
ողորմեա . զ :

ԱՀՈՒՄ :

Յոյս կենաց՝ ընդունօղ
 ալօթից քաւիչ մեղաց՝
 և կատարիչ խնդրուա-
 ծաց Քս Անձ մեր. ընկալ
 զպաղատանս մեր ՚ի ժամ
 երեկոյիս՝ բարեխօսութ
 եթ ածածնին, և աղաչա-
 նօք ամ սրց քոյ: Լուր
 մեզ տր և ողորմեա, նե-
 րեա քաւեա և թողզմեզ
 մեր. արժանաւորեա գո-
 հութ փառաւորելզքեղը
 հօր, և ըստ հոգւոյց:

ՅԵՇԵՄ' ՊԵՂ ՊԱՐԱՀԱԾՆԵՄՅԻ
Բարերար և բազումո-

ՂՈՐՄ ած :

Դայր մեր որ յերկինս :

Փռն հեւըսկամակից :

Աստ օրհնեցէք ամ ծա
ռայք ան զոր. ու կայք
տան ան, և ՚ի գաւիժու
այ մերոյ :

՚ի գիշերի համբարձէք
զձեռս ձեր ՚ի սրբութի. և

օրհնեցէք զտէր :

Օրհնեսցէ զմեզ տէր
սիոնէ. որ արար զերկինս
և զերկիր :

Խոստովան եղէց քեզ թը
բոլորով սրտիւ իմով . ա-
ռաջի հրեշտակաց սաղմոս
ասացից քեզ :

Զի լուար զբանս բե-
րանոյ իմոյ . երկիրպագից
'ի տաճար սը քո . և խոս-
տովան եղէց անուան քում
վասն ողորմուի . և Ճը-
մարտուն քո :

Մեծ արարեր յամի զա-
նուն սը քո . յորում ա-
ւուր կարդամ առ քեզ՝
վաղվաղակի լուր ինձ . և
բազում արասցես զզօ-
րուն յանձն իմ :

Խոստովան եղիցին առ
քեզ թմ թագաւորք երկ-
րի. զի լուան զբանս բե-
րանոյ քո, և օրհնեսցին
զՃանապարհս քո :

ՄԵԾ են փառք թն. բար-
ձը է Թը՝ զխոնարհս տե-
սանէ, և զբարձունս ՚||
Հեռաստանէ Ճանաչէ :

ԹԵՎԻ և գնացից եւ
՚ի Աշջ նեղուեց, կեցու-
ցես զիս ՚ի բարկութէ
թշնամւոյն :

ԶԳԵՋԵՐ զձեռն քո. և
Փրկեաց զիս աջ քո, և
•էր հատուսցէ ընդ իմ:

ՏԵՌ ողորմուելի քո յաւի-
տեան. զգործս ձեռացքոց
մի անտես առներ :

ԱՅ յանուան քում կե-
ցի զլս . և 'ի զօրութեն
քոմ . և այլն , ոպ 'ի վերոյ :

ՔՐԱՅԻՆ :

ԽՍՆԴՐԵՍԳՈՒՔ հաւատուլ
միաբանուել 'ի տնէ՝ զե
զողորմուել զշնորհս իւը ա-
րասցէ 'ի վեր մեր . տըն ա-
մենակալ կեցուսցէ և ո-
ղորմեսցի :

Կեցի տը . տը ողորմեա . Կ :

ՎՀՈՒՏ :

Թասդաւոր Խաղաղուն
 օգնական և Փրկիչ ան-
 ձանց մերոց՝ Քա ԱՃ մեր:
 Պարսպեալ պահեած զժո-
 ղովուրդս քո ը հովա-
 նեաւ սը և պատուական
 խաչի քո ՚ի խաղաղուն:
 Փրկեած յերևելի և յա-
 ներևոյթ թշնամւոյն:
 Լը ժանաւորեած զոհութ
 փառաւորել զքեզ ը հօր
 և ը սը հոգւոյդ այժմ:

ՕՇԵՇԵՇԵՇԵՇԵՇԵՇԵՇԵ

Խաղաղահան Ժամ :

Սահման • 84 :

Տէր աճ Փրկութ իմոյ,
՚ի տուէ կարդացի. և 'ի
գիշերի առաջի քո :

Մտցեն աղօթք իմ ա-
ռաջի քո տը. խոնարհես-
ցի ունկն քո 'ի խնդրո-
ւածս իմ :

Փառք հօր և որդւոյ և:
Եւ ևս խաղաղութ զտէր:
Օրհնութ և փառք հօր:

Սահման • 4 :

Իկարդաւ իմում լուաւ
ինձ ած. և արդարուե

՚ի նեղուեն ինձ անդորր
արարեր • ողորմեած ինձ, և
լուր աղօթից իմոց : Ու-
ղիք մարդկան՝ մինչև յերբ
էք խստասիրտք • ընդէ՞լ
սիրէք զնանրութիւն, և
խողըէք զստուի . ևն .

Երգ :

Կնորհեած մեզ տէր, ՚ի
գիշերի զերկնային զխա-
զաղուի քո . և պահեած
զմեզ ՚ի պատրանաց թշւ
նամւոյն՝ ամենայաղթ զօ-
րուք սբ խաչի քո : Տէր
ած փրկուեն իմոց ՚ի տուէ

կարդացի, և գիշերի ա-
 ռաջի քո: Մտցեն աղօթք
 իմ առաջի քո տէր. խո-
 նարհեսցի ունկն քո 'ի
 խողը բուածս իմ: Եշես-
 ցէ առ մեզ տէր պահա-
 պան 'ի քէն, որ պահես-
 ցէ զմեղ յամ ժամ: Ա-
 ռաքեա՛ 'ի մեզ տէր զո-
 րուի սրյ խաչին, որ պա-
 հեսցէ զմեղ յամ ժամ,
 Արժանի արա տէր զե-
 րեկս զայս խաղաղութ, և
 առանց վորձութե անցն
 զմեօք: Արժանաւորեա՛
 տէր զգիշերս զայս խաղա-

զուբ , և առանց մեղաց
 պահելով զմեզ : Հնդ
 մեղ տէր ած՝ գիտասջիք
 հեթանոսք, և պարտե-
 ցարուք . զի ած ը մեզ
 է: Եւ լուարուք զայս՝ ի
 ծագաց մինչև ՚ի ծագս
 երկրի.զի: Եւ հզօրացեալ-
 քը պարտեցարուք . զի:
 Եւ զի թէպէտ և դար-
 ձեալ զօրանայք՝ դար-
 ձեալ ՚ի պարտուի մատ-
 նեսջիք . զի: Եւ զիսոր-
 հուրդն զոր խորհիք, խա-
 փանէ տէր.զի: Եւ զբանն
 զոր խօսիք, մի մնացէ առ

ձեղ. զի: Եւ քանզի յեր-
 կիւղէ ձերմէ մք ոչ եր-
 կիցուք՝ և ոչ խռովիցուք.
 զի: Եւ զտէր ած մեր փա-
 ռաւոր արասցուք. և նա
 եղիցի մեզ յերկիւղ. զի:
 Եւ յուսացեալ եղիցուք
 մք 'ի նա, և նա եղիցի
 մեզ 'ի փրկութ. զի: Եւ
 ահաւասիկ ես, և ման-
 կունք իմ, զոր ետ ինձ
 ած. զի: Եւ ժողովուրդ՝
 որ նստէր 'ի խաւարի ե-
 տես ըլլոյս մեծ. զի: Եւ
 որ բնակեալո էք 'ի խա-

ւարի և ՚ի ստուերս մա.
 հու, լոյս ծագեսցի առ
 ձեզ • զի : Եւ քանզի մա.
 նուկ ծնաւ, որդի և տո.
 ւաւ մեղ • զի : Եւ որոյ
 իշխանութի եւը ՚ի վը ու.
 սոց իւրոց • զի : Եւ որ
 կոչի անուն նորա մեծի
 խորհրդոյ հրեշտակ • զի :
 Եւ սքանչելի խորհրդա.
 կեց • զի : Եւ ած հզօր
 իշխան • զի : Եւ իշխան
 խաղաղութի հայր հանդեր.
 ձելոյ յաւիտենին • որ ած
 ը մեղ է : Եւ փառք հօր
 և որդւոյ և հոգւոյն սթի,

այժմ և միշտ, և յաւի-
տեանս յաւիտենից, ամէն:

Մողենան :

՚Ի մերձենալ երեկոյիս
համբառնամք զձեւս մեր
՚ի սրբութի. զոր ի՞նչ մե-
ջաք այսօր խորհրդուլ բա-
նիւ, կամ գործուլ . ՚Եյան-
կողինս մեր զղջանալուլ ,
խոստովան եղիցուք զդադ-
ուիս սրտից մերոց ծած-
կադիտիդ այ. յուսալուլ
յողումութի քո : Եւ մը
միաբան գոչեսցուք . յե-
շեա զնեզ նր՝ յորժամ

384 Խաղաղութեան Ժամ :

գաս արքայութեղ քով ,
ողորմեաց մեղ :

Քաղաք :

Եւ և խաղաղութեան
զահը աղա :

Գոհացարուք զտնէ, որ
իւրով ողորմութն առաջ-
նորդեաց մեղ ՚ի գործո
տունջեան . և շնորհեաց
մեղ միաբան գալ հասա-
նել ՚ի հանգիստ գիշե-
րիս : Եւ մեք յամ ժամ
աղաջեսցուք զմարդասէրն
ած լինել պահապան ան-
ձանց մերոց . և նա իւ-

ըով ողբրմութեան պահեսցէ
զմեզ . և առաջնորդեալ
հասուսցէ յիւր բարուի
հանգիստն , զոք խոստա-
ցաւ սիրելեաց իւրոց
ջշմարիտն ած յա քա .
որն ամենակալն կեցուսցէ
և ողորմեսցի :

Զ հանգիստ զիշերիս խա-
ղաղութեամբ :

Զ հրեշտակ խաղաղուի :

Զ քաւութիւն :

Զ որբոյ խաչին : Եւ ևս
միաբան :

Զ անձինո մեր : Ուր-
մեաց մեզ :

Աղօթչ :

Տեր բարերար, որ մե
 ծաւ գիտութ քով պատ-
 րաստեցեր զյաւիտենա-
 կան հանգիստն առաքե-
 նութ աշխատելոցն. և կո-
 շեցեր առ քեզ քաղցր ձայ-
 նիւ զծանրաբեռնեալս
 և զտաժանեալսն մեղօք
 հանգիստ նց խոստանա-
 լով։ Ընորհեան և մեզ
 տէր՝ անխռով խաղաղութ
 զգիշերս անցուցանել. և
 'ի ծանրուէ մեղաց զաշ-
 խատեալքս ապահովեան
 ողորմութ քով. և արժա-

նաւորեան Մշտնջենաւոր
հանգստեանն ը յամ սբա
քո: Եւ զոհանալով փա-
ռաւորեսցուք զքեզ ընդ
հօր. և ամենասուրբ հոգ-
ւոյդ. այժմ և :

Խաղաղական Ամենէցուն :

Պարզեատու Բարեաց,
և աղթիւր խաղաղուն տէր
ած մեր՝ յամ սատանա-
յական խռովունց խաղա-
ղաց զմիտս մեր, և ըզ-
խորհուրդս՝ ՚ի զեշերի
յայսմիկ, և յամ ժամա-
նակի: Ապէ զի առաջնոր

Դեալք յանցաւոր կենցա.
 զոյս՝ ժամանեսցուք յա.
 ւիտենակն երկնից առքայ.
 ուն քո զոր պատրաս.
 տեցեր ՚ի սկզբանէ աշ.
 խարհի սըց քոց։ Եւ լ
 նոսին գոհանալով փառա.
 ւորեսցուք զհայր, և զոր.
 դի, և զուր հոգիդայժմե։

Սահման . 111 :

Sէր լոյս իմ՝ և կեանք
 իմ, ես յումմէ՞ երկեայց.
 տէր ապաւէն կեսաց ի.
 մոց, ես յումմէ՞ դող.
 ցայց :

՚ի մերձենալ առիս չա-
րաց ուսել զմարմին իմ.
նեղիչք իմ, և թշնամիք
իմ նոքա տկարացան և
անկան :

Թէ պատրաստեսի ՚ի վը
իմ պատերազմ, ոչ եր-
կիցէ սիրտ իմ. թէ յա-
րիցէ ՚ի վը իմ Ճակատա-
մարտ՝ սակայն և այսուիկ
՚ի քեզ տէր յուսացայ:
Զմի խնդրեցի ՚ի տնէ,
և զսոյն աղաչեմ, բնակիւ
ինձ ՚ի տան տն զտմ ա-
ռուրս կենաց իմոց :
Տեսանել ինձ զվայելուրի

390 Խողանիշին Ժամ :

ան, և հրաման տալ 'ի

տաճարի նորա :

Ծածկեաց զիս 'ի խորա-

նի իւրում յաւուր չարի.

ընդ յարկաւ արար զիս 'ի

ծածկոյթ խորանի իւրում:

'ի վիմի բարձր տրաբեր

զիս. և այժմ բարձր արա

զուլուխ իմ 'ի վը թշնա-

մեաց իմոց :

Կուրջ եղից և մատու-

ցից 'ի խորանի նը պա-

տարագ օրհնուե՛. օրհնե-

ցից, և սաղմոս ասացից

տեառն :

Լաւը տէր ձայնի իմում.

զի կարդացի առ քեզ ։ ո-
լորմեան ինձ, և լուր ինձ.
Ե քեզ անսաց սիրտ իմ.
Խնդրեցին երեսը իմ.
Երեսս քո տը խնդրեցին։
Մի դարձուցաներ զերեսս
քո յինէն . և մի խոտո-
րիր բարկութ ՚ի ծառայէ
քումմէ :

Օգնական իմ լեռ տէր.
մի անարգեր զիս . և մի
թողուր զիս ան փրկիչ իմ:
Հայր իմ, և մայր իմ
թողին զիս. և տէր իմ
ընկալաւ զիս :

Օրէնսգէտ արա զիս տը

՚ի Ճանապարհի քում. և
առաջնորդեալ ինձ ՚ի շ-
ւելիլս քո ուղիղս :

Այս թշնամեաց իմոց մի
մատներ զիս ՚ի ձեռս նեղ-
չաց իմոց :

Յարեան ՚ի վը իմ վկայը
մեղաց. և ստեղին ինձ յա-
նօրէնուի իւրեանց :

Հաւատացի տեսանելը՝
քարուի տեառն յերկրին
կենդանեաց. համբեր տն՝
և քաջալերեաց. զօրաս-
ցի սիրտ քո, և համբեր
տեառն :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Երգ պէտոն Նէրուես :

Կայեաց սիրով հայրդ
զիժած՝ ՚ի քո ստեղծեալ
զործս ձեռաց. և զբանակս
հըեշտակաց՝ տուր պահա-
պան մեզ տկարացս. վրկեա-
զանձինս ՚ի փորձանաց՝ ՚ի
խաւարի շըջող դիւց.
զի ՚ի տունջեան և դիշե-
րի՝ տացուք քեզ փառս
անլոելի :

Եին անեղ անսկզբան՝
ծնունդ անձառ որդի և
բան. որ արարել զտիւ
զործոյ՝ և զոիշեր ՚ի հան-
գիստ քնոյ. տուր ՚ի նըն-
շել աչաց մարմեոյ՝ ար-

394 Խոհանոր Ժամ :

Թռւն լինել մեզ ըստ
հոգւոյ. զի՞ :

Պաքուն հոգւոց բանա-
ւորաց՝ աղքիւր լուսոյ
բաշխող շնորհաց. ՚ի փա-
կիւր դրանց բնուեց մար-
մնոց՝ լոյս տուր աչաց
սրտից մերոց. ՚ի գիշե-
րաց առ քեզ կանխիւր՝ ը-
հրեղինացն օրհնաբանել.
զի՞ :

Սուրբդ սրբոց երբոր-
դուի՝ զմեզ մաքրեա քեզ
բնակուի. շնորհեա ընդ
մանկանցն առագաստի՝
հանգչիւրնդ քեզ ՚ի յան-

կողնի . տուր զհայցուած
բարեկամին՝ զփոխ երեց
նկանակին . զի :

Երեելի լոյս ստեղծեր՝
զտիւ և զգիշեր բաժա-
նեցեր . ծագեան մեզ տէր
'ի գիշերի՝ զջառագայթս
իմանալի . տուր յամ ժա-
մանակի՝ զպահպանօղ աջ
քո հովանի . զի :

Սեռոյ քո հուր արկեալ
յերկիր՝ բոըըոքեսցի 'ի
հոգիս մեր . զխորհուրդ
սրտից մեր մաքրեսցի՝
զլոյս գիտուե քո փայլես-
ցէ . 'ի քնոյ մահու զմեզ

զարթուսցէ՝ զմիտս բո-
 յով քո վառեսցէ. զի՞ն:
 'ի քեզ նայիմք Լոյսդ
 անմտոյց՝ 'ի զդայա-
 կան ծածկեալ լուսոյ. որ
 վասն մեր երդար ՚ի գըի՝
 և ննջեցեր ՚ի տապանի.
 առ մեզ ննջեա արթուն
 բնուի՝ հերքեա զչարին
 ներդորթուի. զի՞ն:
 Եթե լուսոյ անստուերի՝
 ոլաղտոնօք կամք առաջի.
 որ փակեալ դրամբը յե-
 րեկոյին՝ երևեցար մետա-
 սանին. ընդ թովմայի առ
 քեզ գոչեմք՝ տէր և ած

զքեղ դաւանեմք. էջ և
 առ մեղ յերեկոյիս՝ և
 տուր զողջոյն քո 'ի հոգիս:
 Բամեալքս զքեղ տէր ա-
 ղաչեմք՝ մեղ յօդնութե
 նայեալ հայցեմք. պահա-
 պանդ իսրայէլի՝ անձանց
 մերոց լեր հովանի. օթեա
 առ մեղ խաղաղարար՝ զե
 ննջեսցուք անխռովաբար.
 և ընդ առաւօտս կան-
 խեսցուք՝ օրհնել զքեղ
 ընդ հօր հոգւով :
 Գոշման փողոյն գաբեի-
 էլի՝ որ 'ի վերջնութիւ-
 ների. լսել արած զմեղ ար-

Ժանիկ և յաջակողմն օդեաց
 Դասի. անշէջ վառեալ
 զւյո լասլտերաց՝ ըստ ե-
 մաստուն հինգ կուսանաց.
 Պետք փեսայիդ ՚ի յա-
 ռադաստ՝ հարսունք հոգ-
 ւով մացուք ՚ի Փառս :
 Հալածեան ՚ի մենջ որ,
 Կշանաւ խաչեքո զընդդի-
 մամալու և զաներեոյժ
 Պաղանն. և մի տար յա-
 պականուի զքո Ժառան-
 դութիւնս :

Հարեխուեան վասն մեր
 անձանձին մարիամ . որ
 Ճնար զտէք աճ՝ որ հո-

Վուելըն զիսրայէլ ամենա-
դօք և սքանչելի փառօքն
իւրովք :

Մաշնոնք :

Տէր մի դարձուցաներ
զերեսսքո յինէն. որ բա-
րելար աղաշեմ զքեզ,
օգնական իմ լեր. տէր մի
անարգեր զիս. և մի թո-
ղուր զիս ած փրկիւ իմ :

Քաղաք :

Ա աշեսցուք զամենա-
կալն ած. և խնդրեսցուք
'ի սմանէ. զե առաքեսցէ

100 ԽԱՂԱՔԻ ԺԱՄ :

զհրեշտակ խաղաղութ, որ
եկեալ պահեսցէ զմեզ յեր
կիւղական գիշերիս, ՚ի
դիւական խռովութ՝ ամ-
բողջ պահելով դհոգի և
զմարմին մեր մինչև ՚ի
կատարութե ժամանակի
ամաց մերոց. ամենակալ:

ԱՀ ԶՈՒ :

Կ նորհատեւ ըարեաց՝
յոմի առանտ անմահ որ
տղաշեմք զքեզ, փարա-
տեայ յանձանց մերոց զաղ-
ջամդջին և զխաւարային
խորհուրդս, ՚ի պատրա-

նայ բանսարկուին պա -
հեա զմեզ , և շնորհեա
մեզ հաւատով ասլաւինիլ
յամենասը երրորդութ՝
՚ի հայր և յորդի և ՚ի
սը հոգիլ . այժմ և :

Կապահեան :

՚Ի քէն հայցեմք հայը
գլժուժեանց , և ան մը-
լիթարուժեանց . ՚ի տըլս
րական գիշերային մեր-
ձեալ ժամուս մխիթա-
րեա զմեզ ՚ի տըլտմուեց
մեղաց . և շնորհեա զու-
ռախութի գործովք պըդա-

բութեան . աղաչանօք
սբ ածածնին և ամենայն
արդարոց :

Լստ քաղցրադոյն ածա-
յին քո հրամանի կոչման
որդի այ, եկեալ եմք ա-
ռաջի քո յելեկոյիս աշ-
խատեալք, և ծանրաբեռ-
նեալք թեթեացն՝ ի ծան-
րուեց մեղաց զանձինս՝ և
զօրացն քառնալ կամաւ
կքաղցր լուծքոց սլատուե-
րանաց . աղաչանօք սուըլը:
Պաղատիմք առ քեզ հոգ-
ւով՝ ի հանգստեան հա-
սեալ ժամուս մարդասէը

Հոգի այս յորժամնորո-
դես զերեսս երկրի, և վե-
րըստին ստանաս զոգիս
մարդկան, նորավետուը
զարդարեալ զննջեցեալսն
մեր զծնեալսն ՚ի քէն սը-
աւազանաւն + ա՛ :

Զկենդանագիր անա-
րատ ծննդի քո տրկանեմք
առաջի անօխակալ՝ տե-
րութեանդ քո, յորժամ
դաս վառօք հօր դատել
զթշնամին խաչի քո. նե-
րեա յանցանաց մերոց
բարեխօսութ մօր քո և
կուսի. աղաչեմբ զքեղ տը

ՀՕԿ ԽՍԱՀԱՀԱՀԻՆ ԺԱՄ :

պահպանեա զմեզ ը հո-
վանեաւ խաչի քո սը :
Հաղթրդս արա և զմեզ
տէր, ը սըց քոց առա-
քելոցն, որը արժանի ե-
ղեն տեսանել զքեզ ՚ի
յարու՛ քո. արժանաւո-
րեա տէր տեսանել
զքեզ ՚ի միւսանգամ քո
գալստեանն . յօրհնու-
թիւն առաքողին ՚ի բար-
ձունս:

՚ի նստիլ քո յատենի
դատաւոր ահեղ, աղաչա-
նօք սը ածածնին յիշեա

զննջեցեալսն մեր, յոր-
ժամ գայցես անձառ փո-
քօք. քանզի քո են փառք
յաւիտեանս. ամէն :

— Ե ա ս տ ո ւ ն ո ւ ն ո ւ ն ո ւ ն ո ւ ն ո ւ ն —
Ա լ ա ր կ ո ւ ն ո ւ ն ո ւ ն ո ւ ն ո ւ ն ո ւ ն ո ւ ն ո ւ ն
Հ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ
Հ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ ա մ

Ա ր ե ք ե Ա Տ է Ք
զ լ ո յ ս ք ռ , և զ չ շ մ ա ր ա ռ է
ք ռ . զ ի ա ռ ա ջ ն ո ր դ ե ս ց ե ն
ի ն ձ . և հ ա ն ց ե ն զ ի ս ՚ի
լ ե տ ո ն ս թ , և ՚ի յ ա ր կ ս ք ռ :
Մ տ ե ց ա ռ ա ջ ի ս ե ղ ա ն ո յ ա յ
ա ռ ա ծ , ո ր ո ւ ր ա խ ա ռ ն է
զ մ ա ն կ ո ւ ն ի մ :
Խ ո ս տ ո վ ա ն ե ղ է ց ք ե ղ օ ր հ -
ն ո ւ ն ՝ ա ծ ա ծ ա ծ ի մ :
Վ ա ր դ՝ ը ն դ է ր տ ը տ ո ւ մ ե ս

անձնիմ , կամ ընդէլ
խռովես զիս . յուսած առ
աջ , խռստովանեան նմա ,
փրկիչ երեսաց իմոց աջէ:
Փառք հօր և որդւոյ և .
այժմ և :

Եւ ևս խաղաղութ զտէը
այլա :

Օրհնութի և փառք հօր և
որդւոյ :

Սաղմոն . 418 :

Եկեսցէ ՚ի վերայ իմ ո-
ղորմութիքո թր . և Փրկութի
քո ըստ բանի քում :
Տայ պատասխանի : ՊԵ

Նախատեն զիս բանիւքողի
 ես 'ի բանս քոյուսացայ:
 Մի 'ի բացեայ առներ 'ի
 բերանոյ իմմէ զբան Ճըւ-
 մարտուն մինչև յոյժ. զի
 յիրաւունս քո յուսացայ:
 Պահեցի զօրէնս քո յա-
 մենայն ժամ. յաւիտեան
 և յաւիտեանս յաւիտենից:
 Գնայի ես յանդորրու՝ զի
 զպատուիրանս քո լսընդ-
 լեցի :

Խօսէի զվկայունս քո ա-
 ռաջի թագաւորաց, և ոչ
 ամաչէի :

Խորհէի 'ի պատուիրանս
 քո, զոր սիրեցի :

Համբարձի զձեռս իմ 'ի
պատուիրանս քո, զոր սի-
րեցի. և խորհեի յարդա-
րութեան քում :

Յիշեալ զըան ծառայի քո,
յոր և յուսացուցեր զիս:
Ամ միսիթարեսցէ զիս 'ի
խոնարհուե իմում . զի
բան քո կեցոյց զիս :
Ամբարտաւանք անիրա-
ւեցան յիս յոյժ. այլ յօ-
րինաց քոց ես ոչ խոտո-
րեցայ :

Յիշեցի զիրաւունս քո
յաւիտենից ար, և միսի-
թարեցայ :

Տըստմուլի կտլաւ զիս 'ի
մեղաւորաց • և ոյք ժո-
ղին զօրէնս քո :

Գովկելի են ինձ իրաւունք
քո 'ի տեղւոջ պանդլա-
տութեան իմոյ :

Յեշեցի 'ի գեշերի զա-
նուն քո տը • և պահեցի
զօրէնս քո :

Այ եղել ինձ Ճանապարհ
'ի կեանս, զի կարդարուխ
քո խնդրեցի :

Զանօրէնսն • ատեցի, և
զօրէնս քո սիրեցի :

Օդնական և փրկիչ եմ
ես դու • և ես 'ի քանս
քո յուսացայ :

՚ի բաց եղերուք յինէն
չարք, և քննեցից զպա-
տուիրանս այ իմոյ :

Օգնեան ինձ ըստ բանի
քում, և կեցն զիս. և մի
յամօթ առներ զիս ՚ե
յուսոյ իմմէ :

Օգնեան ինձ, և ապրեցն
զիս. և խորհեցայց զիրա-
ւունս քո յամենայն ժամ:

Անարդեցեր զամենեսեան՝
որք ապստամբք եղեն
յարդարուեց քոց. զի ա-
նիրաւուք էին խորհուրդք
նոցա :

Յանցաւորս համարեցայ

412 Համբակապետն Ժայլ:

զամ մեղաւորս երկրի. Վո
այսորիկ սիրեցի զպատո-
ւիրանս քո :

Ըեեռեան ը երկեւդ քո
զմարմին իմ, զե՞ի դա-
տաստանաց քոց երկեայց
յոյժ :

Մերձեսցին խնդրուածք
իմ առաջի քո տըր . ըստ
բանի քում իմաստուն
արա զիս :

Մտցեն աղօթք իմ ա-
ռաջի քո տըր . և բանիւ
քուլ փրկեան զիս :

Ծղենսցեն շըմունք իմ
զօրհնուիս քո, յորժամ

ուսուցես ինձ զարդա-
րութիւն քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս
քո. զի ամ պատռիրանք
քո արդարութ են :

Եղիցի ձեռն քո ՚ի կե-
ցուցանել զիս. զի զպա-
տռիրանս քո ընտրեցի :
Ցանկացայ Փրկութ քում
նր . և օրէնք քո խօսք
իմ էին :

Կեցցէ անձն իմ, օրհնես-
ցէ զքեզ . և իրաւունք քո
օդնեացեն ինձ :

Մոլորեցայ ես ոլպէս
զոչխար կորուսեալ . ինդ-

444 Հանգստեան Ժամ:

ըեան զծառայսքո• զի զպա-
տուիրանս քո ես ոչ մո-
ռացայ :

Աբդ արձակեան զծառայս
քո մոր ըստ բանի քում
՚ի խաղաղուի • զի տեսին
աչք իմ զիրկուի քո• զոր
պատրաստեցեր առաջ
ամ ժողովուոց :

Լոյս ՚ի յայտնուի հե-
մանոսաց • և փառք ժո-
ղովուեան քում իսրայէլի:
Փառք հօր և որդ' :

Մաղթեանք :

Անձն իմ ՚ի ձեռս քո

է յամ ժոմ. և 'ի սր
խաչ քո յուսացեալ եմ
ժոգաւոր երկնաւոր. ըշ-
բազմութիւնց քոց բա-
րեխօս ունիմք տռ քեզ:
Որ երկայնամիտդ ես առ
ամենեսեան, մի անտես
առներ զավաւինեալս 'ի
քեզ. այւ պահեած պա-
տուական, և սր խաչիւ
քուլ 'ի խազաղութեան:

Քառորդ:

Աղաչեսցուք զամենա-
կալն ած' և խնդրեսցուք
'ի նմանէ, զի առաքեսցէ

Ղհըշտակ խաղաղութ, որ
եկեալ պահեսցէ զեղ
յերկիւղական գիշերիս. 'ի
Դիւական խռովութ՝ ամ-
բողջ պահելով զհոգի և
զմարմին մեր. մինչեւ 'ի
կատարումն ժամանակի ա
մաց մերոց . ամենակտվ
տէր ած մեր կեցն և :
Զհանգիստ գիշերիս խա-
ղաղութ անցուցանել հա-
ւատով 'ի տեառնէ :

Զհըշտակ: **Զ**քաւուի:
Զսրբոյ խա :
Եւ ևս: **Զ**անձինս :
Ողողորմեաց մեզ :

Աշուն:

Տէր ած մեր դու ոլո-
հան զմեղ խաղաղութ ՚ի
գիշերիս յայսմիկ և յամ
ժամանակի :

Ըստ ոք երկիւղ քո բե-
ւեռեալ ոլոհեան պմիտս և
զեռհուրդս մեր: Իրպէս
զի յամ ժամ քև ոլոհ-
պանեալ լիցուք յուրո-
գայթից թշնամւոյն Եւ
քեղ հանցուք զօրհութի
և զփառս հօր և որդւոյ
և հոգւոյդ որյ' :

ԽՍԹՈՂԱՂԻ - ԱՆՔԵՐԻ ԱՋԵՆԵՄՈՒՆԻ :

Արեշտակի Խաղաղութեան
Յանձն արտ զանձիսս մեր
տէր զօրու եց . որ եկեալ
պահեոցէ զմեզ անխռովո
՚ի տուէ և ՚ի գեշերի,
յարթնութեալ ՚ի հանգս-
տեան մեջում . զի դու ես
արարիչ լուսոց , և հաս-
տիչ գեշերի : Եւս սցժմ
աղոչեմք զքեզ մը ած
մեր , զհանգիստ գեշերիս
շնորհեալ խաղաղութեան-
ցուցանել . և հասանիլ
՚ի պաշտօն առաւօտու

յերկրպագուի և ՚ի փառաբանուի ամենաուշ երրորդուհիդ այժմ և :

Մասնակչութեանք :

Անկանիմք առաջի քո սր ածածիս և աղաչեմք զանարատ վկոյսդ ։ Բարեխօսիա վս անձանց մերոց, և աղաչեա զմիածին որդիդ ։ Փրկել զմել ՚ի փորձուհի և յամ վտանգից մերոց :

Որ անձակիչը ես կալելոց սլարդեատնւ ամենեցուն, սյսօր հայցմամբ

420 Հանգստեան Ժամ:

Ճերունւոյն արձակեալ և
զիս զբազմամեղս ՚ի կո-
սլանայ մահու ՚ի կեանսն
յաւիտենից :

Մաշնանք զօդաւուք ընդէւճի
ալհաւաց Գէշէրայնոյ .
• Եյն Գոյէ գունենալը է հայւոյն:

ԺԲ :

Լնկալ քաղցրութ՝ տէր
ած հզօր, զդառնացողիս
զաղացնս. մատիլ դժու-
թեամբ՝ առ պատկա-
ռեալս դիմօք . փարա-
տեալ ամենապարդեւ՝ զա-
մօժական ախրութիս .

բարձ յինէն ողորմած
զանը երելի ծանրութիս.
անջըպետեա հնարաւոր՝
զմահացու կրթութիս . ա-
ւարեա միշտ յաղթօղ՝
զխաբողին հաճութիս . բա-
ցադրեա վերնային՝ զմո-
ւելոյն մառախուղ . կնքեա՝
կեցուցիչ՝ զկորուսչին
ընթացմունս . ցըուեա
ծածկատես՝ զըմբռնողին
չար գտմունս . խորտակեա
անքննին՝ զմարտողին դի-
մեցմունս : Տեառն գրեանք
անուամբ դ՝ զլուսանցոյց
երդ յարկիս . պարփակեա

Քո ձեւամդ՝ զառաստաղ
 տաճարիս. զծագրեա՞ քո
 արեամբդ՝ զմուտ սկմոց
 սենեկիս • կերպաց՞ զքո
 նշանդ՝ ՚ի հետս ելից
 մաղթողիս • ամրաց՞ քո
 աջովլ՝ զհանգստեանս
 խշտի. մաքրեսցես ՚ի հաղ-
 բից զծածկարան անկող-
 նոյս • պահեսցես քո կա-
 մօքդ՝ զտառապեալ անձն
 ոգւոյս • անխարդախ ա-
 րասցես • զքո շնորհեալ
 շունչ մարմոյս. կացուս-
 ցես շրջափակ՝ զպար զօ-
 ըուդ երկնայնոյ. կարգես-

յես 'ի դիմ՝ ընդդեմ դե-
 ւացն դասու: Տուր հան-
 գիստ բերկօռւէ մահահան-
 գոյնս նիրհման 'ի խորուէ
 գիշերիս, բարեխօռւէթը
 հայցուածոց որի աճած-
 նիդ՝ և ամենայն ընտրե-
 լոց: Ամփոփեալ պարու-
 րեալ զալտուհան տեսու-
 թեանց՝ պայտրանացո ի-
 մաստից՝ անզարհուրելի
 զետեղմամբ՝ 'ի ծփական
 խռովութեց, կենցաղա-
 կան զբաղմանց, անըջո-
 կան երազոց, խօլականաց
 ցնորից, յիշտաշկաւ քո

յուսոյդ՝ անվասելի պաշ-
 տականեալ : Եւ սթա-
 փեալ վերսոին ՚ի ննջմա-
 նէ ծանրութե՝ ամեւաղ-
 դասո արթնուը , հոգե-
 նորոգ զուարթուը ՚ի
 քեզ արձանացեալ , զայս
 ձայն մաղթանաց բուր-
 մամբ հաւատոց քեզ տ-
 մենօրհնեալ թագաւոր
 վառաց անջասից՝ փա-
 ռաքանողաց երկնակու-
 մար խմբեց երգակցեալ
 յերկինս առաքել : Զի-
 դու փառաւորեալ եոյա-
 մենայն արարածոց յաւի-
 անեանս յաւիտենից . ամէն :

Արքի ու յա Գրիգորէ Ա-
բէհաց-ռյն :

ԽԱ :

Որդի այ կենդանւոյ
օրհնեալ յամնայնի. հօրդ
ահաւորի՝ անքննին ծնու-
նըդ. որ տկարանայ առ ՚ի
քէն և ոչ ինչ : Որ ՚ի
ծագել անստուել նշու-
լից. ողորմուե քոյ փա-
ռաց, հոլին մեղք. հա-
լածին դեք. ջնջին յան-
ցանք. խղին կապանք.
խորտակին շղթայք. կեն-
դանածնին մահացեալք.

բժշկին հայութածք • ող-
 ջանան վէրք • բառնին ա-
 պականութիք • տեղի տան
 տիսլութիւնք • նահանջին
 հեծութիք • փախնու խա-
 ւարն • մեկնի մեգն • մեր-
 ժի մառախուղն • փարատի
 մռայլն • սպառի աղջա-
 մուղջն • վերանայ մութն •
 գնայ գիշերն • տարագրի
 տաղնապն • չքանան չա-
 րիքն • հալածին յուսա-
 հատութիքն • և թագաւորէ
 ձեռն քո ամենակար, քա-
 փիչդ ամենայնի: Որ ոչ ե-
 կի՞ր կորուսանել զմարդ-
 կան ոգիս, այլ կեցուցա-

ՆԵԼ. ԾՈՂ ինձ զանթիւ
չարիսն իմ՝ բազում ո-
ղորմութեան զի դու մայն
ես յերկնի անշառ՝ և
յերկը անզննին. 'ի տարր
գոյի և յելըս ծագաց
աշխարհի. ոկիլըն ամի
և յամի. ամ լըմամը
օրհնեալ 'ի բարձունս:
Եւ քեզընդ հօր և հոգ-
ւոյդ սըյ փառք յաւե-
տեանս. ամէն :

Աղօնտ իւստահանշիւ անձն
հաւասարութեան 'ի Քըն-
պահ. պոյ ալալեալ Տեսան

428 Հանգստեան Ժոմ:

Ներսէսի Հայոց կաթու-
չի հանը :

Հաւատով խօստովանիմ
և երկիրսպադանեմ քեզ,
հայը՝ և որդի՝ և որ հոգի-
անեղ և անմահ բնուլի.
արարիչ հըեշտակայ և
մարդկան և ամ եղելոյ:
և ողորմեածքո արարածոյս
և ինձ ըազմամեղիս :

Հաւատով խօստովանիմ
և երկիրսպադանեմ քեզ
անբաժանելի լոյս միաս-
նական սուրբ երլորդու-
թիւն. և մի աստուածուի.
արարիչ լուսոյ և հալա-

ծիչ խաւարի . հալածեան
 'ի հոգւոյ իմմէ զխաւար
 մեղաց և անդիտութեան .
 և լուսաւորեան զմիտո իմ
 'ի ժամուս յայսկէ աղօ-
 թել քեզ 'ի հաճոյս . և
 ընդունել 'ի քէն զխնդ-
 րուածս իմ . և":

Հայր երկնաւոր աջ Ճըշ-
 մարիտ, որ առաքեցիր զու-
 դիդ քո սիրելի 'ի խնդիր
 մոլորեալ ոչխարին . մեղայ
 յերկինս և տառջի քո .
 ընկալ զիս որպէս զանա-
 ռակ որդին . և զդեցն ինձ
 զալատմուճանն զառաջին,

զոր մերկացայ մեղօք . և

ողորմեա՛ :

Որդի այ ած Ճշմարիտ,
որ խոնարհեցար ՚ի հայ-
րական ծոցոյ, և առեր
մարմին ՚ի սլյ կուսէն
մարիտմայ վասն մերոյ
Փրկութ, խաչեցար՝ Ծա-
ղեցար՝ և յարեար ՚ի մե-
ռելոց . և համբարձար
վառօք առ հայր, մեղայ
յերկինս և առաջի քո
յիշեած զետ որպէս զաւա-
զակն, յորժամ դաս ար-
քայութեամբ քով . և":
Հոգի այ ած Ճշմարիտ,

որ իջեր 'ի յորդանան և
'ի վելնատունն. և լու-
սաւորեցեր զիս մլրտութ
սուրբ աւագանին. մեղայ
յերկինս և տռաջե քո.
մաքրեան զիս վերստին
ահային հրով քով որպէս
հրեղէն լեզուօք զառա-
քեալսն. և ողոլ":
Անել բնութիւն, մեղայ
քեղ մաօք իմովք, հոգ-
ւով և մարֆով իմով.
Մի յիշեր զմեղս իմ զա-
ռաջիսս վասն անուանդ
քում որբոյ. և":

Տեսօ'լ ամենային, մեղայ

քեզ Խորհրդով, բանիւ,
 և գործով. ջնջեա զձե-
 ռագիր յանցանաց ի-
 մոց, և գրեա զանունիմ
 'ի դպրութե կենաց. և՝
 Քննօ'լ գաղտնեաց, մե-
 ղայ քեզ կամաց և ակտ-
 մայ, զիտութեամբ և ան-
 զիտութեամբ, թողուի
 շնորհեա մեղաւորիս. զի
 'ի ծննդենէ սուրբ աւա-
 զանին մինչեւ ցայսօր մե-
 զուցեալ եմ առաջի աս-
 տուածութեանդքոյ՝ զդա-
 յարանօք իմովք, և ամե-
 նայն անդամօք մարմոյս.
 և ողով' :

Ամենախնամ տէր, Դիք
պահտպան աչոց իմոց
զերկիւղ քո սուրբ՝ ոչ
ևս հայել յարատ. և ա-
կանջաց իմոց ոչ ախոր-
ժել լսել զբանս չարու-
թեան. և բերանոյ իմոց
ոչ խօսիլ զստութիւն. և
սրտի իմոց ոչ խորհիլ
զչարութիւն. և ձեռաց
իմոց ոչ զործել զանի-
րաւութիւն. և ոտից ի-
մոց ոչ դնալ 'ի Ճանա-
պարհս անօրէնութեան.
ոյլ ուղղեամ զշորժութեան
ոցա լինիլ ըստ պատու-

ԱՅՀ Հանգստէան Ժամ.

իրանաց քոյ յամենայնի.
և ողոր' :

Հուր կենդանի քս, զհուր
սիրոյ քոյ, զոր արկեր յեր-
կիր. բորբոքեած յանձն
եմ. զե այրեսցէ զախտ
հոգւոյ իմոյ. և սրբեսցէ
զիսիղ մտաց իմոց. և մաք-
րեսցէ զմեզս մարմնոյ իմոյ.
և վառեսցէ զլոյս գիտու-
թեան քո ՚ի օրտի իմում.
և ողոր' :

Թմատութիւն հօր յո,
տիւր իւձ զիմաստութիւն
զբարիս եռքհիւ և խոսիւ
և զործեւ առաջի քո

յամենայն ժամ: 'ի չար
խորհրդոց 'ի բանից և
'ի գործոց վրկեալ զիս: և
ողորմեալ :

Կամեցօ'լ բարեաց տէր
կամարար, մի ժողուր զիս
'ի կամս անձին իմոյ գնալ.
այլ առաջնորդեալ ինձ
լինիլ միշտ ըստ կամաց
քոց բարեսիրաց. և ողոր":
Արքոյ երկնաւոր՝ տուր
ինձ զարբայութիւն քո.
զոր խոստացար սիրելեաց
քոց, և զօրացն զսիրտ իմ
ատել զմեղս և սիրել ըզ-
քեզ մայն, և առնել ըզ-
կամս քո. և

Խնամօ'ղարարածոց՝ պա-
 հեան նշանաւ խաչի քո
 ղհոդի և զմարմին իմ 'ի
 պատրանաց մեղտց, 'ի փոր-
 ձութեանց դիւաց՝ և 'ի
 մարդոց անիրաւաց, և
 յտմենայն վտանգից հոդ-
 ոյ և մարմոյ. և ողոր'':
 Պահապան ամենայնի քա,
 աջ քո հովանի լիցի 'ի
 վերայ իմ 'ի տուէ և 'ի
 գիշերի 'ի նստիլ 'ի տան
 'ի գնաւ 'ի ճանապարհ,
 'ի ննջել և 'ի յառնել,
 զե մի երբէք սասանե-
 ցայց . և' .

Ա' Տ իմ, որ բանաօղձե-
ռըն քո, և լնուս զամե-
նայն արարածս ողոր-
մութ քով, քեզ յանձն
առնեմ զանձն իմ • դու
հոգու և սլատրաստեա
զսկէտս հոգւոյ և մարմ-
նոյ իմոյ յայսմհետէ մին-
չև յաւիտեան • և":

Դարձուցիչ մոլորելոց՝
դարձու զիս 'ի չար սովո-
րութեանց իմոց 'ի բարի
սովորութիւն • և բենե-
ռեա ՚ի հոգի իմ զոսկա-
լի օր մահուն, և զերկիւղ
գեհենոյն, և զսկը արքա-

յութեանն զի զղջացայց
 'ի մեղաց, և գործեցից
 զարդարութիւն. և' :
Աղբիւր անմահութեան
 աղքերաց ՚ի սրտէ իմմէ¹
 զարտասուս ապաշխարու-
 թեան որպէս պոռնկին .
 զի լուացից զմեղս անձին
 իմոյ յառաջ քան զելա-
 նելն իմ յաշխարհէս. և' :
Պարզենիչ ողորմութեան
 պարդեւեան ինձ ուղղափառ
 հաւատով և բարի գոր-
 ծով, և սուրբ մարմոսյ և
 արեան քո հաղորդութ
 գալ առ քեզ. և ողոք' :

Բարերած տէր, հրեշտա-
կի բարւոյ յանձն արաս-
ցես զիս քաղցրութեամբ
աւսնդել զհոգի իմ, և
անխռով անցուցանել չը-
չարութիւն այսոյն, որը
են ՚ի ներքոյ երկնից. և"
Լոյս Ճշմարիտ քա, ար-
ժանաւորեած զհոգի իմ
ուրախութեամբ տիսա-
նել զլոյս փառաց քոյ ՚ի
կոչման աւուրիւ և հանդ-
շել յուսով բարեաց յօ-
թեանս արդարոց մինչեւ
յօր մեծի դալստեան
քո. և"

ԱԿՈ ՀԱՅԳԻ ԱՊԵԼԻ ԺԱՄ:

Դրատաւոր արդար՝ յոր-
ժամ գաս փառօք հօր՝ ի
դատել զկենդանիս և ը-
մեռեալս, մի մտաներ ՚ի
դատաստան ընդ ծառայի
քում • այլ վրկեան ըստ
՚ի յաւիտենական հրոյն և
լսելի՛ արա իսձ զերտա-
ւէտ կոչումն արդարոց
յերկնից արքայութիւն և ՚:
Եմենողորմ տէր՝ ողոր-
մեան ամենայն հաւատա-
ցելոց ՚ի քեզ, իմոց և
օտարաց, ծանօթից և ան-
ձանօթից, կենդանեաց և
մեռելոց շնորհեան լժշ-
նամեաց իմոց և առե-

Եեաց զթողութիւն, որ
տռիս յանցանաց . և
դարձն զնոսաւ 'ի չո-
րեացն՝ զօր ունին վասն
իմ . զի ողորմութեաս
քումարժանի եղիցին. և”:
Փառաւորեալ տէր ըն-
կալ զաղաշանս ծառայիս
քո. և կատարեալ 'ի բա-
րի զիսնդըուածու իմ . բա-
րեխօսութեամբ սրբու-
հւոյ Աճածնին և Յով-
հանու մկրտչին . և որյն
Ստեփաննոսինտիվիային,
և սրբոյն Գրիգորի մե-
րոյ լուսաւորչին , և սրց

442 Հանգստեան Ժամ:

Առաքելոց, Մարդա-
րէից, Աւեգալետաց
Մարտիրոսաց, Հայրա-
պետաց, Ճգնաւորաց, Կու-
սանաց, Միանձանց, և ա-
մենայն սրբոց քոց երկ-
նաւորաց և երկրաւորաց
Եւ քեզ վառք և երկր-
պագութիւն անքաժանե-
լի սուրբ Երրորդուհի՝
յաւիտեանս յաւիտենից
ամէն :

Մաշնանչ :

Աս սրբուհւոյ անարտ-
ակ մօք քո և կուսի՝ Թը

Ընկալ զաղացանս մեր, և
կեցո՞ զմեղ :

Քարոզ :

Ար զածածինն և զա-
մենայն սըս բարեխօսու տ-
րասցուք առ հայր ՚ի յեր-
կինս. զի կամեցեալ ողոր-
մեսցի՝ և գթացեալ կե-
ցուսցէ զարարածս իւր,
ամենակալ տը աճ :

Աշունք :

Տնկալ տէր վաղացանս
մեր բարեխօսուը սրբու-
հւոյ աճածնին անարտա-
ծնողի միածնի որդւոյ քո.

ԱԿԿ Հանգութէտի Ժայէ

և աղաջանօք Թմ սրց
քոց. և որոց այսօր է յի-
շտակ: Լուր մեզ տէր,
և ողորմեած ներեած քա-
ւեած և թող զմեղս մեր:
Արժանաւորիած դոհութ
փառաւորել զքեզ ընդ
ուղւց և ընդ սրյ հոգ-
ւոյդ • այժմ և միշտ. և
յաւիտեանս յաւիտենից:
Օրհնեալ տէր մեր յա քա.
ամէն :

Հայր մեր, որ յերկինս :

Մաղթանչ :

Օ հանգստեան զաղօժո
և զաղաջանս ընկալ մար-

դասէր աճ՝ ի հաջոյս բա-
րերար կամաց քոց : Եւ
մեր մեղաց և բազում
յանցանացն թողութիւն
շնորհեան: Եւ քեզ փառք
յաւիտեանս. ամէն :

Փառք քեզ տէր աճ,
որ պարդեւեցեր զօրս զայս
բարեաւ և խաղաղութք
անցուցանել: Մարդա-
սէր աճ՝ զառաջիկայ գի-
շերս՝ որ ՚ի վերայ մեր գա-
լոց է, ՚ի մեղաց փրկեան,
՚ի չարեաց ազատեան, և
՚ի գործս բարիս առաջ-
նորդեան: Առաւօտու օրհ-
նութեանցն և փառքա-

ԱԿԵ ՀԱՆԳԱՊԷԼՆ ԺԱՄ

ՆՈՒԹԵԱՆցն արժանի արժ
զամենայն հաւատացեալս
անուանդ քում սբ, և
պահեան՝ ի խաղաղութե:
Տէր ած մեր՝ տուր զքո
խաղաղութիդ ամենայն աշ-
խարհի. բարձ զցասումն
և զպատուհասն ՚ի յա-
բարածոյ :   Ողորմեաց
հարց և եղբարց մերոց
կենդանեաց և հանդու-
ցելոց :   Ողորմեաց զե-
կեղեցի շենողաց, երախ-
տաւորաց, պտղատուից՝
սպասաւորաց . և այնո-
ցիկ՝ որը ընդ հովանեաւ
սբ տաճարիա են հան-

գուցեալ: Տէր ած՝ օդ-
նեա թագաւորաց քրիս-
տոնէից. և իշխանացն բա-
րեպաշտից. զօրաց և զո-
ւակաց նոցին պահելով
՚ի խաղաղութեան: Տէր
ած մեր՝ պահեա զառաջ-
նորդու և զեղքայրութիս
մեր ամբողջ և անխռով
՚ի կամս ողորմութեր քո:
Նշանաւ սր և պատուա-
կան խաչիւ քո հաւածեան
զերեելի և զաներեւոյթ
թշնամին՝ իսահմանաց մե-
րոց և ՚ի բնակութու մերմէ:
Փրկեա զմեզ ՚ի հրոյն յա-
ւիտենից :

Եւ քեզ փառք յաւէ
տեանս • ամէն :

Օրհնեալ եղերուք ՚ի
շնորհաց սը հոգւոյն •
հանդերուք խաղաղուք • և
թը եղիցի ը ամենեսեանդ •
Ամէն :

ՎԵԽՇԱՆ :

	Թագավորական Հայոց Առաջնորդ:	Թ	Դ	Լ	Շ
1835	ռմձղ	Ճ	Է	Ժ	Ֆ
1836	ռմձե	Ծ	Գ	Ի	Ւ
1837	ռմձղ	Ռ	Է	Դ	Ւ
1838	ռմձէ	Ս	Ղ	Ժ	Դ
1839	ռմձը	Ե	Է	Ի	Ւ
1840	ռմձթ	Հ	Խ	Չ	Չ
1841	ռմզ	Ճ	Գ	Ժ	Ճ
1842	ռմզա	Ա	Ր	Ի	Ւ
1843	ռմզբ	Յ	Է	Ծ	Ծ
1844	ռմզղ	ՂԵ	ԽԵ	Ի	Մ
1845	ռմզղ	Ճ	Խ	Բ	Բ
1846	ռմզի	Ճ	Է	Ժ	Դ
1847	ռմզղ	Բ	Գ	Ի	Դ
1848	ռմզէ	Ն	Ճ	Ե	Ե

Թռ-ա"	Թռ-ա"	Ճ	Ճ	Ճ
Քթէ:	Ճայրաց:	Ճ	Ճ	Ճ

1849	ՌՋՂԸ	լս	Ն	ԺՂ
1850	ՌՋՂԺ	յ	Է	ԵՒ
1851	ՌՋ	զ	Ա	Ը
1852	ՌՋա	ժթ	ԷԳ	ԺԺ
1853	ՌՋԲ	ս	Տ	/
1854	ՌՋԴ	յ	Է	ԺՄ
1855	ՌՋԴ	Լ	Ղ	ԵԲ
1856	ՌՋԵ	պչ	ԷԱ	Դ
1857	ՌՋԴ	Ճ	Է	ԺՂ
1858	ՌՋԵ	Բ	Գ	ԵԵ
1859	ՌՋԸ	ն	Կ	
1860	ՌՋԺ	Ճլս	ԷՀ	ԺԵ
1861	ՌՋԺ	յ	Է	ԵԲ
1862	ՌՋԺՄ	Ղ	Ա	ԺԺ

	Թահակ	Թահակ	Ֆ	Շ	Հ
1863	ա	ՃԺԸ	Ժ	Բ	ԻՄ
1864	ա	ՃՂ	Ղ	ԳՐ	Ր
1865	ա	ՃՂ	Ճ	Ե	ՃՂ
1866	ա	ՃՒ	Ւ	Ն	ՆՒ
1867	ա	ՃՂ	Ղ	Ն	Խ
1868	ա	ՃԵ	Ե	ՆԲ	ՃՂ
1869	ա	ՃԸ	Ը	Գ	ԻԵ
1870	ա	ՃԸ	Ը	Ռ	Ը
1871	ա	ՃԽ	Խ	Ռ	ՃԸ
1872	ա	ՃԽՄ	ԽՄ	Ռ	Ի
1873	ա	Ճ	Ճ	Ռ	ՃՄ

Հ+Ե+Յ—

452. Արքականիս Տրագունեա:

Երես. Տաղ. Արակ. Ուշից:

20. 2. յիսուս յիսուս

76. 40. յախ յախ

459. 3. բանձր, բարձր

492. 8. որդովլք, որդւովլք.

226. . յերե- յերկըէ.

Հօր.

446. 46. ողող. ողորմ :

